

LOHJA

LOHJAN KAUPUNKI
LOJO STAD

Tilinpäätös 2014

Kaupunginhallitus 7.4.2015 § 152
Kaupunginvaltuusto 13.5.2015

Sisällysluettelo

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
TOIMINTAKERTOMUS	2
1. Tilinpäätöksen laatiminen ja sisältö.....	2
2. Yleinen taloudellinen kehitys.....	2
3. Lohja toimintaympäristönä	4
3.1. Toimintaympäristö ja haasteet	4
3.2. Väestö ja muuttoliike	4
3.3. Tontinmyynti ja rakennusluvut.....	6
3.4. Asuminen ja asuntotuotanto.....	7
3.4.1. Asuntokunnat ja asumisväljyys.....	7
3.4.2. Asuntotuotanto Lohjalla	7
3.4.3. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotilanne	8
3.5. Työllisyys ja elinkeinot.....	8
4. Kaupungin hallinto	9
4.1. Organisaatio	9
4.2. Toimielimien poliittinen jakauma ja puheenjohtajat	9
4.3. Lohjan kaupungin henkilökunta.....	10
5. Tuottavuushanke	12
6. Alueellinen yhteistyö	13
6.1. Kunta- ja palvelurakennemuutoksen toteuttaminen.....	13
6.2. Seutuyhteistyö.....	13
7. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	15
7.1. Sisäisen valvonnan organisointi ja painopisteet tilikaudella 2014	15
7.2. Riskienhallinta	15
8. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
8.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	16
8.2. Investoinnit ja toiminnan rahoitus	19
8.3. Rahoitusasema ja sen muutokset	21
9. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous.....	24
9.1. Lohjan konsernirakenne	24
9.2. Tytäryhtiöiden tärkeimmät tapahtumat	24
9.3. Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	26
9.4. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	27
9.5. Konsernitaseen tarkastelu.....	28
9.6. Konsernivalvonnan järjestäminen	29
10. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä	30
10.1. Tilikauden tuloksen käsittely.....	30
10.2. Arvio tulevasta kehityksestä.....	30
11. Lautakuntien vuoden 2014 toiminta ja talousarvion toteutuminen.....	31
11.1. Käyttötalousosan toteutuminen	31
11.1.1. Keskusvaalilautakunta	31
Tuloslaskelma	31
Sitovat tavoitteet.....	31
11.1.2. Tarkastuslautakunta	32
Sitovat tavoitteet.....	32
Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma	33
11.1.3. Yleinen luottamushenkilöhallinto	33
Sitovat tavoitteet.....	34
Tuloslaskelma	34
11.1.4. Keskushallinto.....	34
Toiminnan painopiste	34

Tuottavuushanke keskushallinnossa	38
Sitovat tavoitteet	38
Keskushallinnon tuloslaskelma	42
Keskushallinnon suoritteet ja tunnusluvut	42
11.1.5. Lohjan perusturvalautakunta	44
Perusturvalautakunnan toimintakertomus 2014	44
Tuottavuushanke perusturvatoimessa	45
Sitovat tavoitteet	46
11.1.6. Kasvatus- ja opetuslautakunta	50
Tuottavuushanke sivistystoimessa	52
Sitovat tavoitteet	53
Kasvatus- ja opetuslautakunnan tuloslaskelma	56
Kasvatus- ja opetuslautakunnan suoritteet ja tunnusluvut	57
11.1.7. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	59
Laadukkaat, uudistuvat ja monipuoliset palvelut	59
Tasapainoinen talous	60
Toimiva palveluverkko, ajanmukaiset tilat ja välineet	60
Osaava, hyvinvoiva, innovatiivinen ja motivoitunut henkilöstö	60
Tuottavuushanke sivistystoimessa	60
Sitovat tavoitteet	61
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tuloslaskelma	62
11.1.8. Tekninen lautakunta	64
Tuottavuushanke	65
Sitovat tavoitteet	66
Teknisen lautakunnan tuloslaskelma	69
Vesihuollon tuloslaskelma (sisältyy teknisen lautakunnan tuloslaskelmaan)	70
Teknisen lautakunnan suoritteet ja tunnusluvut	70
11.1.9. Kaupunkisuunnittelulautakunta	72
Tuottavuushanke ympäristötoimessa	73
Sitovat tavoitteet	74
Kaupunkisuunnittelulautakunnan tuloslaskelma	75
11.1.10. Ympäristö- ja rakennuslautakunta	76
Tuottavuushanke ympäristötoimessa	77
Sitovat tavoitteet	78
Ympäristö- ja rakennuslautakunnan tuloslaskelma	80
11.1.11. Ympäristö- ja rakennuslautakunnan jaosto	81
Tuottavuushanke ympäristötoimessa	82
Ympäristöterveysjaoston tuloslaskelma	83
11.2. Tuloslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)	84
Lohjan kaupunki tuloslaskelma 2014	85
11.3. Investointi ja rahoitusosan toteutuminen	88
11.3.1. Investointiosan toteutuminen 2014	89
11.3.2. Rahoituslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)	91
11.3.3. Useammalle tilikaudelle jakaantuvat Investointiosan hankekohtaiset kustannukset	92
11.3.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2013	93
12. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	99
12.1. Lohjan kaupungin tuloslaskelma	100
12.2. Lohjan kaupungin rahoituslaskelma	101
12.3. Lohjan kaupungin tase	102
12.4. Konsernituloslaskelma	104
12.5. Konsernin rahoituslaskelma	105
12.6. Konsernitase	106
12.7. Tilinpäätöksen liitetiedot	108
12.8. Tuloslaskelman liitetiedot	110

12.9. Taseen liitetiedot	112
12.10. Lohjan vesi- ja viemärlaitos	116
12.11. Käyttöomaisuus.....	119
12.12. Omistukset muissa yhtiöissä	120
12.13. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista	121

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Valtuustokauden toinen vuosi on yleensä rauhoittumisen vuosi. Erityisesti tilanteessa, jossa takana on kuntaliitoksia niin kuin täällä Lohjalla. Kuntalaiset, työntekijät ja päättäjät ovat alkuihmettelyn jälkeen alkaneen tottua uuteen asentoon. Koko valtuustokaudelle on laadittu uusi kasvustrategia ja uuden kunnan maankäytön kehityskuva.

Toisaalta tulevaisuuteen varautumisessa emme ole voineet ”rauhoittua”. Päinvastoin, tuottavuushankkeeksi nimetty kokonaisuus on nyt täydessä vauhdissa. Se merkitsee paria sataa tuottavuusrekisterin aloitetta, joista suurin osa on jo aktiivisessa jatkovalmistelussa. Se merkitsee toiminnallisia muutoksia, sähköisten palvelujen käyttöönoton nopeuttamista ja myös selkeitä säästökohteitakin eri toimialoilla. Kuntalaisille ja päättäjille kiinnostavin harjoitus on nyt vuonna 2015 tehtävä linjaus kaupungin palveluverkon ja kaupungin organisaation tulevaisuudesta.

Vuoden 2014 tilinpäätöstä voi arvioida kahdella tavalla. On tunnustettava, että tilinpäätös jää negatiiviseksi eli että vuosikate ei kata edes poistoja. Toisaalta vuosikate kipuaa sentään yli 7 miljoonan euron, kun se syksyn ylitystarpeiden ja lisätalousarvion jälkeen näytti jäävän jo alle 3 miljoonan euron. Alun perin tavoittelimme vuodelle 2014 noin 11 miljoonan euron vuosikatetta. Näillä luvuilla on käyttötalouden kuva pääosin kerrottu. Näinkin hyvä - tai vähemmän huono – tulos on ollut kovan työn takana.

Investointien osalta olemme johdonmukaisesti jatkaneet aiemmin valitsemaamme linjaa, että tiukasta taloustilanteesta huolimatta panostamme välttämättömiin kunnallistekniikan hankkeisiin ja merkittäviin tilahankkeisiin, esimerkkeinä Sammatin koulu, keskuskeittiö, Ojaniityn kampus ja seuraavana Routionmäki. Nyt kun väestön kasvu on ainakin väliaikaisesti hidastunut, on syytä keskittää huomio olemassa olevan rakennuskannan korjausvelan kuromiseen.

Lohjan talouden ongelma ei ole pääomatalous vaan liian korkeat käyttömenot. Jälkimmäisestä syntyy oma kestävyysvajeemme. Velkatasomme on muihin kuntiin verrattuna pieni ja tulevaisuussatsaukset mahdollisia, etenkin silloin, kun ne tuottavat käyttökustannusten säästöä energian käytön tai tilaverkon järjeistämisen muodossa. Olen myös pitänyt tärkeänä kohtuullista panostusta Lohjan ulkoisen kuvaan ja näkyvyyteen esimerkiksi kaivomuseon kohdalla, ja uskon että sekin hanke ajan myötä löytää muodon, jonka päättäjät voivat kokea omakseen.

Suomen ja Euroopan talous on laahannut paikoillaan viimeiset kuusi vuotta. Tilannetta ei ole parantanut maan poliittisen järjestelmän kyvyttömyys ratkaista kuntarakenteen ja palvelurakenteen solmukohtia. Lohjankin taloudellinen liikkumavara on ollut vähäinen. On jouduttu toimimaan – muotitermiä käyttäkseni – epämukavuusalueella. Siihen nähden viime vuosien tilinpäätöksemme ja velkaantumisen pysyminen siedettävällä tasolla on ollut henkilökunnalta ja päättäjiltä hieno saavutus. Siitä kaikille tunnustus.

Jättäessäni nyt Lohjan kaupunginjohtajan tehtävän kiitan päättäjiä ja kaupungin työntekijöitä hyvästä yhteistyöstä. Toivotan kaikille lohjalaisille – kasvustrategiamme mukaisesti - onnellista tulevaisuutta.

Simo Juva
Lohjan kaupunginjohtaja 2009-2015

TOIMINTAKERTOMUS

1. Tilinpäätöksen laatiminen ja sisältö

Kuntalain 68 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, jolla on määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernituloslaskelma, konsernin rahoituslaskelma ja konsernitase liitteineen. Kuntalain 67 §:n perusteella kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain ja soveltuvin osin kirjanpitolain säännöksiä. Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä, jonka sisällöstä säädetään kuntalain 69 §:ssä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan talouden ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Tämän tilinpäätöksen toimintakertomuksessa on noudatettu Suomen Kuntaliiton tilinpäätösmallin rakennetta ja sisältöä

2. Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön suhdanne-ennusteen mukaan kansainvälisen talouden kehittyminen on viime aikoina ollut kaksijakoista. Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa kasvunäkymät ovat hyvät ja vuonna 2015 molempien maiden kasvun ennustetaan olevan noin kolmen prosentin tuntumassa. Euroalueen tilanteen taas ennustetaan jatkuvan vaisuna. Vuonna 2014 kasvua kertyy prosentin verran ja vuosi 2015 näyttää vain hiukan paremmalta. Saksan kasvunäkymät ovat heikentyneet ja seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää puoleentoista prosenttiin. Ruotsissa kasvu jatkuu euroaluetta nopeampana.

Tilastokeskuksen julkaisemien alustavien kansantalouden neljännesvuositilinpäätösten lukujen mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Myös toisen neljänneksen kasvlukua korjattiin ylöspäin. Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennuste BKT:n kasvuksi vuonna 2014 on tältä pohjalta 0,1 %. Vaimean kasvun taustalla on nettoviennin positiivinen kontribuutio, sillä yksityinen kulutus ei lisääny lainkaan ja yksityiset investoinnit laskevat.

Vaimeasta talouskehityksestä huolimatta kuntatalouden tilikauden tulos parani ennakoarvioiden mukaan viime vuonna 1,4 miljardilla eurolla. Myös kuntatalouden rahoitusjäämä eli toiminnan ja investointien rahavirta vahvistui. Keskeinen syy kuntatalouden tilan vahvistumiseen oli kilpailuilla markkinoilla toimivien liikelaitosten yhtiöittämisestä kuntien kirjanpitoon syntyneet laskennalliset kertaerät, suuruudeltaan yli miljardi euroa. Merkittävimmät yksittäiset vaikutukset aiheutuivat Helsingin Energian yhtiöittämisestä. Nämä yhtiöittämiset eivät kuitenkaan paranna lainkaan kuntien tai kuntakonsernien rahoitusasemaa.

Yhtiöittämisten ohella peruskuntien taloutta vahvistivat vuonna 2014 myös kuntien omat henkilöstösäästöt, veroprosenttien korotukset sekä kiinteistöverojen arvostusperusteisiin tehdyt muutokset.

Tämänhetkisten arvioiden mukaan talouskasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, minkä seurauksena kuntien verotulot kehittyvät jatkossakin hyvin vaatimattomasti. Sitä vastoin kuntien toimintamenot kasvavat edelleen tasaisesti ikärakenteen muutoksen lisätessä palvelutarvetta. Tästä johtuen kuntien tulorahoitus ei riitä kattamaan investointeja ja velkaantuminen jatkuu voimakkaana. Kuntien keskinäiset erot talouskehityksessä uhkaavat kasvaa entisestään.

VM:n kansantalousosasto ennusteen mukaan vuoden 2015 kasvuksi muodostuu 0,9 %, kun kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Yksityinen kulutus lisääntyy 0,3 %, huolimatta siitä, että kotitalouksien reaalitytulot eivät juuri kasva. Kotitalouksien säästämisaste laskee hieman ennusperiodin loppua kohden ja velkaantumisaste taittuu. Viennin kasvu jää edelleen maailmankaupan kasvua heikommaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen jatkuu. Tuonnin kasvua hidastaa kotimaisen kysynnän vaikeus. Yksityiset investoinnit hieman virkoavat lähinnä kone ja laiteinvestointien sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan investointien vetämänä.

Työmarkkinoiden tilanne pysyy heikkona vuonna 2015 ja työttömyysasteen ennustetaan nousevan 8,8 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömien osuus on nousussa ja siten rakenteellinen työttömyys edelleen kasvaa. Taloudellisen aktiviteetin viriämisestä huolimatta työvoiman kysynnän ja tarjonnan välillä ilmenevät yhteensopivuusongelmat ylläpitävät pitkäaikaistyöttömyyttä. Työn tuottavuuden kehitys on vaikeaa, sillä nousua kertyy vain 0,8 %. Inflaatio jää 0,8 prosenttiin.

Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kotimaisen kysynnän merkitys muodostuu edellisvuosia suuremmaksi. Yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu vajaan prosentin työllisyystilanteen ja kotitalouksien luottamuksen kohenemisen myötä. Yksityisten investointien ennustetaan virkoavan 4 prosentin kasvuun. Vuonna 2016 myös rakennusinvestoinnit kokonaisuudessaan näyttävät lisääntyvän. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun on kahta edellisvuotta vähäisempi.

Talouden tunnuslukujen muutokset	2011	2012*	2013*	2014**	2015**	2016**
Bruttokansantuote markkinahintaan	2,6	-1,5	-1,2	0,1	0,9	1,3
Kulutus	2	0,3	0	0,1	0,3	0,7
Investoinnit	4,1	-2,5	-4,8	-4,4	0,9	3,2
Työllisyysaste, %	68,6	69	68,5	68,5	68,6	68,9
Työttömyysaste, %	7,8	7,7	8,2	8,6	8,8	8,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	3,4	2,8	1,5	1,1	0,8	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,7	3,2	2,1	1,4	1,2	1,5
Lyhyet korot (Euribor 3kk), %	1,4	0,6	0,2	0,3	0,1	0,2
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10v), %	3	1,9	1,9	1,5	0,8	1,2
*Ennuste						
<i>Tiedot: VM/Tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan raortti 13.1.2015</i>						

3. Lohja toimintaympäristönä

3.1. Toimintaympäristö ja haasteet

Väestön keskittymisestä Etelä-Suomeen ja Helsingin metropolialueelle on Lohjan Läntisen Uudenmaan keskuksena mahdollisuus markkinoida aluetta vaihtoehtoisena asumispaikkakuntana. Asumisväljyyden kasvu, ruokakuntakuntakoon pieneneminen ja omakotitaloihanteen säilyminen yhdessä myötävaikuttavat rakenteen leviämiseen kaupunkiseutujen ulkopuolelle. Tutkimusten mukaan hyvä palvelutaso, liikenneyhteydet sekä elinympäristön laatu ja turvallisuus ovat tärkeimpiä asuinpaikan valintaan vaikuttavia tekijöitä.

Liikenne- ja ratatarkoituksissa Lohjan keskeisenä haasteena on joukkoliikennemuotojen kehittäminen. Eri-tyisasemaan ovat nousseet rataratkaisut, koska jo pelkästään Lohjalta kulkee pääkaupunkiseudulle päivittäin noin neljännes Lohjan työssäkävystä työvoimasta. Liikenne- ja ratatarkoituksissa on otettu huomioon Lohjalle valmistuneessa kasvustrategiassa 2013–2021.

Lohjan vahvuuksia kilpailussa muiden kuntien kanssa ovat laadukas, puhdas elinympäristö harjuineen, järvineen ja metsineen ja lisäksi asuin ympäristön turvallisuus ja viihtyisyys, lapsiystävällisyys ja edulliset asumiskustannukset luovat hyvät edellytykset väestönkasvulle. Esimerkiksi Lohjan omakotitonttien myyntihinnat ovat noin puolet halvempia kuin eräissä pääkaupunkiseudun ympäryskunnissa. Kokonaan päinvastainen trendi on city-asumisen ihannoiti. Suurkaupungeissa asuminen on yhä suositumpaa ja tämä suuntaus voi vaikuttaa myös Lohjan kasvuun.

Väestön ikääntymisen ja elintapojen muutosten myötä terveydenhoitomenot kasvavat, jolloin ennaltaehkäisy ja työkyvyn ylläpidon merkitys kasvaa. Vanhusväestölle suunnattaville palveluille tulee jatkossa olemaan enenevässä määrin kysyntää. Nuorison tarpeiden huomioimisella pyritään estämään syrjäytymistä.

Elinkeinorakenteen haasteena on toimintojen globalisaatio, mikä lohjalaisittain asettaa odotuksia pe-rinteisen teollisuuden uusiutumiskyvylle. Lohja läntisen Uudenmaan seutukeskuksena vetää uusien liiketilojen käyttäjiä puoleensa. Mm. Lempolan ja kaupunkikeskustan kaupallisen kehittämisen edistäminen ovat avainasemassa Lohjan menestyksessä. Myös energiakysymykset ja niiden vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja ilmastomuutoksen hillintään ovat ratkaistavia asioita.

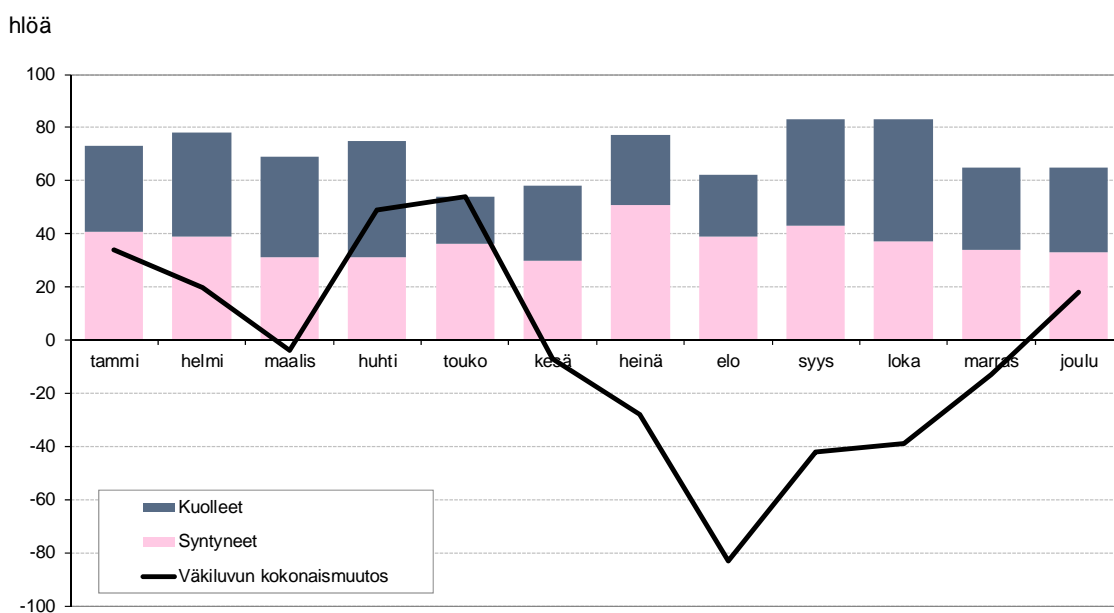
Kuntarakenteessa tapahtuneet muutokset ovat vahvistaneet Lohjan asemaa seutukeskuksena Länsi-Uudellamaalla. Metropolihallintoa uudistettaessa Lohja on osoittanut kiinnostuksensa olla siinä mukana.

3.2. Väestö ja muuttoliike

Kuntaliitoksen myötä 2013 Lohjalle tuli 7662 asukasta lisää. Väestö kasvoi Lohjalla vuonna 2013 yhteensä 0,4 %. Vuonna 2014 Lohjan väestö pieneni 0,16 % ja asukasluvu vuoden lopussa oli 47 624. Taajamaosa yleiskaavassa asetettuun 1,5 %:n vuosittaisen kasvun tavoitteeseen on paljon matkaa. Lohjan väestörakenteen tulevan tasapainoisuuden takia olisi tärkeää, että kaupungin väkiluku kasvaisi riittävällä, vähintään prosentin tahdilla vuosittain. Siten myös kaupungin tuleva palvelutaso saataisiin verovaroin turvattua. On kuitenkin mahdollista, että vuosi 2014 oli käännekohta, ja myös Lohjan väkimäärä kääntyy hitaaseen laskuun. Lähes kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa asukasluvu laski samalla tavalla. Samanaikaisesti monet trendit, mm. suurkaupunkiasumisen ihannoiti, suuntaavat muuttoliikkeen pääkaupunkiseudun kolmeen suurimpaan kaupunkiin.

Lohjan väestöstä 35 % asuu Lohjan keskustan osa-alueella, 19 % Etelä-Lohjalla, 18,7 % entisen Pohjois-Lohjan alueella, 10,1 % entisen Länsi-Lohjan alueella, 7,8 % Nummen alueella, 4,8 % Pusulan alueella ja 3,1 % Karjalohjan alueella. Ruotsinkielisen väestön osuus vuonna 2013 oli 3,5 %.

Väestömuutokset kuukausittain 2014

Kuukausittaisella tasolla Lohjan väkiluku kasvoi voimakkaimmin vuoden 2014 aikana touko-kuussa, jolloin kokonaismuutos oli 54 henkeä. Elokuu puolestaan oli Lohjan väkiluvun kehityksen kannalta synkin kuukausi. Silloin Lohjan väkiluku laski 83 hengellä. Syynä tähän oli opiskelijoiden muuttaminen muualla sijaitseville opiskelupaikkakunnilleen. Väkiluvun kokonaismuutos Lohjalla oli vuoden 2014 aikana 41 henkeä kaikki kuukaudet huomioiden.

Muuttoliike kuukausittain 2014

Lohjan muuttoliikkeen osalta elokuu oli vuoden 2014 aikana voimakkain muuttokuukausi johtuen opiskelijoiden tulo- ja lähtömuutoista. Nettomuuton osalta positiivisin kuukausi Lohjalla oli huhtikuu

ja negatiivisin kuukausi elokuu, jolloin kuntien välinen nettomuutto oli 103 henkeä. Kokonaisuutena Lohjan nettomuutto oli vuoden 2014 aikana 173 henkeä.

Tulevina vuosina kaupungin nettomuuton tulisi ehdottomasti säilyä positiivisena, jotta väestörakenne saataisiin pysymään mahdollisimman tasapainoisena niin, että huoltosuhde ei pääse väestön ikääntymisen myötä vääristymään. Ikääntyvän väestön tarvitsemat palvelut olisi pystyttävä turvaamaan työssä käyvän väestön maksamilla verotuloilla, jotta radikaaleihin talouden tasapainottomistoihin ei tarvitsisi ryhtyä.

Nettomaahanmuutto Lohjalla oli vuoden 2014 aikana varsin vähäistä. Huhti-, touko- ja marraskuu olivat tässä mielessä vilkkaimmat kuukaudet.

3.3. Tontinmyynti ja rakennusluvut

Kaupunki on vuonna 2014 myynyt omakotitontteja 10 kpl, kerrostalotontteja 4 kpl, liike- ja teollisuustontteja 3 kpl, y-tontteja 1 kpl sekä vuokrannut uusia omakotitontteja 1 kpl, kerrostalotontteja 2 kpl ja liike- ja teollisuustontteja 1 kpl. Omakotitontteista 7 oli vanhan Lohjan kaupungin alueelta, 2 vanhan Sammatin kunnan ja 1 vanhan Nummi-Pusulan kunnan alueelta.

Kaupunki on myynyt omakotitontteja kaavoitetuilta alueilta keskimäärin 22 tonttia vuodessa ajankaksolla 2006–2014. Muut maanomistajat ovat myyneet kaava-alueilta vuosina 2006–2013 keskimäärin 29 asuinpientalotonttia ja haja-asutusalueilta keskimäärin 18 rakennuspaikkaa vuodessa. Vuonna 2013 muiden maanomistajien tonttien myynti oli kaavatonttien osalta 14 ja haja-asutusalueen osalta 7 rakennuspaikkaa eli selvästi keskimääräistä tasoa vähemmän. Omakotitonttien ostajista on ollut noin 90 % lohjalaisia. Tonttikysyntää olisi järvenrantatontteista, joita ei Lohjalla juurikaan ole tarjolla. Lohjalla on runsaasti muuta tonttitarjontaa, mutta hyväkään sijainti esim. Gunnarlan tai Roution uusilta alueilta ei ole lisännyt kysyntää. Tonttikysyntä oli erittäin alhaisella tasolla loppuvuodesta 2014. Ennen vuotta 2013 eli ennen Lohjan, Karjalohjan ja Nummi-Pusulan kuntaliitosta ei myyntimäärissä ole mukana liitoskuntien tietoja. Vaikka vuoden 2013–2014 tiedoissa on mukana liitoskuntien tiedot, ovat myyntimäärät selvästi vanhan Lohjan keskimääräisen tason alapuolella.

Kaupungin kaava-alueilta myymien omakotitonttien hinnat olivat vuonna 2014 keskimäärin 29 euroa/m². Tonttimaan neliöhinta laski, koska edullisten liitoskuntien tonttien osuus oli suhteellisen suuri myytävästä kokonaismäärästä. Pelkkä vanhan Lohjan kaupungin alueen tonttimaan keskihinta oli 48 euroa/m². Yksityisten kaavatonttien keskihinta oli 53 euroa/m². Yksityisten välisissä kaupoissa liitoskunnista oli myyty 1 vanhan Karjalohjan ja 1 vanhan Sammatin alueelta. Pelkkä vanhan Lohjan kaupungin alueen yksityisten välisten kauppojen keskihinta oli 60 euroa/m².

Myönnetyt rakennusluvut, kpl	2014
erilliset pientalot	60
rivi- ja ketjutalot	4
asuinkerrostalot	3
Valmistuneet rakennukset	2014
erilliset pientalot	61
rivi- ja ketjutalot	2
asuinkerrostalot	3

3.4. Asuminen ja asuntotuotanto

3.4.1. Asuntokunnat ja asumisväljyys

Kaupungin asuntokanta oli vuoden 2013 lopussa 23 677 asuntoa, joista omakotitaloasuntoja 50 %, kerrostaloasuntoja 33 % ja rivitaloasuntoja 15 %. Vuosina 2001–2013 kaupungin asuntokanta on kasvanut 3 171 asunnolla ja asuntokuntien määrä 2 681 asuntokunnalla. Asuntokannan vuosittainen kasvu on ollut keskimäärin 1,2 % ja asuntokuntien määrän kasvu 1,1 %, kun taas koko kaupungin väestön kasvu vastaavana aikana oli 0,7 % vuodessa. Tämä kehitys näkyy asumisväljyyden kasvuna, asuntojen pinta-alan kasvamisena sekä toisaalta asuntokunnan keskikoon pienentymisenä. Asuntokunnan keskikoko vuonna 2013 oli 2,13 henkilöä (2001: 2,26) ja pinta-ala 41 m²/henkilö (2001: 36,6 m²/hlö). Haja-asutusalueilla asumisväljyys on hieman suurempaa kuin taajama-alueilla. Lohjalla asumisväljyys on suurempi kuin keskimäärin Uudellamaalla, jossa se on 36,7 m² henkilöä kohden. Koko maassa asumisväljyys on 39,8 m².

Asuntokuntien keskikoon pienentyminen ilmenee myös perhetyyppien muuttumisessa, sillä yksin asuvien määrä kasvaa ja yli 2 henkilön asuntokuntien määrä laskee. Yhden henkilön asuntokuntia oli 37,5 % kaupungin asuntokunnista vuonna 2013, kun vuonna 1990 osuus oli 29 %. Näistä asuntokunnista 52,7 % asui kerrostaloasunnoissa. Valtaosa eli noin 72 % asuntokunnista on 1–2 henkilön asuntokuntia. 65–74-vuotiaiden asuntokuntien määrä vuoden 2013 lopussa oli 3666, joka on 16,9 % kaikista asuntokunnista. Yli 75-vuotiaiden asuntokuntia oli 2907 eli ns. vanhusasuntokuntia oli yhteensä 30,3 % kaikista asuntokunnista.

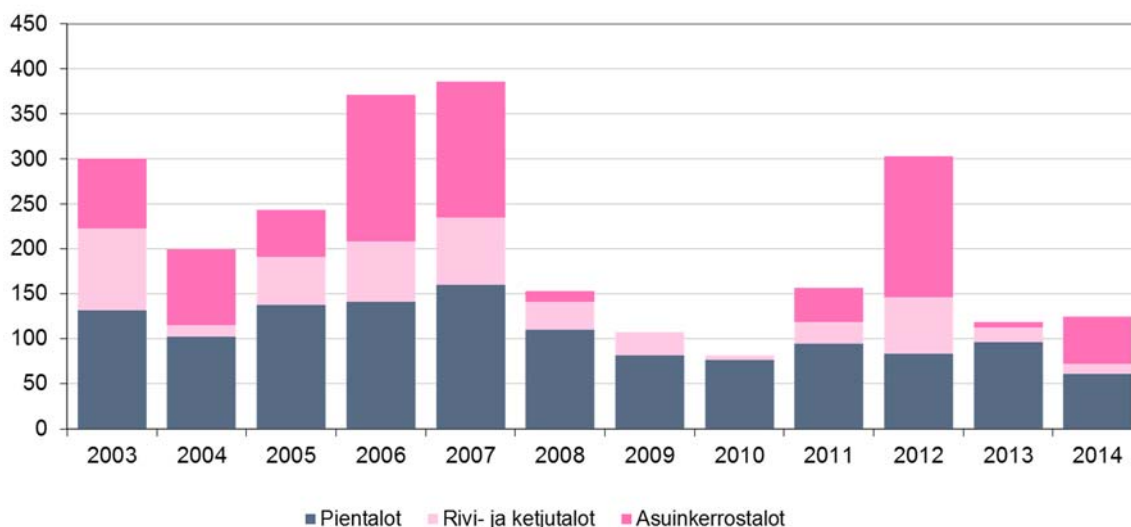
3.4.2. Asuntotuotanto Lohjalla

Vuonna 2014 koko Lohjan alueella valmistui yhteensä 124 asuntoa, joista 61 kpl oli omakotitaloasuntoja, 11 kpl rivi- tai ketjütaloasuntoja ja 52 kpl kerrostaloasuntoja.

Vuosien 2000–2014 koko Lohjan alueella on valmistunut yhteensä 3989 asuntoa eli keskimäärin 266 asuntoa vuodessa. Valmistuneiden asuntojen lukumäärä on ylittänyt 300 asuntoa mm. vuosina 2006, 2007 ja 2012, jolloin on valmistunut kerrostalokohteita. Hajarakentamisen osuus vuosittain valmistuneista omakotitaloista on 2000-luvulla ollut noin 20–30 %.

Valmistuneet uudet asunnot 2003–2014

(vuodet 2003–2012 Lohja, vuodesta 2013 uusi Lohja = Karjalohja, Lohja ja Nummi-Pusula yhteensä)

3.4.3. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotilanne

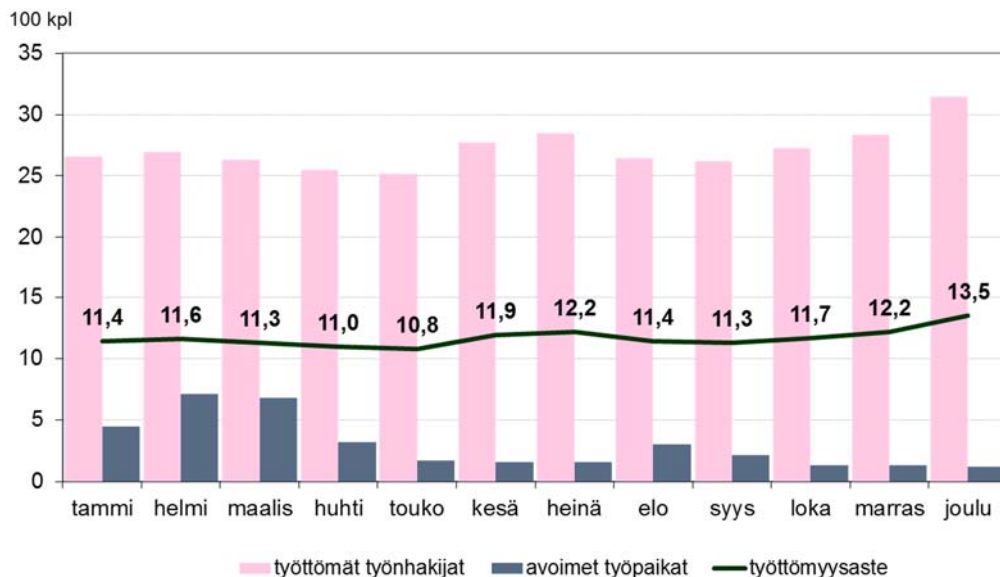
Omistusasuntojen määrä kasvaa, jolloin taas vuokra-asuntojen osuus vähenee. Vuonna 2013 asunnoista omistusasuntoja oli 65,8 %, vuokra-asuntoja 22,4 % ja asumisoikeusasuntoja 1,4 %. Vuokra-asunnossa asuvien osuus Lohjalla vuonna 1995 oli vielä lähes 30 %. Uudellamaalla vuokra-asunnoissa asuvien osuus on noin 35 %. Arava- ja kerkotukivuokra-asuntojen osuus Lohjalla (4,1 asuntoa 100 asukasta kohti) oli vuonna 2013 valtakunnallista keskiarvoa (6,8) alempi. Asumisoikeusasuntojen osuus on viime vuosina pysynyt lähes muuttumattomana.

3.5. Työllisyys ja elinkeinot

Lohjan työttömyysaste pysytteli koko vuoden 2014 ajan keskimäärin 11,5 prosentin tuntumassa. Kausivaihtelut luonnollisesti hieman muuttivat tilannetta vuoden aikana. Vuodenvaihteen aika on tässä mielessä negatiivisen kehityksen aikaa, kun esimerkiksi rakennustyömailla on tällöin hiljaisempi kausi. Työttömien työnhakijoiden määrä noudatteli vuoden aikana samaa jaksovaihtelua työttömyysasteen kehityksen kanssa. Avointen työpaikkojen määrä Lohjalla oli vuoden 2014 aikana suurimmillaan helmikuussa.

Tilastokeskuksen analyysin mukaan nuorten työttömyyden kausivaihtelu johtuu osaltaan siitä, että oppilaitoksista valmistuvat nuoret alkavat jo aikaisin keväällä hakea ensimmäistä valmistumisen jälkeistä työpaikkaansa tai toissijaisesti mitä tahansa kesätöitä. Opintojaan yhä jatkavat nuoret alkaivat viimeistään maaliskuussa etsiä kesätöitä rahoittaakseen opintonsa ja opiskelijaelämänsä. Tällä tavalla siis suuri joukko nuoria tulee samanaikaisesti työmarkkinoille.

Työttömyysaste, työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat 2014

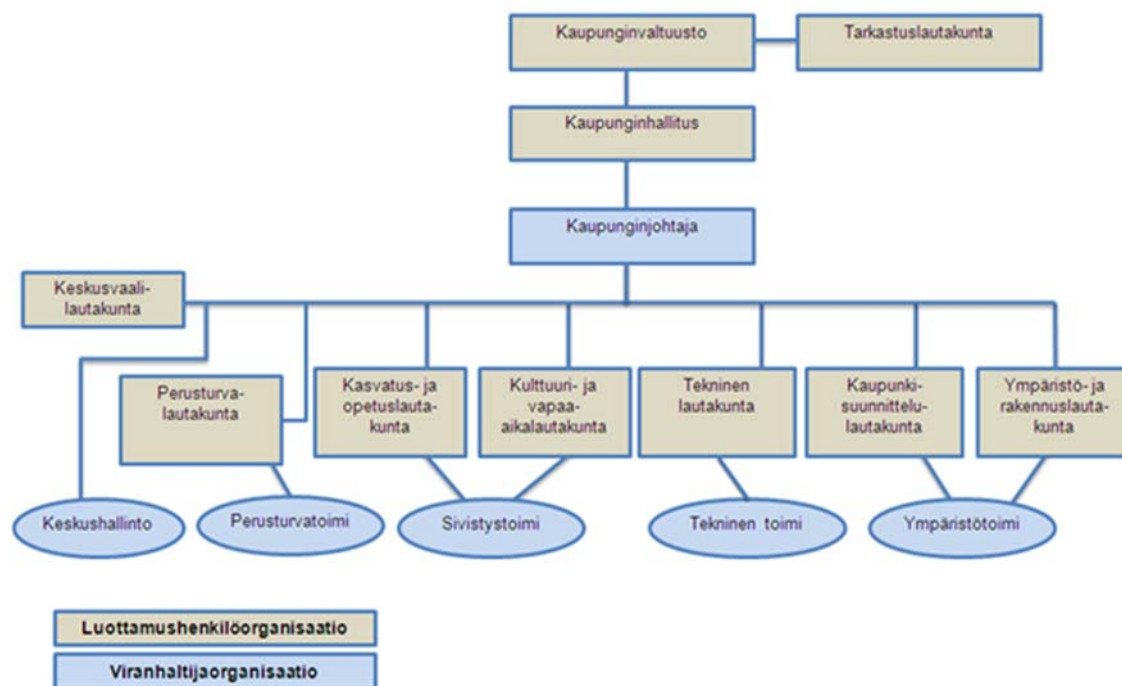

Yleensä runsaan nuorisotyöttömyyden jakso alkaa huhtikuussa ja jatkuu kesäkuun puolelle. Runsaimmillaan työttömyys on toukokuussa. Heinäkuussa tilanne normalisoituu, kun nuoret ovat saaneet töitä tai ovat siltä kesältä luopuneet työhausta. Lohjan osalta tässä tilanteessa kehitys tapahtuu hieman yleiseen kausivaihteluun nähden myöhemmin.

4. Kaupungin hallinto

4.1. Organisaatio

Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatio muuttui Karjalohjan ja Nummi-Pusulan liittyessä Lohjan kaupunkiin vuoden 2013 alusta alkaen. Lautakuntarakenne uudistui sekä viranhaltijaorganisaation sisällä tapahtui muutoksia.

Lohjan kaupungin organisaatio vuonna 2014

4.2. Toimielimien poliittinen jakauma ja puheenjohtajat

Vuoden 2014 lopussa Lohjan kaupunginvaltuuston kokoonpano oli seuraava:

SDP 12
 Kokoomus 10
 Perussuomalaiset 7
 Vasemmistoliitto 6
 Vihreät 5
 Keskusta 5
 Meidän Lohja 3
 RKP 1
 Kristillisdemokraatit 1
 Kaupunkilaisten parhaaksi 1

Vuoden aikana Perussuomalaisten valtuutettu Eila Hassinen perusti Lohjan Muutos 2011 -nimisen ryhmänsä. Hassinen kuitenkin muutti Lohjalta vielä ennen vuoden loppua ja hänen tilalleen Perussuomalaisten valtuutetuksi nousi Jorma Lausteela.

Kaupunginhallituksen 13 paikkaa jakautuivat seuraavasti: Kokoomus 3, SDP 3, Perussuomalaiset 2, Keskusta 2, Vasemmistoliitto 1, Vihreät 1 ja Meidän Lohja 1. Lisäksi hallitukseen kuului entisen Karjalohjan kunnan alueelta asiantuntijajäsen (Kesk).

Valtuuston puheenjohtajana toimi Joonas Räsänen (SDP) ja hallituksen puheenjohtajana Irene Äyräväinen (KOK). Tilinpäätöskertomuksen liiteosaan sisältyy yhteenveto eri toimielinten kokoonpanosta.

4.3. Lohjan kaupungin henkilökunta

Palvelukeskus	Vakinaiset				Määräaikaiset			Työllistetyt		Oppisopimus		Oppilas, harjoitteli ja kokoaik.	Yht.	Yht. ilman työllis- tettyjä
	koko- aik.	osa- aik.	osa- aik. eläk.	sivu- toi- miset	koko- aik.	osa- aik.	sivu- toi- miset	koko- aik.	osa- aik.	koko- aik.	osa- aik.			
Keskushallinto	60	4	2	0	9	0	0	2	0	0	0	0	77	75
Perusturvatoimi	665	109	19	1	160	22	8	9	1	2	0	0	996	986
Sivistystoimi (sis. sivu- toim.tuntiopett. ja kerho-ohjaajat)	1043	155	11	17	194	60	179	3	0	3	6	0	1671	1668
Tekninen toimi	323	17	1	0	46	4	0	2	1	2	0	0	396	393
Ympäristötoimi	59	2	3	0	5	0	0	0	0	0	0	0	69	69
Yhteensä 31.12.2014	2150	287	36	18	414	86	187	16	2	7	6	0	3209	3191
Yhteensä 31.12.2013	2169	272	40	21	471	84	177	18	16	32	9	0	3309	3275

Lohjan kaupungin henkilökunta 31.12.2014

Lohjan kaupungin palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 3 209 henkilöä. Näistä vakinaisia oli 2491, määräaikaisia 687 sekä työllistettyjä ja oppisopimusopiskelijoita 71. Määräaikaisen henkilöstön osuus, 22,4 %, on vähän laskenut edellisestä vuodesta, mutta on edelleen yli kunta-alan keskiarvon (20,7 % vuonna 2013).

Henkilöstön keski-ikä oli viime vuoden lopussa 46,5 vuotta. Se on hieman noussut edellisestä vuodesta (45 vuotta). Henkilöstöstä yli 60 % on alle 50-vuotiaita ja alle 40-vuotiaiden osuus on kolmannes henkilöstöstä. Vakinaisesta henkilökunnasta tasan puolet on ollut Lohjan kaupungin palveluksessa vähintään 10 vuotta. Alle viisi vuotta kaupungin palveluksessa olleita on 25 % vakinaisesta henkilöstöstä.

Kokoaikaeläkkeelle vuonna 2014 jäi 55 henkilöä, joista vanhuuseläkkeelle 52 ja työkyvyttömyyseläkkeelle 3. Osa-aikaeläkkeelle siirtyi 5 työntekijää ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle 13 työntekijää. Työkyvyttömyyseläkkeelle jätiin ensisijaisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja mielenterveyden ongelmien vuoksi.

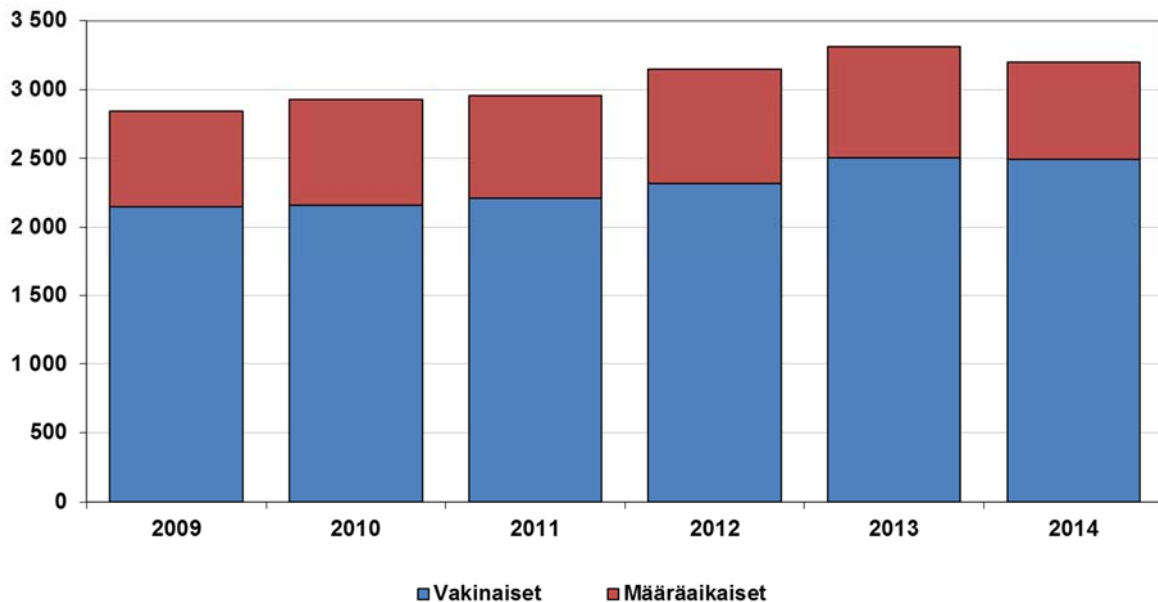
Kaupungin henkilöstö on varsin hyvin koulutettua. Kaupungin henkilöstöstä 23 %:lla on ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijan koulutus, 10 %:lla alimman korkeaasteen ja 16 %:lla alemman korkeakouluasteen tutkinnot sekä 42 %:lla keskiasteen tutkinto. Perusasteen tutkinto on 7 %:lla henkilöstöstä.

Vuonna 2014 henkilöstön sairauspoissaolot henkeä kohti nousivat hieman edellisestä vuodesta, mutta ovat edelleen turvallisesti alle kunta-alan keskiarvon (keskimäärin 16,7 päivää työntekijään kohden). Yhteensä sairauspoissaolopäiviä oli 49 728, eli keskimäärin 15,5 päivää työntekijään kohden. Sairauspoissaolot olivat korkeimmat niillä tulosalueilla, joissa työ on fyysisesti raskasta. Työ-

tapaturmia koko henkilökunnalle reilusti vähemmän kuin edellisellä vuonna, yhteensä 128 kappaletta. Pääasiassa tapaturmat olivat lieviä ja liittyivät työssä tai työmatkalla sattuneisiin kaatumisiin ja putoamisiin. Tapaturmien aiheuttamien sairauspoissaolopäivien määrä laski puoleen edellisestä vuodesta.

Henkilöstön tyytyväisyyttä mitattiin tammi-helmikuun vaihteessa tehdyllä tyytyväisyyskyselyllä. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 65,3 % henkilöstöstä. Kyselyn tarkoituksena on mitata yleisellä tasolla henkilöstön tyytyväisyyttä työhön, työyhteisöön, työolosuhteisiin, palkitsemiseen ja kehittämismahdollisuuksiin. Samaan aikaan toteutettiin erillinen johtamiskysely, jossa henkilöstö sai arvioida oman lähiesimiehensä toimintaa ja johtamista. Tyytyväisyyskyselyn perusteella henkilöstö on tyytyväisintä työn sisältöön ja mielekkyyteen, sen arvostus on jopa kasvanut jonkin verran edellisestä kyselystä vuonna 2011. Tyytyväisyys työolosuhteisiin ja työhyvinvointiin on myös korkealla tasolla. Vaikka tyytyväisyys työn organisointiin ja työyhteisön toimintaan onkin noussut edellisestä kyselystä, on sen osalta vielä parantamisen varaa. Kehitettävää on myös palkitsemisessa ja kehittämisessä.

Henkilöstömäärän kehitys 2009-2014

5. Tuottavuushanke

Lohjan kaupunginhallitus päätti 3.2.2014 kokouksessaan käynnistää kaikkia kaupungin toimintoja koskevan tuottavuushankkeen, jonka keskeisiä osia ovat palvelutarpeiden ja palvelutason määrittäminen, toimintatapojen ja toimintaprosessien uudistaminen, sähköisen asiointin ja tietotekniikan hyödyntämisen edistäminen sekä palveluverkon arviointi. Hankkeen kesto on vuoden 2016 loppuun siten, että hankkeessa vuoden 2014 aikana syntyvät keskeiset toimenpide-ehdotukset pyritään ottamaan huomioon vuoden 2015 toiminnassa ja talousarviossa, kuitenkin palveluverkon osalta aikaisintaan vuoden 2016 alusta.

Tuottavuushanke käynnistettiin kaikilla toimialoilla heti kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen. Tuottavuushanke esiteltiin kaupungin esimiespäivissä ja hankkeelle luotiin esittelyaineistot ja internet sivustot esimiesten käyttöön. Tuottavuushankkeen tuloksia ja selvityksiä esiteltiin jo valtuuston kevätseminaarissa toukokuussa 2014. Syksyn osalta eteneminen esiteltiin kaupunginhallitukselle lokakuussa.

Kaupungin henkilöstöllä on ollut ratkaiseva osa tuottavuushankkeessa. Henkilökunnalta on toivottu ehdotuksia kaupungin toiminnan kehittämiseksi tuottavuuden parantamiseksi ja turhan ja tuottamattoman työn karsimiseksi. Tätä varten valmisteltiin tuottavuusrekisteri.

Tuottavuusrekisteriin ilmoitettiin vuoden 2014 aikana 237 hanketta, jotka jakautuivat seuraavasti:

120	Siirretty valmisteluun
29	Valmiina päätökseen
52	Toteutuksessa
19	Hyviä käytäntöjä
12	Ei toteuteta
5	Mielipide

Toteutuksessa olevat hankkeet jakautuivat seuraavasti:

2	Palvelutaso
7	Tuotantotapa
3	Palveluverkko
15	Toimintatavat
2	Prosessit
18	Sähköinen asiointi
5	Henkilöstön palkkaus

Jäljempänä kukin toimiala esittelee keskeiset toimenpiteet ja arvioi taloudellisia vaikutuksia. Taloudellisten vaikutusten arviointi on tuottavuushankkeen ensimmäisenä vuonna erityisen hankalaa, koska toimenpiteiden vaikutukset näkyvät yleensä vasta muutaman vuoden kuluttua täysimääräisesti.

6. Alueellinen yhteistyö

6.1. Kunta- ja palvelurakennemuutoksen toteuttaminen

Vuosi 2014 oli toinen yhdistyneen kunnan toimintavuosi. Lohjan, Karjalohjan ja Nummi-Pusulän yhdistyminen tapahtui vuoden 2013 alussa ja yhdistymiseen liittyviä toimia viimeisteltiin vuoden 2014 aikana. Kuntaliitos on sujunut ilman suuria ongelmia. Lohja on nyt 47 624 asukkaan suurkunta, joka on pinta-alaltaan 1.110 km². Lohja on nyt asukasluvun perusteella 22. suurin kunta ja pinta-alan perusteella 104. suurin (kuntia on 320 kpl) Lohja on nyt kuntarakennelain tarkoittama vahva peruskunta ja samalla myös Länsi-Uudenmaan seutukeskus.

Uusi kuntarakennelaki tuli voimaan kesällä 2013. Sen mukaan kaikkien kuntien piti viimeistään marraskuussa 2013 ilmoittaa valtiolle, minkä kunnan tai kuntien kanssa ryhdytään valmistelemaan kunta-liitoksia. Lohja ilmoitti tuolloin valtiolle, että Lohja haluaa ensin selvyyden vireillä olevasta SOTE-uudistuksesta ja metropolihallinnosta, ennekuin se voi ryhtyä uusiin kuntaliitosvalmisteluihin. Vuonna 2014 kuntarakennemuutos näytti unohtuvan, eikä kunnista vaadittu enempiä toimia. Lohja ei käynyt kuntaliitosneuvotteluja, ei edes tunnusteluja, minkään kunnan kanssa.

Valtion toimesta valmisteltiin sosiaali- ja terveystalouden suurta uudistusta, josta käytettiin mm. ilmaisia SOTE-ratkaisuja. Tämä hanke on työllistänyt kuntia, myös Lohjaa paljon. Valmistelutyö on aiheuttanut hämmennystä kunnissa ja monilta osin pysäyttänyt kuntien ja kuntayhtymien omat kehittämistoimet vuosien 2013 ja 2014 aikana. Mitään valmista lakia ei syntynyt ja toimintavuoden 2014 päättyessä SOTE-ratkaisu oli edelleen täysin auki.

Valtion toimesta on valmisteltu jo parin vuoden ajan Uudellemaalle kokonaan uutta metropolihallintoa. Valmisteluun kutsuttiin mukaan 14 kpl pääkaupunkiseudun ja kehysalueen kuntia, mutta ei Lohjaa. Lohjalla poliitikot linjasivat vuonna 2013 tilannetta niin, että Lohja haluaa olla mukana tulevassa metropolialueessa ja -hallinnossa. Vuoden 2014 Lohja antoi lausunnon metropolihallinnosta, jossa toistettiin Lohjan halu päästä mukaan metropolialueeseen. Toimintavuoden päättyessä metropolihallinnon valmistelu on kuitenkin edelleen täysin kesken.

Lohjan naapurikunta Vihti aloitti vuonna 2013 kuntaliitosneuvottelut Espoon ja Kirkkonummen kanssa. Vuoden 2014 aikana valmistui tähän liittyen selvityksiä, mutta muutoin tämä liitoshanke ei edennyt. Muita kuntaliitosneuvotteluja ei Länsi-Uudellamaalla ole käyty.

6.2. Seutuyhteistyö

Länsi-Uudenmaan kuntien seudullisessa yhteistyössä panostettiin alueen elinvoiman ja kilpailukyvyn parantamiseen. Jäsentynyttä yhteistyötä organisoivat Novago Yrityskehitys Oy yhteistyösopimuksen, KasvuKraftin mukaisesti. Kehittämiskohteita olivat erityisesti elinkeinojen kehittäminen, seudun palvelut, työllisyyspolitiikka, MAlle maankäyttö, asuminen, liikenne ja elinkeinot sekä seudun edunvalvonta.

Toteuttamisessa noudatettiin kasvusopimuksen 10 askeleen vaiheistusta sekä teemoja

- Vesi ja ympäristö, jossa seudun toimialoja ja toimijoita yhdistettiin uudella tavalla mm. vesi ja clean-tech sekä kestävä liiketoiminnan klusteri,
- Taipuisa teollisuus, joka tarkoittaa elinkeinoelämän kykyä uudistua sekä
- Lepo ja loppo, joka tarkoittaa asumisen ja vapaa-ajan vahvistamista erityisesti palvelujen tarjontaa ja yhteistyöverkostoja kehittämällä.

Nämä nivoutuvat yhteen Uudenmaan älykkään erikoistumisen kärkiteemoihin ja Uusimaa ohjelman toimeenpanoon 2014 – 2020.

Länsi-Uudenmaan yhteistyökokous, joka on sopimuskuntien johtavien luottamushenkilöiden ja viran-haltijoiden säännöllisesti kokoontuva yhteistyöelin, paneutui kertomusvuonna yhteisiin merkittäviin ajankohtaihin asioihin, kuten sote- ja kuntarakennemuutostukseen sekä kuntien palvelutuotannosta esille nousseisiin asioihin. Kunnat linjasivat TOP5 kehittämistarpeensa toiminnan pohjaksi. Alueen kuntien ja yritys-elämän teemalliset asiantuntijatyöryhmät käsitelivät tärkeimpiä ajankoh-taisasioita säännöllisesti mm. kehittämis- ja elinkeinopäällikköjen, matkailu-, työllisyysasiantuntija-, Hinku-, seutuviestinnän ja uusimpana innovatiiviset hankinnat -työryhmissä.

Seudun elinkeinojen uudistamiseksi osallistuttiin TEM:n Seutukaupunkiverkoston Älykkään vihreän kasvun kaupungit sekä Urheilumatkailun ja Äkillisen rakennemuutoksen kehittämisiin.

Kunnissa luotiin käytäntöjä HINKU-hiilineutraalien toimintojen aikaansaamiseksi ja yrityksissä pyrit-tiin parantaman kannattavuutta energiatehokkailla muutoksilla.

Kestävän liiketoiminnan kehittämisen ja Tuunaa tuottoa -hankkeiden toteutukset kohdistuivat mm. teknologiateollisuuteen ja sen uudistumiseen. Länsi-Uudenmaan alueen matkailun myynti- ja markkinointiyhtiö LUMO:n toiminta käynnistyi vauhdikkaasti vision ja strategian luomisella. Ve-sialan yritysten käytännön yhteistyötä tehtiin vesi- ja ympäristöalan hankkeen avulla, jonka hallin-nointi siirtyi Novagolle kuluvan vuoden aikana. Sosiaalisen eheyden osalta panostettiin GO-rekryn avulla työllistämistöimiin.

Toimintaympäristön kehittämisessä toteutettiin InnoHUB-pilotti, jonka aikana yhdistettiin yrityksiä ja toimijoita uudella tavalla ensin BusinessLohja-toimitalon palveluja kehittämällä ja siirrettiin toiminta-tapaa virtuaalisesti koko Novagon toiminta-alueelle. Hanke tuki YritysSuomi Länsi-Uusimaan yri-tys-neuvontapisteiden toiminnan kehittämistä. Kestävän yhdyskuntarakenteen Infraratkaisuna edistettiin Hanko-Hyvinkää-radnan sähköistysuunnitelmien etenemistä ja Kehä V -hankkeen väylä-ajattelun toteutumista. Alueen vetovoimaa edistettiin laatimalla yhteinen viestinnän puitesuunni-telma toteuttamisen pohjaksi sekä kehittämällä sähköistä viestintää. Seudullista sijoittumispalvelua toteutettiin sähköisen markkinointikampanjan avulla mm. Raaseporin seudulla.

Novagon protopajan teknisten tilojen ja yrityshautomon muodostamaa kokonaisuutta markkinoitiin aktiivisesti sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Tältä pohjalta rakennettiin pohjoismaista ve-sialan yhteistyötä, joka konkretisoitui Lundin ja Oslon vesialan yrityskiihdyttämöiden välillä EU:n ja TEM:n rahoittamana.

Novagon kautta perustettuja yrityksiä oli 173 kpl (171 kpl vuonna 2013) ja Uusyritysneuvonnalla oli 359 uutta asiakasta. Asiakaskäyntejä uusyritysneuvonnassa rekisteröintiin yhteensä 656 kpl, asia-kas-yhteydenottoja 578 kpl ja lisäksi ohjattiin eteenpäin 171 käyntiä muiden asiantuntijoiden luokse. Startti- ja jatkostarttilausuntoja annettiin 147 kpl ja Finnveran rahoituslausuntoja asiakkai-den ideoista 29 kpl. Novago tuki 396 uuden työpaikan syntymisessä. Alueen yrityksiin ja elinkei-noelämän kehittämiseen haettiin rahoitusta 6,3 miljoonaa euroa. Novagon neuvonnan asiakkaat jakautuivat kuntien omistusosuuksien suhteessa.

7. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

7.1. Sisäisen valvonnan organisointi ja painopisteet tilikaudella 2014

Lohjan kaupungin sisäinen valvonnan järjestämiseen liittyvästä ohjeistuksesta vastaa kaupunginhallitus. Käytännössä kaupungin lautakunnat valvovat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista omalla toimialallaan. Johtavien viranhaltijoiden sekä esimiesten tehtävänä on toteuttaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa omalla vastuualueellaan. Kaupunginhallitus hyväksyi 1.1.2014 sisällöltään ja rakenteeltaan uudistetun sisäisen valvonnan ohjeen, jossa on selvitetty operatiivisen valvonnan toteuttamiseen liittyvät vastuut ja korostettu jokaisen kaupungin organisaatiossa olevan henkilön omaa vastuuta osana kaupungin sisäistä valvontajärjestelmää. Sisäisen valvontaympäristön normiperustana ovat hallintosääntö ja toimialakohtaiset johtosäännöt, sisäisen valvonnan ohje, muut pysyväisluonteiset ohjeet ja toimintaperiaatteet, sopimushallinta, johdon etiikka sekä kaupungissa vallitseva organisaatiokulttuuri, henkilöstöpolitiikka sekä Lohjan kaupungin kokonaisvaltainen riskienhallinta.

Kaupungin tarkastuspäällikkö valvoo kaupungin sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa hyväksytyyn toimintavaltuutuksen nojalla. Tarkastustoimen kokonaisresurssit ovat yksi henkilötyövuosi. Keskushallinnon talouspalveluihin sijoitetun sisäisen tarkastuksen resurssivahvuus on 0,7 henkilötyövuotta jakautuen käytännössä varsinaiseen sisäiseen tarkastukseen, kustannuslaskentaan ja operatiivisen toiminnan kehittämiseen. Loput 0,3 henkilötyövuotta kohdistuu ulkoiseen valvontaan (tarkastuslautakunnan sihteeri). Tehtäväkentän laajuuden, operatiivisten kehittämistehtävien ja tarkastustoimen organisatorisen asemoinnin vuoksi kaupungissa ei ole teoreettisesta näkökulmasta arvioituna operatiivisista toiminnoista riippumatonta sisäistä tarkastusta. Kaupungin johtamis-, suunnittelu- ja ohjausprosessit ja käytänteet varmistavat osaltaan sen, että hyvän sisäisen valvonnan periaatteet näkyvät operatiivisessa toiminnassa. Sisäisen valvonnan toimivuutta on tarkastettu tilikauden aikana pistokokein sekä tilintarkastuksen että tarkastuspäällikön toimesta.

Tillikauden 2014 aikana tarkastustoimi keskittyi kuntavertailujen (benchmarkkaus) syventämiseen ja sen tulosten analysointiin päätöksenteon tueksi, tuotteistamiseen ja suoriteperusteisen kustannuslaskennan edistämiseen, erilaisten kustannuslaskelmien (mm. investointilaskelmat) ja laskentamallien laatimiseen sekä toimialojen riskikartoitusten ja kaupungin turvallisuussuunnitelman päivittämiseen uutta kuntarakennetta ja toimintaympäristöä vastaavaksi. Varsinaisen sisäisen tarkastuksen osalta arvoitiin mm. opettajien sijaisuusprosessin tarkoituksenmukaisuutta sekä käytiin pistokokein läpi kaupungin hankintoja.

Tehtyjen pistokokeiden, säännöllisen arviointi- ja varmistustyön ja olemassa olevan dokumentaation perusteella voidaan johtopäätöksenä todeta, ettei sisäisen valvonnan rakenteessa ja toimivuudessa ole tilikaudella 2014 havaittu sellaisia kaupungin operatiiviseen toimintaan vaikuttavia olennaisia puutteita, jotka edellyttäisivät välittömiä toimenpiteitä. Yksittäisiä heikkouksia ja puutteita toki on ja niihin on annettu kehittämissuhteita, joiden toteutumista seurataan sekä tarkastuspäällikön että tilintarkastuksen toimesta säännöllisin väliajoin. Varsinaisten toimeksiantojen perusteella tehdyistä tarkastuksista ja muista selvityksistä on tehty kirjallinen dokumentti, johon on kirjattu keskeiset havainnot ja niiden perusteella tehdyt kehittämissuhteet.

7.2. Riskienhallinta

Kaupungissa on keväällä 2013 hyväksytty riskienhallintapolitiikka, jossa on dokumentoitu riskienhallinnan tehtävät ja vastuut Lohjan kaupungissa. Kaupungin riskienhallinnan ohjausryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaikkien toimialojen riskienhallintasuunnitelmat sekä kaupungin turvallisuussuunnitelma on päivitetty tilikauden 2014 aikana vastaamaan kuntaliitosten jälkeen muuttunutta toimintaympäristöä ja muita toiminnassa tapahtuneita olennaisia muutoksia. Turvallisuussuunnitelman ja kaupungin valmiussuunnitelman osalta kaupunki on jatkanut kehittämishankkeita, joissa arjen turvallisuutta ja varautumista poikkeusoloihin (mm. Virve-puhelinten käyttö, sähkön tuottamisen varajärjestelmät) on parannettu ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä tekemällä. Riskien-

hallinnan toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan riskienhallintaportaalissa (QPR). Lohjan kaupunginhallituksen ja ylimmän johdon tiedossa ei ole tilinpäätöshetkellä Lohjan kaupunkiin kohdistuvia muita vaateita, kuin eri oikeusasteissa kesken olevat oikeusprosessit.

8. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

8.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Lohjan kaupungin vuoden 2014 tulos muodostui lähelle alkuperäistä talousarviota. Toimintatuotot muodostuivat ennakoitua suuremmaksi, mutta toimintakulujen sekä verotulojen kasvu ei toteutunut suunnitellusti verrattuna alkuperäiseen talousarvioon. Vuoden aikana lisämäärärahoja myönnettiin perusturvalautakunnalle ja opetus- ja kasvatuslautakunnalle. Kaupungin tulos päättyi 0,8 milj. euroa alijäämäiseksi. Tulos kasvoi vuoden 2013 tuloksesta 0,9 milj. euroa ja verrattuna alkuperäiseen 2014 vuoden talousarvioon tulos parani 0,5 milj. euroa.

Toimintatuotot tosin kasvoivat suunniteltua enemmän, mutta ne eivät riittäneet kattamaan ennakoitua suurempaa menojen kasvua. Tuloslaskelman ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 1,4 % ja toimintakulut 0,8 %, jolloin toimintakate heikkeni 0,6 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Verotulot kasvoivat 1,8 milj. euroa (1,0 %), kun taas valtionosuuksien vähennys oli 0,6 milj. euroa (1,0 %). Vuosikate heikkeni 1,3 % edellisestä vuodesta.

Alla olevissa kappaleissa toimintatuottojen ja toimintakulujen osalta vertailu tehdään vuoden 2013 tilinpäätökseen.

Toimintatuotoissa myyntituotot vähenivät 0,02 % erityisesti sosiaali- ja terveystalvumaksujen sekä opetuspalvelumaksujen hiipuessa. Maksutuotot kasvoivat 3,7 %, joka pääosin johtui suuremmista hammaspalvelu- ja tutkimusmaksuista, erilaisista asumis- ja hoivapalvelumaksuista, pääsymaksuista sekä rakennusvalvontamaksuista. Maankäyttösopimusmaksujen tuotto jäi 2013 vuoden tasosta 0,5 milj. euroa. Tukien ja avustusten vähenemiseen 0,7 milj. euroa keskeisimmin vaikutti kuntaliitosavustuksen väheneminen. Muissa tuotoissa asuntojen vuokratuotot sekä rakennusten vuokra-tuotot kasvoivat. Myös käyttöomaisuuden myyntivoitot kasvoivat, että kokonaisuutena muiden toimintatuottojen kasvu oli 0,7 milj. euroa.

Ulkoisissa toimintakuluissa palkat ja palkkiot toteutuivat 0,4 %:n alle 2013 vuoden tilinpäätöksen. Henkilöstösivukulut vähenivät 0,9 %, eläkekulujen vähenemisen ollessa 0,9 % ja muiden henkilöstösivukulujen 0,9 % verrattuna edelliseen tilinpäätökseen.

Palvelujen ostot kasvoivat 1,7 %. Suurimmat palveluiden ostojen kasvut tapahtuivat terveystalvuiden ja erityis- ja eriympäristöpalveluiden osalta.

Materiaalien hankinnat alenivat 3,1 %, mikä pääosin johtui leudon talven ja syksyn aiheuttamasta lämmityksen ja osin sähkön kulutuksen alenemisestä. Avustukset kasvoivat yhteensä 7,2 %. Avustuksissa muut avustukset yhteisöille kasvoivat 17,3 %. Toimeentulotukimenot alenivat 1,3 % ja työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 23,5 % sekä työllistämisen kuntalisä kasvoi 4,9 %. Muut toimintakulut kasvoivat 5,7 %.

Kaupungin tuloslaskelmassa toimintakate heikkeni 0,6 % verrattuna vuoden 2013 tilinpäätökseen, Toimielimittäin toimintakatteet paranivat verrattuna vuoden 2013 tilinpäätökseen: Keskusvaalilautakunnan toimintakate ei ole vertailukelpoinen, koska vuonna 2013 ei järjestetty vaaleja, tarkastuslautakunnan toimintakate 6,6 %, yleisen luottamushenkilöhallinnon toimintakate 6,7 %, keskushallinnon toimintakate 1,2 %, tekninen lautakunnan toimintakate 4,5 %, ympäristö- ja rakennuslautakunnan toimintakate 2,3 %. Vastaavasti toimintakatteet heikkenivät: perusturvalautakunnan toiminta-

takate 1,7 %, kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate 0,1 %, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimintakate 0,3 %, kaupunkisuunnittelulautakunnan 179,8 %, ympäristö- ja rakennuslautakunnan jaostolla 1,3 %.

Kunnallisveron tuotto kasvoi edellisvuoden kunnallisveron tuotosta 0,2 % ja kiinteistöveron tuotto 7,0 %. Yhteisöveron tuotto 14,5. Tuloveroprosentti oli 20,00 ja kiinteistöveroprosentit olivat; yleinen kiinteistöveroprosentti 0,9 %, vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 0,45 %, muuhun kuin vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 1,05 % sekä rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,0 %. Valtionosuudet vähenivät 1,0 %.

Lohjan kaupungin vuosikatteeksi muodostui 9,7 milj. euroa, joka oli 204 euroa asukasta kohden ja 3,3 % toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteismäärästä. Edellisen vuoden vuosikate oli 9,8 milj. euroa, joten asukasta kohden laskettuna vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta 2 euroa.

Satunnaisiin tuloihin kirjattiin 1,5 milj. euron tulo valtion maksettua kokonaisuudessaan pois Tynninharjun hälytyskeskuksen vuokrat sopimuksen mukaisesti.

Kun kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset poistot olivat 12,0 milj. euroa, muodostui tilikauden tulos 0,8 milj. euroa alijäämäiseksi.

Vesi- ja viemärlaitos sisältyy kaupungin tilinpäätöksen lukuihin. Vesihuoltolaitoksesta kuitenkin esitetään liitetietoina erikseen vesihuoltolain 20 §:n mukainen eriytetty tilinpäätös.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

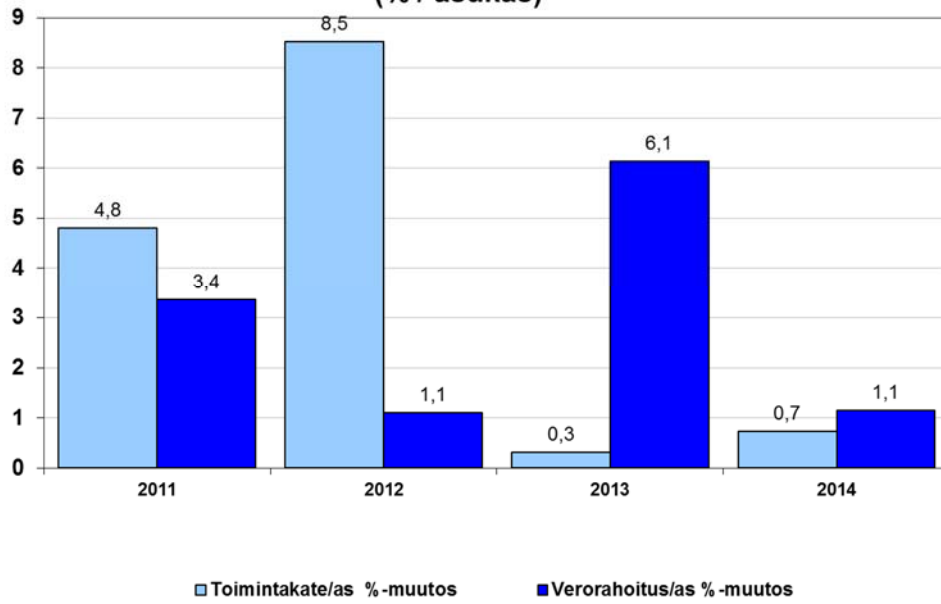
(ulkoiset erät)

	2014	2013	
	1 000 €	1 000 €	
Toimintatuotot	51 667	50 961	1,4
Toimintakulut	285 854	283 699	0,8
Toimintakate	-234 188	-232 738	0,6
Verotulot	181 616	179 744	1,0
Valtionosuudet	62 889	63 504	-1,0
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	141	135	4,3
Muut rahoitustuotot	811	798	1,7
Korkokulut	1 320	1 414	-6,6
Muut rahoituskulut	250	203	23,3
Vuosikate	9 699	9 826	-1,3
Poistot ja arvonalentumiset	12 019	11 602	3,6
Satunnaiset tulot	1 484		
Tilikauden tulos	-836	-1 775	-52,9
Poistoeron lisäys/vähennys	82	82	0,0
Tilikauden alijäämä	-754	-1 694	-55,5

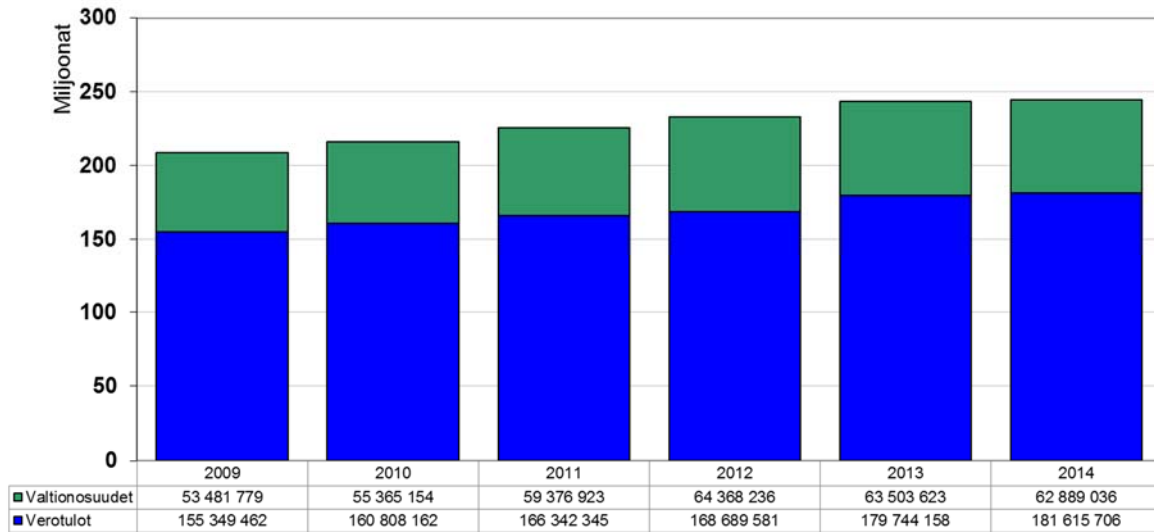
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,1	18,0
Vuosikate/Poisto %	81	85
Vuosikate euroa/asukas	204	206
Asukasluku	47 624	47 703

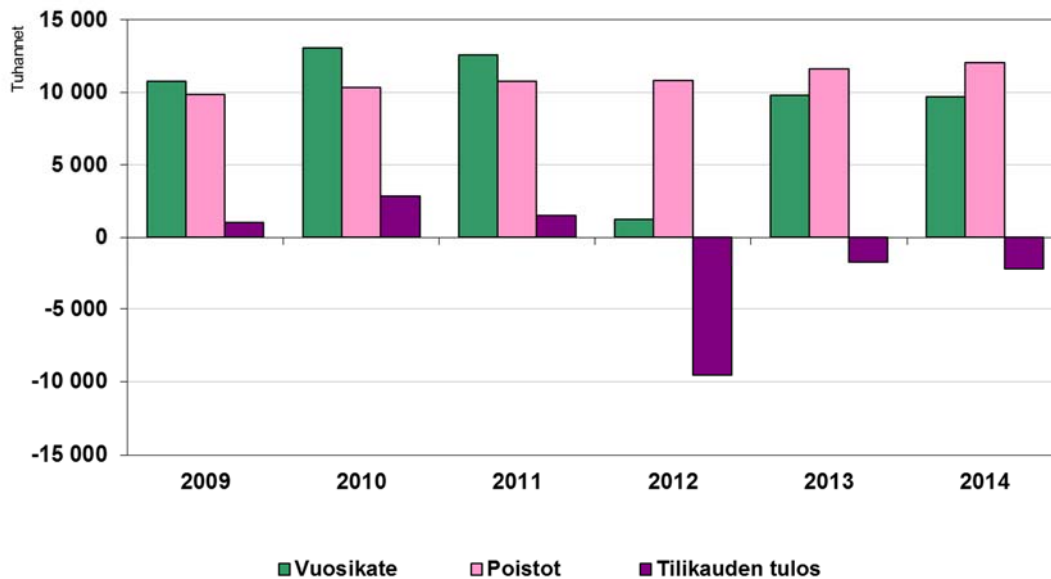
Toimintakate ja verorahoitusmuutos vuosina 2011-2014 (% / asukas)

Verotulot ja valtionosuudet 2009-2014

Vuosikate, poistot, tilikauden tulos 2009-2014

8.2. Investoinnit ja toiminnan rahoitus

Investoinnit kasvoivat edellisestä vuodesta 27,7 %. Suurempiin investointeihin olisi ollut mahdollisuudet, kun myönnettyistä määrärahoista jäi käyttämättä runsaat 7,5 milj. euroa. Tilahankkeissa vuoden 2014 suurimmat kohteet olivat Ojaniittutalon rakentaminen, Sammatin koulun laajentaminen sekä keskuskeittiö rakentaminen. Kaikkiaan tilahallinnon hankkeisiin käytettiin 13,4 milj. euroa. Vesi- ja viemärlaitoksen hankkeisiin käytettiin 2,1 milj. euroa sekä liikenneväylien ja yleisten alueiden rakentamiseen 5,2 milj. euroa. Kunnallistekniikan ja vesihuollon suurin kohde oli Gunnarlan alueen rakentaminen. Kaikkiaan vuoden 2014 investointeihin sisältyi lukuisia pienehköjä peruskorjaus- ja kunnostushankkeita.

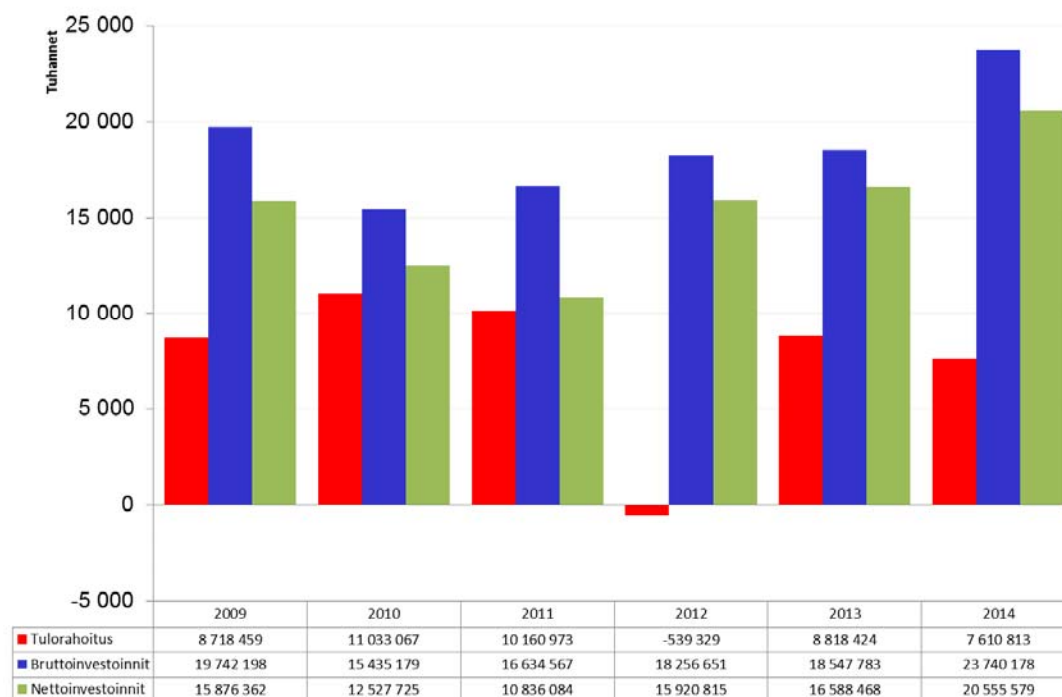
Kiinteän omaisuuden hankintaan käytettiin 1,0 milj. euroa, tietohallinnon investointeihin 0,6 milj. euroa. Loppuosa investoinneista muodostui eri lautakuntien alaisen irtaimen omaisuuden hankinnasta.

Investointeihin jäi vuonna 2014 käytettäväksi tulorahoitusta 9,1 milj. euroa. Investointeihin oli käytettävissä valtion avustuksia 1,0 milj. euroa, mikä oli investointien rahoitusosuuksina 0,8 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Investointien rahoituksessa myös omaisuuden myynnin merkitys kasvoi edellisen vuoden tasolta, kun kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä kertyi yhteensä 2,1 milj. euroa. Toiminnan ja investointien kokonaisrahavirrassa menot olivat 11,4 milj. euroa suuremmat kuin tulot. Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaisrahoituksen tilanne heikkeni 3,6 milj. euroa.

Vuoden kuluessa kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa 12 milj. euroa ja lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 7,1 milj. eurolla. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 5,8 milj. euroa ja kaupungin lainojen kokonaismäärä kasvoi 13,3 milj. eurolla. Rahoitustarpeita katettiin lisäksi liittymismaksutuloilla sekä muilla maksuvalmiuden muutoksilla ja lisäksi käyttämällä kassavaroja. Korottomissa veloissa merkittävimmät erät olivat ostovelat ja lomapalkkajaksotukset sivukuluineen.

Rahoitusosuuksilla vähennetyistä investoinneista rahoitettiin tulorahoituksella 42,8 %, kun vastaava prosentti edellisenä vuonna oli 53,7 %.

Tulorahoitus, bruttoinvestoinnit, nettoinvestoinnit 2009-2014

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoiset erät)

	2014	2013	
	1 000 €	1 000 €	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	9 699	9 826	-1,3
Satunnaiset erät	1 484		
Tulorahoituksen korjauserät	-2 088	-1 008	107,2
Investointien rahavirta			
Investointimenot	23 682	18 548	27,7
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 038	258	302,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	2 147	1 702	26,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 402	-7 770	46,7
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainojen vähennys	43		
Pysyvien vastaavien saamisten lisäys	118	12	
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000	15 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 843	6 503	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 131	-5 579	
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	103	2 048	
Rahoituksen rahavirta	13 317	4 954	
Rahavarojen muutos	1 915	-2 816	
Kassavarat 31.12.	4 743	2 829	
Kassavarat 1.1.	2 829	5 645	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta	-37 802 031	-33 559 170
Investointien tulorahoitus %	42,8	53,7
Lainanhoitokate	1,5	1,4
Kassan riittävyys (pv)	5	3
Asukasluku	47 624	47 703

8.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Pysyvissä vastaavissa 12,0 milj. euron poistojen jälkeen aineellisten hyödykkeiden määrä kasvoi 4,7 % eli 10,2 milj. euroa, mikä kohdistui rakennuksiin, kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin sekä keskeneräisiin hankkeisiin. Toimeksiantojen laskivat 0,01 milj. euroa. Vaihtuvissa vastaavissa pitkäaikaiset saamiset pienenivät vuoden aikana 0,6 milj. Lyhytaikaiset saamiset kasvoivat 0,2 milj. euroa ja Rahoitusarvopaperit pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla. Rahat ja pankkisaamiset kasvoivat 1,9 milj. euroa.

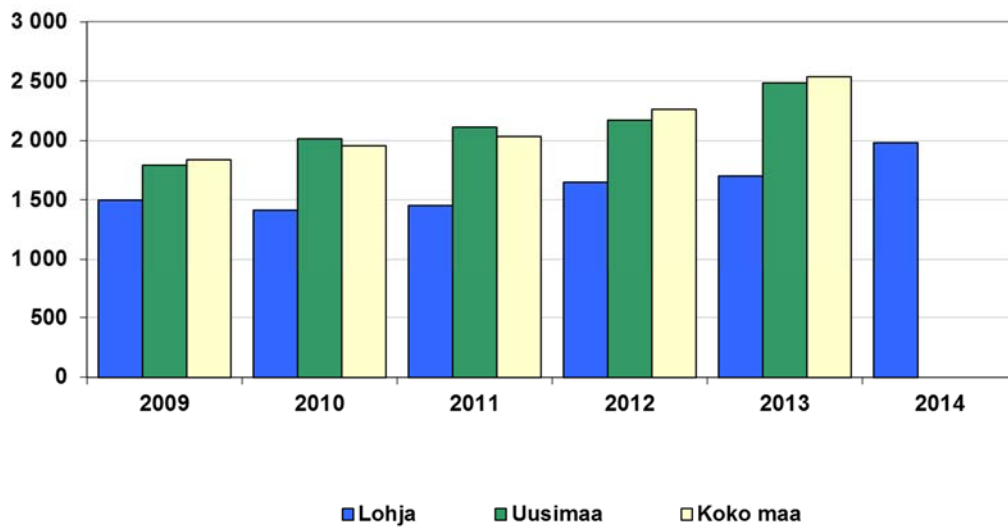
Taseen loppusumma kasvoi edellisestä vuodesta 4,6 % eli 12,0 milj. euroa oman pääoman pienentyessä 0,8 milj. euroa tilikauden alijäämän johdosta ja vieraan pääoman kasvaessa 12,8 milj. euroa. Pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi 5,9 milj. euroa ja lyhytaikainen vieras pääoma puolestaan 6,9 milj. euroa, kun lainat rahoituslaitoksilta kasvoivat 9,4 milj. euroa, lainat konserniyhtiöiltä

4,1 milj. euroa, ostovelat 0,4 milj. euroa sekä muiden velkojen kasvaessa hivenen. Toisaalta siirto-velat vähenivät 1,1 milj. euroa ja saadut ennakot vähenivät 0,2 milj. euroa.

Kaupungin omavaraisuusaste heikkeni edellisestä vuodesta ja oli 50,95 %, kun se edellisenä vuonna oli 53,63 %. Pitkän aikavälin kehitys onkin ollut voimakkaasti negatiivinen, kun omavaraisuusaste vielä vuonna 2004 oli 76,3 %. Kaupungin lainamäärä kasvoi noin 13,3 milj. euroa ja oli asukasta kohden laskettuna vuoden lopussa 1984 euroa.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA	2014	2013	VASTATTAVAA	2014	2013
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	260 096	249 595	A OMA PÄÄOMA	138 722	139 476
I Aineettomat hyödykkeet	2 996	2 682	I Peruspääoma	127 910	127 910
1. Aineettomat oikeudet	840	868	II Arvonkorotusrahasasto	127	127
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 157	1 814	III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 439	13 133
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-754	-1 694
II Aineelliset hyödykkeet	224 242	214 092	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	1 766	1 847
1. Maa- ja vesialueet	37 822	36 806	1. Poistoero	1 766	1 847
2. Rakennukset	111 007	111 914	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	60 408	58 475	C PAKOLLISET VARAUKSET	1 138	1 278
4. Koneet ja kalusto	4 111	3 768	1. Eläkevaraukset	36	50
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Muut pakolliset varaukset	1 103	1 228
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 894	3 130			
III Sijoitukset	32 857	32 821	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 577	1 333
1. Osakkeet ja osuudet	29 292	29 355	1. Valtion toimeksiannot		2
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 561	1 314
3. Muut lainasaamiset	3 367	3 410	3. Muut toimeksiantojen pääomat	15	17
4. Muut saamiset	199	56			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	919	929	E VIERAS PÄÄOMA	132 977	120 214
1. Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	70 181	64 294
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	919	929	1. Joukkovelkakirjalainat		
3. Muut toimeksiantojen varat			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	63 042	57 326
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 164	13 625	3. Lainat julkisyhteisöiltä	502	699
I Vaihto-omaisuus	60	65	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet	60	65	5. Saadut ennakot		
2. Keskeneräiset tuotteet			6. Ostovelat		
3. Valmiit tuotteet			7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	6 637	6 270
4. Muu vaihto-omaisuus			8. Siirtovelat		
5. Ennakkomaksut			II Lyhytaikainen	62 796	55 920
II Saamiset	10 361	10 731	1. Joukkovelkakirjalainat		
Pitkäaikaiset saamiset	1 190	1 763	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 284	19 611
1. Myyntisaamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä	197	233
2. Lainasaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	7 515	3 383
3. Muut saamiset	1 190	1 763	5. Saadut ennakot	417	615
4. Siirtosaamiset			6. Ostovelat	9 260	8 892
Lyhytaikaiset saamiset	9 171	8 968	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 167	2 109
1. Myyntisaamiset	3 715	4 462	8. Siirtovelat	19 956	21 078
2. Lainasaamiset	94	989			
3. Muut saamiset	3 069	2 353	VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>276 180</u>	<u>264 149</u>
4. Siirtosaamiset	2 293	1 165			
III Rahoitusarvopaperit	613	630	TASEEN TUNNUSLUVUT		
1. Osakkeet ja osuudet	613	630	Omavaraisuus, %	50,9	53,6
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44,8	40,7
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	10 685	11 439
4. Muut arvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	224	240
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 130	2 199	Lainakanta 31.12., 1000 €	94 539	81 251
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>276 180</u>	<u>264 149</u>	Lainakanta 31.1., €/asukas	1 985	1 703
			Lainasaamiset, 1000 €	3 367	3 410
			Asukasmäärä	47 624	47 703

Lainakanta €/as, 2009-2014

TULOT

	1000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	51 666	16,2
Verotulot	181 616	56,9
Valtionosuudet	62 889	19,7
Korkotuotot	141	0,0
Muut rahoitustuotot	811	0,3
Satunnaiset tuotot	1 484	0,5
Tulorahoituksen korjauserät - pysyvien vastaavien hyöd.luovutus- voitot	-1 986	-0,6
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 038	0,3
Pysyvien vastaavien hyödykk. Luovutust	2 147	0,7
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	43	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000	3,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	7 131	2,2
Kokonaistulot yhteensä	318 980	100

MENOT

	1000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	285 854	90,1
Korkokulut	1 320	0,4
Muut rahoituskulut	250	0,1
Tulorahoituksen korjauserät		0,0
- pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustap	-38	0,0
- pakollisen varauksen purku	125	0,0
- muut korjauserät	14	0,0
Investoinnit		
Investointimenot	23 682	7,5
Rahoitustoiminta		
Lyhytaikaistenlainojen vähennys	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 843	1,8
Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Pysyvien vastaavien saamisten lisäys	118	0,0
Kokonaismenot yhteensä	317 168	100

9. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

9.1. Lohjan konsernirakenne

Lohjan kaupunkikonserniin kuuluu 15 tytäryhtiötä ja yksi säätiö. Kaupungin omistusosuus ja määräämisvalta on 11 yhtiössä 20 % tai suurempi, kuitenkin enintään 50 %. Kaupunki on jäsenenä kuudessa kuntayhtymässä.

Tytär- ja osakkuusyhtiöt jakaantuvat niiden toiminnan perusteella seuraavasti:

Tytäryhtiöt:

- asunto- ja kiinteistöyhtiöt	8 kpl
- liike- ja toimitilayhtiöt	3 kpl
- palvelujen tuotantoyhtiöt	3 kpl
- palvelutalossäätiö (kiinteistöt)	1 kpl

Osakkuusyhtiöt

- asunto- ja kiinteistöyhtiöt	4 kpl
- liike- ja toimitilayhtiöt	2 kpl
- palvelujen tuotantoyhtiöt	4 kpl

Kuntayhtymät

- perusturvan kuntayhtymä	4 kpl
- ammatillisen koulutuksen kuntayhtymät	1 kpl
- hallinnon ja yhdyskuntasuunnittelun kuntayhtymät	1 kpl

Vuonna 2013 liitettiin Lohjan kaupunkikonserniin Karjalohjan ja Nummi-Pusulan kuntien tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt sekä kuntayhtymien osuudet. Kuntaliitoksen jälkeen jatketaan kaupungin konsernirakenteen yksinkertaistamista. Vuonna 2014 poistui 1 osakkuusyhtiö kaupunkikonsernista.

9.2. Tytäryhtiöiden tärkeimmät tapahtumat

Lohjan Vuokra-asunnot Oy omistaa 54 vuokratalokohdetta, jotka ovat valmistuneet vuosina 1967-2012. Kohteissa on yhteensä 1427 asuntoa. Vuonna 2014 yhtiö päätti 23.09.2014 päätöksellään sulauttaa Lohjan vuokra-asunnot Oy:n Nummi-Pusulan Vuokra-asunnot Oy:n, Koy Keppihevosen ja Koy Passinpellon 1.1.2015 alkaen.

Vuoden aikana asunnonvaihtoja oli 251 kpl eli 22,5 % koko asuntokannasta. Vuokratappio tyhjiä asunnoista kasvoi 478 000 euroon (vuonna 2013 311.000 euroa).

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n toimintavuoden 2014 liikuntapalveluiden kokonaissuoritemäärä vuonna 2014 oli 1.184.934, jossa on 44.906 suoritteen lasku (-3,7 %) vuoteen 2013 verrattuna (1.229.840).

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n toiminnassa Neidonkeitaan kävijämäärä kasvoi edellisestä vuodesta 4,9 %. Muiden yhtiön ylläpitämien liikuntatilojen käyttäjien ja ohjattuun toimintaan osallistuneiden kokonaissuoritemäärä sen sijaan laski edellisestä vuodesta 6,1 %, johtuen talviliikuntasuoritteiden vähentymisestä.

Liikuntakeskuksen toimintakulut olivat 5,6 milj. euroa kulujen noustessa edellisestä vuodesta 0,4 %. Toiminnasta saadut tulot kasvoivat 4,7 % ja olivat 1,9 milj. euroa. Yhtiön toimintatulot kattoivat menoista 33,6 %, kun vastaava suhdeluku edellisenä vuonna oli 32,2 %. Lohjan kaupungin avustus palvelujen tuottamiseen oli 3,9 milj. euroa. Toimintavuoden aikana Liikuntakeskus käynnisti Lohjan kaupungin tuottavuusohjelmaan liittyvän organisaation uudistustyön. Lisäksi Lohjan ulkoilureittien kehittämissuunnitelma käsiteltiin kaupungin organisaatiossa, jonka jälkeen Liikuntakeskus on hakenut vahvistusta ulkoilureiteille pysyvän käyttöoikeuden saamiseksi.

Lohjan Liikuntahallit Oy:n omistamassa Tennarissa toteutettiin pienehköjä korjaus remontointeja. Liikuntahallien käyttäjämäärä pieneni edellisestä vuodesta. Käyttäjämäärissä kasvua oli monitoimihallissa, tennishallissa, kuntosalilla, kamppailuhallilla.

Energiayhtiön lämpöenergian myyntiin vaikutti suotuisasti yli juhannuksen jatkunut lämmityskausi sekä pitkien kovien pakkasjaksojen puuttuminen josta johtuen huippuenergian tuotanto jäi vähäiseksi. Lohjan Energiahuolto Oy Loher toimitti vuonna 2014 lämpöä yhteensä 327 asiakkaalle yhteensä 113 849 MWh. Kasvua edellisvuodesta oli n. 6,3 %. Myynti vastasi budjetoitua. Uusia lämpösopimuksia solmittiin 10. Uutta verkostoa rakennettiin vuoden aikana yhteensä 735 metriä. Kaukolämmön hintaan ei tehty muutoksia, vaan hinnat pysytettiin vuoden 2013 tasolla. Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 0,53 milj. euroa 7,1 %, jääden ennakoidusta 10 %:n kasvusta. Liikevoitto kasvoi edellisvuodesta ollen 1,4 milj. euroa.

9.3. Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2 014	2 013	MUUTOS %
Toimintatuotot	153 411	150 086	2,2
Toimintakulut	389 250	385 160	1,1
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	89	7	1112,7
Toimintakate	-235 750	-235 066	0,3
Verotulot	181 616	179 744	1,0
Valtionosuudet	76 064	77 272	-1,6
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	84	63	32,9
Muut rahoitustuotot	834	809	3,2
Korkokulut	2 471	2 616	-5,6
Muut rahoituskulut	750	707	6,1
Vuosikate	19 627	19 498	0,7
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	19 870	19 295	3,0
Tilikauden yli- ja alipariarvot			-100,0
Arvonalentumiset			
Poistot ja arvonalentumiset	19 870	19 294	3,0
Satunnaiset erät	1 484		
Satunnaiset tuotot	1 484		
Tilikauden tulos	1 242	203	512,1
Tilinpäätössiirrot	-175	-597	-70,6
Vähemmistöosuudet	-67	-33	103,2
Tilikauden yli/alijäämä	1 000	-427	-334,3
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,4	39,0	
Vuosikate/Poistot, %	98,8	101,1	
Vuosikate, euroa/asukas	412,1	408,7	
Asukasmäärä	47624	47703	

9.4. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	2014	2013	MUUTOS %
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	19 627	19 498	0,7
Satunnaiset erät			
Satunnaiset erät	1 484		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 760	-662	165,8
Toiminnan rahavirta yhteensä	19 352	18 836	2,7
Investointien rahavirta			
Investointimenot	35 330	29 520	19,7
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 041	258	304,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 245	1 768	27,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 692	-8 659	46,6
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	7	1	
Antolainasaamisten vähennykset	18		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 501	17 327	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 662	9 857	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 984	-4 376	
Oman pääoman muutokset	15	-159	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	277	46	
Vaihto-omaisuuden muutos	-304	-157	
Saamisten muutokset	-935	2 654	
Korottomien velkojen muutokset	1 745	1 494	
Rahoituksen rahavirta	15 632	6 971	
Rahavarojen muutos	2 940	-1 688	
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12	14 840	11 900	
Rahavarat 1.1.	11 900	13 588	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä			
5 vuodelta €	-46 764	-39 387	
Investointientulorahoitus, %	53,96	65,48	
Pääomamenojen tulorahoitus, %	48,23	52,20	
Lainanhoitokate	1,98	1,77	
Kassan riittävyys	12,41	10,15	

Konsernin rahoituslaskelmassa investoinnit olivat 35,3 milj. eurossa. Suurimmat investoinnit kaupungin lisäksi olivat Lohjan Vuokra-asunnoilla, Loherilla, HUS:illa ja Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymällä. Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli 12,7 milj. euroa alijäämäinen vuonna 2014, kun edellisenä vuonna alijäämä oli 8,7 milj. euroa. Alijäämäisestä rahavirrasta rahoitettiin 15,6 milj. rahoituksen rahavirralla ja konsernin rahavarat kasvoivat vuoden aikana 2,9 milj. euroa.

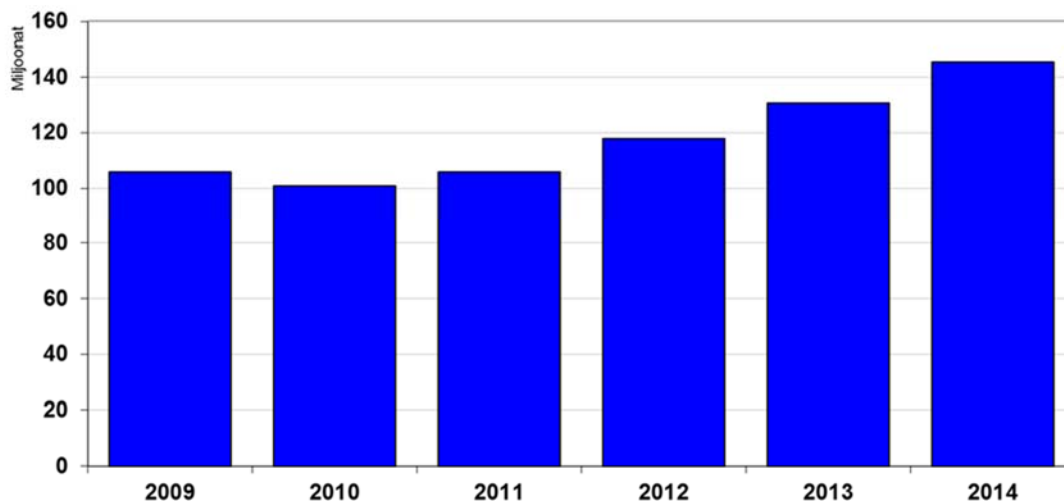
Lainamääränsä lisäsivät vuoden aikana kaupungin lisäksi Lohjan Vuokra-Asunnot Oy ja Lohjan kiinteistöt Oy. Konsernin tulorahoitus parani edellisestä vuodesta, johtuen kaupungin tuloksesta verrattuna edellisvuoteen. Koko konsernin investointien tulorahoitusprosentti oli 54,0 %, kun se edellisenä vuonna oli 65,5 %.

9.5. Konsernitaseen tarkastelu

Konsernitaseen loppusumma on kasvanut vuoden 2013 loppusummasta 5,3 %. Vastaavissa kasvu on kohdentunut aineellisissa hyödykkeissä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin, koneisiin ja kalustoon sekä keskeneräisiin hankintoihin. Sijoituksissa osakkuusyhteisöosuudet ovat lisääntyneet ja toimexiantojen varat ovat hieman vähentyneet. Saamiset ovat kasvaneet, rahoitusarvopaperien määrä kasvanut 0,1 milj. eurolla ja rahavarat kasvaneet 2,8 milj. euroa. Vastattavaa puolella oma pääoma on kasvanut tilikauden ylijäämän johdosta 1,0 milj. euroa Vieras pääoma on kasvanut 10,2 milj. eurolla. Vapaaehtoisia varauksia on lisätty 0,2 milj. euroa pakollisten varauksia on lisätty 0,3 milj. euroa.

Konsernin omavaraisuusaste eli oman pääoman ja varausten osuus taseen loppusummasta oli 41,60 % mikä oli 2,0 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin edellisenä vuonna. Vastaava kaupungin tunnusluku oli 51,00 %. Konsernin alhaisempi omavaraisuusaste johtuu siitä, että varsinkin vuokratlohankkeet ja vuokratalo-yhtiön suorittamat investoinnit on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla omien pääomien ollessa varsin alhaiset. Konsernitaseen oman pääoman muodostumisessa huomio kiinnittyy siihen, että valtuuston hyväksymällä poistosuunnitelmalla laskettuna Lohjan Vuokra-Asunnot Oy:n oma pääoma on 3,5 milj. euroa negatiivinen. Muiden tytäryhtiöiden omat pääomat ovat pääsääntöisesti toiminnan luonteen edellyttämällä tasolla.

Konsernin lainakanta 2009-2014

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2014 1 000 €	2013 1 000 €	VASTATTAVAA	2014 1 000 €	2013 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	326 472	312 251	OMA PÄÄOMA	142 308	141 280
Aineettomat hyödykkeet	5 856	5 705	Peruspääoma	127 910	127 910
Aineettomat oikeudet	1 632	1 782	Osuuskuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä		
Muut pitkävaikutteiset menot	4 224	3 923	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	135	135
Aineelliset hyödykkeet	315 441	301 429	Arvonkorotusrahasto	127	127
Maa- ja vesialueet	42 516	41 425	Muut omat rahastot	2 024	2 006
Rakennukset	173 184	175 923	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	11 111	11 529
Kiinteät rakenteet ja laitteet	65 663	63 621	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 000	-427
Koneet ja kalusto	9 387	8 379	VÄHEMMISTÖOSUUDET	779	714
Muut aineelliset hyödykkeet	128	151	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	7 374	7 200
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	24 563	11 930	Poistoero	3 253	3 434
Sijoitukset	5 176	5 117	Vapaaehtoiset varaukset	4 120	3 766
Osakkuusyhteisöosuudet	2 231	2 207	PAKOLLISET VARAUKSET	3 497	3 207
Osakkeet ja osuudet	2 867	2 822	Eläkevaraukset	138	152
Muut lainasaamiset	5	23	Muut pakolliset varaukset	3 359	3 055
Muut saamiset	73	66	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 931	1 665
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 238	1 249	VIERAS PÄÄOMA	206 424	189 856
VAIHTUVAT VASTAAVAT	34 601	30 422	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	117 594	107 406
Vaihto-omaisuus	1 959	1 655	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 493	7 397
Saamiset	17 802	16 867	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	27 973	23 338
Pitkäaikaiset saamiset	1 582	1 823	Saadut ennakat	1 009	947
Lyhytaikaiset saamiset	16 220	15 044	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	51 355	50 768
Rahoitusarvopaperit	5 109	4 998	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>362 312</u>	<u>343 922</u>
Rahat ja pankkisaamiset	9 731	6 902	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>362 312</u>	<u>343 922</u>	Omavaraisuusaste, %	41,64	43,50
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49,97	46,40
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	12 111	11 102
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	254	233
			Konsernin lainat, €/asukas	3 057	2 741
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	145 566	130 744
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	5,00	22,91
			Asukasmäärä	47 624	47 703

9.6. Konsernivalvonnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset omistajapolitiikan linjaukset, päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä hyväksyy konserniohjeet. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2009 voimassa olevat konserniohjeet.

Kaupunginhallitus antaa konserniohjeita koskevat yksityiskohtaisemmat yleiset ohjeet tai delegoi ohjeiden antamisvaltuudet kaupungin muulle viranomaiselle. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee edustajat ja ehdokkaat tytäryhteisöjen hallintoelimiin ja antaa ohjeet edustajille sekä seuraa ohjeiden noudattamista. Toimintakertomuksen yhteydessä kaupunginhallitus antaa valtuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta.

Lautakunnat toimintojen vastuullisina järjestäjinä ja palvelujen ostajina antavat toimialallaan valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Lautakunta huolehtii toimialaansa kuuluvan tytäryhteisön toiminnan seurannasta ja ilmoittaa mahdollisesti havaitsemistaan toiminnallisista ja taloudellisista poikkeamista ja muista epäkohdista kaupunginhallitukselle. Konserniohjeiden mukaisesti kaupunginjohtaja kaupunginhallituksen alaisena johtaa kaupunkikonsernia ja seuraa omistajapolitiikan toteutumista. Lisäksi tytäryhteisön on raportoitava toiminnasta vastaavalle toimielimelle sen mukaan, kun ao. toimielin on ohjeistuksessaan edellyttänyt.

Konserniohjauksen toteuttaminen kaupungin keskeisten strategisten linjausten näkökulmasta on myös keskeinen osa tarkastuslautakunnan arviointia. Kuluneen valtuustokauden aikana tarkastuslautakunta on perehtynyt Lohjan kaupungin konserniohjauksen yleisiin periaatteisiin sekä merkittävimpien tytäryhtiöiden toimintaan. Tehdyissä arvioinneissa ei ole tullut esille olennaisia puutteita konserniohjauksessa. Kuluneella tilikaudella tarkastuslautakunta on perehtynyt Lohjan Vuokra-asunnot Oy:n toimintaan ja arvioinut mm. fuusion perusteena esitettyjen synergiahyötyjen toteutumisesta. Tarkemmat havainnot on esitetty tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa.

10. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

10.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten muutoksia ja rahastosiiroja on 835 797,98 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelemiseksi, että

1. vähennetään investointivarauksella rahoitettujen hankkeiden poistoeroa 81 504,82 euroa;
2. poistoeron muutoksen jälkeen syntyvä, määrältään 754 293,16 euron alijäämä kirjataan oman pääoman tilikauden alijäämätilille.

10.2. Arvio tulevasta kehityksestä

Taloustilanne on edelleen heikkenemässä siitä, minkä pohjalle vuoden 2015 talousarvion laatiminen perustui. Vuonna 2014 kokonaistuotanto ei kasvanut ja vuoden 2015 kasvuennustetta on jouduttu korjaamaan alaspäin. Kasvuennusteen laskiessa julkiselle taloudelle aiheutuu ongelmia sopeuttamistoimien kohdentamisessa ja kunnissa joudutaan tekemään valtionosuuksien laskiessa ja verotulojen heikon kehittymisen vuoksi vaikeita päätöksiä.

Lohjan kaupungissa vuoden 2015 talousarvion verotulot ovat 1,1 % suuremmat kuin toteutuneet vero-tulot vuonna 2014. Kuntaliiton veroennustekehikon mukaan Lohjan talousarvioon 2015 kirjatut vero-tulot eivät tule toteutumaan kokonaisuudessaan, kun koko kansantalouden palkkasumman on arvioitu kasvavan vain 1,1 % vuonna 2015. Tätä arviota tukevat myös alkuvuoden talouden kasvuennusteet. Sen sijaan valtionosuuksia kertyy ennakoitua enemmän ja kuntaliitoksesta johtuvien valtionosuusmenetysten kompensationsa saatavaa yhdistymisavustusta arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisesti.

Lohjan vuoden 2014 talousarviossa vuosikate on 11,2 milj. euroa, joka perustui toimintakatteen 0,5 %:n huononemiseen. Kuitenkin vuoden 2014 toimintakate oli vain 0,4 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2014 talousarvion toimintakate. Palveluiden ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 2,2 %, mutta alittivat muutetun 0,9 % ja jos arvioidaan toimintakatteen heikkenevän tänä vuonna viime vuoden talousarvion muutosta vastaavasti, muodostuu vuosikatteeksi noin 11 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 1,5 milj. euron alijäämä.

Vuoden 2015 talousarviossa investointien määrä on 24,5 milj. euroa, minkä lisäksi vuodelta 2014 siirtyvät investoinnit nostavat määrän noin 32,0 milj. euroon ja rahoitusosuuksilla ja käyttöomaisuuden luovutustuloilla vähennetyt nettoinvestoinnit 28,9 milj. euroon. Näistä kuitenkin osa siirtynee vielä seuraavaan vuoteen. Edellä ennustetulla vuosikatteella investointien toteutuessa samassa suhteessa kuin vuonna 2014 lainamäärä saattaisi kasvaa jopa 10,5 milj. eurolla. Rahoituksen näkökulmasta taloutta ei saada tasapainotettua kunnallisveron edes yhden prosenttiyksikön korotuksella.

Konserniohjauksen toteuttaminen kaupungin keskeisten strategisten linjausten näkökulmasta on myös keskeinen osa tarkastuslautakunnan arviointia. Kuluneen valtuustokauden aikana tarkastuslautakunta on perehtynyt Lohjan kaupungin konserniohjauksen yleisiin periaatteisiin sekä merkittävimpien tytäryhtiöiden toimintaan. Tehdyissä arvioinneissa ei ole tullut esille olennaisia puutteita konserniohjauksessa. Kuluneella tilikaudella tarkastuslautakunta on perehtynyt Lohjan Liikuntakeskus Oy:n toimintaan, havainnot ja johtopäätökset on esitetty tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa.

10. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

10.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten muutoksia ja rahastosiiroja on 835 797,98 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelemiseksi, että

1. vähennetään investointivarauksella rahoitettujen hankkeiden poistoeroa 81 504,82 euroa;
2. poistoeron muutoksen jälkeen syntyvä, määrältään 754 293,16 euron alijäämä kirjataan oman pääoman tilikauden alijäämätilille.

10.2. Arvio tulevasta kehityksestä

Taloustilanne on edelleen heikkenemässä siitä, minkä pohjalle vuoden 2015 talousarvion laatiminen perustui. Vuonna 2014 kokonaistuotanto ei kasvanut ja vuoden 2015 kasvuennustetta on jouduttu korjaamaan alaspäin. Kasvuennusteen laskiessa julkiselle taloudelle aiheutuu ongelmia sopeuttamistoimien kohdentamisessa ja kunnissa joudutaan tekemään valtionosuuksien laskiessa ja verotulojen heikon kehittymisen vuoksi vaikeita päätöksiä.

Lohjan kaupungissa vuoden 2015 talousarvion verotulot ovat 1,1 % suuremmat kuin toteutuneet vero-tulot vuonna 2014. Kuntaliiton veroennustekehikon mukaan Lohjan talousarvioon 2015 kirjatut vero-tulot eivät tule toteutumaan kokonaisuudessaan, kun koko kansantalouden palkkasumman on arvioitu kasvavan vain 1,1 % vuonna 2015. Tätä arviota tukevat myös alkuvuoden talouden kasvuennusteet. Sen sijaan valtionosuuksia kertyy ennakoitua enemmän ja kuntaliitoksesta johtuvien valtionosuusmenetysten kompensationsa saatavaa yhdistymisavustusta arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisesti.

Lohjan vuoden 2014 talousarviossa vuosikate on 11,2 milj. euroa, joka perustui toimintakatteen 0,5 %:n huononemiseen. Kuitenkin vuoden 2014 toimintakate oli vain 0,4 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2014 talousarvion toimintakate. Palveluiden ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 2,2 %, mutta alittivat muutetun 0,9 % ja jos arvioidaan toimintakatteen heikkenevän tänä vuonna viime vuoden talousarvion muutosta vastaavasti, muodostuu vuosikatteeksi noin 11 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 1,5 milj. euron alijäämä.

Vuoden 2015 talousarviossa investointien määrä on 24,5 milj. euroa, minkä lisäksi vuodelta 2014 siirtyvät investoinnit nostavat määrän noin 32,0 milj. euroon ja rahoitusosuuksilla ja käyttöomaisuuden luovutustuloilla vähennetyt nettoinvestoinnit 28,9 milj. euroon. Näistä kuitenkin osa siirtynee vielä seuraavaan vuoteen. Edellä ennustetulla vuosikatteella investointien toteutuessa samassa suhteessa kuin vuonna 2014 lainamäärä saattaisi kasvaa jopa 10,5 milj. eurolla. Rahoituksen näkökulmasta taloutta ei saada tasapainotettua kunnallisveron edes yhden prosenttiyksikön korotuksella.

11. Lautakuntien vuoden 2014 toiminta ja talousarvion toteutuminen

11.1. Käyttötalouden toteutuminen

11.1.1. Keskusvaalilautakunta

Tuloslaskelma

	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
10 Keskusvaalilautakunta							
Toimintatuotot	0	60 200	0	60 200	72 790	120,9	***
Tuet ja avustukset	0	60 200	0	60 200	72 790	120,9	***
Toimintakulut	-3 729	-166 260	0	-166 260	-173 779	104,5	4560,2
Henkilöstökulut	-221	-133 660	0	-133 660	-133 495	99,9	60305,0
Palkat ja palkkiot	-82	-119 900	0	-119 900	-122 839	102,5	149703,7
Henkilösivukulut	-140	-13 760	0	-13 760	-10 656	77,4	7511,4
Eläkekulut	-135	-9 200	0	-9 200	-7 921	86,1	5767,4
Muut henkilösivukulut	-5	-4 560	0	-4 560	-2 735	60	54600,0
Palvelujen ostot	-760	-23 960	0	-23 960	-33 906	141,5	4361,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-5 400	0	-5 400	-2 952	54,7	***
Muut toimintakulut	-2 748	-3 240	0	-3 240	-3 427	105,8	24,7
Toimintakate	-3 729	-106 060	0	-106 060	-100 989	95,2	2608,2
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	0				0		0
Kulut	-2274				-2605		87,3
Netto	-2274				-2605		87,3

Vuonna 2014 järjestettiin europarlamenttivaalit.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Eurovaaleissa ennakoäänestyspaikat ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikat on ulotettu myös entisen Nummi-Pusulan ja Karjalohjan alueelle.	- Äänestyspaikat myös Nummella, Pusulassa, Sammatissa ja Karjalohjalla

Tasapainoinen talous	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Eurovaalit järjestetään asianmukaisesti budjetin puitteissa. Valtio maksaa valtiollisista vaaleista korvauksen, joka kattaa mm. vaaleista aiheutuvat henkilöstökulut.	- Vaalit toteutettu budjetin puitteissa.

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Eurovaaleissa hyödynnetään uusinta tietotekniikkaa mm. ennakkoonestyspaikoilla kauppakeskuksissa sekä sähköisen äänestysluehtelon osalta.	- tietotekniikkaa hyödynnetty kaikissa ennakkoonestyspaikoissa, sähköinen vaaliluetelo käytössä Harjulla, Tytyrissä ja Moisilla

11.1.2. Tarkastuslautakunta

Kokonaisuutena tarkastuslautakunta saavutti vuodelle 2014 asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa kuten aikaisempinakin vuosina. Valtuuston määrärahasi vahvistamatoimintakate oli - 90 600 euroa ja vastaava toteuma oli -78 998 euroa (87,2 %).

Tarkastuslautakunta kokoontui tilikauden aikana yhteensä kymmenen kertaa, joista kevään kolme kokousta kohdistui vuoden 2013 arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen käsittelyyn. Tilikauden 2014 osalta tarkastuslautakunta on arvioinut työohjelmansa mukaisesti perusopetuksen, vesilaitoksen, kaavoituksen ja maankäytön, orkesterin, ympäristöterveyden, kulttuuripalvelujen ja Lohjan liikuntakeskuksen toimintaa kyseisten yksiköiden johtavia virkamiehiä haastattelemalla ja tutustumiskäyntejä tekemällä. Tämän lisäksi tarkastuslautakunta on saanut tilintarkastajalta kaksi väliraporttia tilikauden aikaisen tarkastuksen johtopäätöksistä ja suosituksista sekä saanut talousjohtajalta ajankohtaisen katsauksen Lohjan kaupungin taloudellisesta asemasta useamman kokouksen yhteydessä. Talouden tasapainottaminen ja siinä edistyminen on osa tarkastuslautakunnan jatkuvaa arviointia.

Lakisääteistä tilintarkastusta on suoritettu tilintarkastuksen tarkastussuunnitelman ja työohjelman mukaisesti. Tilintarkastuksen painopisteinä on tilikaudella 2014 ollut normaalien rutiinitarkastusten lisäksi sivistystoimen johtavien viranhaltijoiden päätöksien tarkastus, sivistystoimen säännöt ja ohjeet, liikuntapaikkojen yhteistoimintasopimus, vesihuoltolaitoksen maksujen perusteet sekä talousarvioseuranta ja talouden tasapainottaminen. Tilintarkastuspäivä kertyi vuoden aikana 71 päivää ja tilintarkastuksen kustannukset olivat 37.708 euroa. Tilintarkastuspäiviä kertyi 16 päivää edellistä tilikautta enemmän johtuen tarkastuksien jaksotuksista tilikausien 2013-2014 välillä.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteet	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi;	- Toteutettu arviointikertomuksessa tilikauden 2013 osalta
- Tilintarkastuksen, sisäisen tarkastuksen ja tarkastuslautakunnan työohjelmien koordinointi toisiaan tukeviksi ja päällekkäisyyksiä välttäväksi tarkastuskokonaisuudeksi;	- Työohjelmat laadittu kesällä 2014 ja arviointi- ja tarkastustyö toteutettu niiden pohjalta.
- Valtuustokaudelle 2013-2016 laaditun arviointisuunnitelman ja tilikaudelle 2014 laaditun työohjelman laatiminen ja sen toteuttaminen arviointityössä;	- Toteutettu alkuperäisen suunnitelman puitteissa ja tilikauden 2014 erityisenä painopistealueena on sekä tilintarkastuksella että tarkastuslautakunnalla sivistyskeskus
- Tuottavuutta, tuloksellisuutta ja tehokkuutta kuvaavien tunnuslukujen ja suoritteiden arviointi Lohjan ja vertailukuntien välillä	- Toteutettu benchmarkkauksen yhteydessä (tarkastuspäällikkö) ja raportoitu kesäkuun valtuustoseminaarissa. Benchmarkkausta on jatkettu ja syvennetty syksyn 2014 aikana.

Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma

12 Tarkastuslautakunta	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14 ***
Toimintakulut	-84 614	-90 600	0	-90 600	-78 998	87,2	-6,6
Henkilöstökulut	-38 301	-40 960	0	-40 960	-34 232	83,6	-10,6
Palkat ja palkkiot	-32 291	-34 440	0	-34 440	-29 528	85,7	-8,6
Henkilösivukulut	-6 010	-6 520	0	-6 520	-4 704	72,1	-21,7
Eläkekulut	-4 845	-4 960	0	-4 960	-3 549	71,6	-26,7
Muut henkilösivukulut	-1 165	-1 560	0	-1 560	-1 155	74	-0,9
Palvelujen ostot	-44 902	-48 180	0	-48 180	-44 063	91,5	-1,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-801	-1 220	0	-1 220	-311	25,5	-61,2
Muut toimintakulut	-610	-240	0	-240	-393	163,7	-35,6
Toimintakate	-84 614	-90 600	0	-90 600	-78 998	87,2	-6,6
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	69312				64966		106,7
Kulut	-1706				-1567		108,9
Netto	67606				63399		106,6

11.1.3. Yleinen luottamushenkilöhallinto

Valtuusto hyväksyi pitkään valmisteilla olleen Lohjan keskustan osayleiskaavan. Vuoden aikana hyväksyttiin myös maankäytön rakennemalli vuosille 2013 – 2037 ja uusi maapoliittinen ohjelma. Paloniemestä ostettiin lähes 25 hehtaarin suuruinen maa-alue.

Palveluverkkoa päätettiin tiivistää lakkauttamalla Lohjansaaren ja Koisjärven koulut lukuvuoden 2014 – 2015 alusta sekä Hiiden koulu seuraavan lukuvuoden alusta. Tarpeettomaksi jääneistä kiinteistöistä Jättölän ja Leppäkorven kylätalot lahjoitettiin kyläyhdistyksille ja entinen Nummen kunnantalo päätettiin asettaa myyntiin. Taloa ei kuitenkaan saatu myytyä toimintavuoden kuluessa. Sammatin Kievarin vuokrasopimusta jatkettiin vuoden 2019 loppuun. Partioniemen alue vuokrattiin Partioniemi ry:lle.

Hätäkeskuslaitoksen uudelleenorganisoinnin vuoksi Lohjan yksikköä koskeva vuokrasopimus lopetettiin ennenaikaisesti ja valtio maksoi Lohjalle 1,5 miljoonan euron kertakorvauksen.

Valtuusto ei hyväksynyt Tytyrin elämyskaivoshanketta kaupunginhallituksen esittämässä muodossa, mutta kaivosmuseota pidetään edelleen yhtenä Lohjan kärkihankkeena.

Kaupunginhallitus hyväksyi uudet ohjeet sisäiseen valvontaan ja viestintään.

Vuoden aikana antoivat raporttinsa torin kehittämisen työryhmä, ruokahuollon kehittämisen työryhmä ja työllistämisyjärjestelyiden tehostamista selvittänyt työryhmä.

Valtuusto piti vuoden aikana 10 kokousta ja kaksi kaksipäiväistä seminaaria. Valtuusto käsitteli kokouksissaan 141 pykälää. Kaupunginhallitus piti 25 kokousta ja käsitteli 521 asiaa. Valtuuston kokoukset videoitiin ja lähetettiin internetissä. Uuden aluedemokratiamallin hengessä valtuusto piti vuoden aikana kokoukset Sammatissa ja Pusulassa.

Sitovat tavoitteet

Tavoitteet	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Luottamushenkilöportaalin käytön laajentaminen valtuustoon, mikäli valtuusto päättää käyttöönotosta.	- Luottamushenkilöportaali käytössä kaikissa vakinaisissa toimielimissä valtuustoa lukuun ottamatta. Valtuustossakin portaali on vapaaehtoisesti yleisessä käytössä.

Tuloslaskelma

14 Yleinen luottamushenkhallinto	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
Toimintakulut	-764 449	-884 800	0	-884 800	-703 818	79,5	-7,9
Henkilöstökulut	-467 242	-600 440	0	-600 440	-444 747	74,1	-4,8
Palkat ja palkkiot	-359 464	-482 260	0	-482 260	-358 579	74,4	-0,2
Henkilösivukulut	-107 779	-118 180	0	-118 180	-86 169	72,9	-20,1
Eläkekulut	-97 930	-100 790	0	-100 790	-76 100	75,5	-22,3
Muut henkilösivukulut	-9 848	-17 390	0	-17 390	-10 068	57,9	2,2
Palvelujen ostot	-253 157	-240 610	0	-240 610	-208 131	86,5	-17,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 434	-13 560	0	-13 560	-18 747	138,3	64,0
Avustukset	-880	-3 060	0	-3 060	-3 640	119	313,6
Muut toimintakulut	-31 735	-27 130	0	-27 130	-28 552	105,2	-10,0
Toimintakate	-764 449	-884 800	0	-884 800	-703 818	79,5	-7,9
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	692640				677233		102,3
Kulut	-324511				-330826		98,1
Netto	368129				346408		106,3

11.1.4. Keskushallinto

Toiminnan painopiste

Keskushallinnon toiminta painottui alkuvuodesta kaupungin tuottavuushankkeen ja -rekisterin valmisteluun. Lohjan kaupunginhallitus päätti 3.2.2014 kokouksessaan käynnistää kaikkia kaupungin toimintoja koskevan tuottavuushankkeen, jonka keskeisiä osia ovat palvelutarpeiden ja palvelutason määrittäminen, toimintatapojen ja toimintaprosessien uudistaminen, sähköisen asioinnin ja tietotekniikan hyödyntämisen edistäminen sekä palveluverkon arviointi.

Kevään aikana muodostettiin kehittämis- ja elinkeinopalveluiden henkilöistä elinkeinotiimi, joka otti vastuulleen eläkkeelle jääneen elinkeinojohtajan tehtävät. Samassa yhteydessä oikeuspalveluiden tulosityksikkö siirrettiin hallintopalveluista kehittämis- ja elinkeinopalveluihin. Vastaavasti lähidemokratia toiminta siirrettiin kehittämis- ja elinkeinopalveluista hallintopalveluihin. Vuoden aikana jatkettiin lähidemokratiatoiminnan kehittämistä. Uutena palvelukonseptina lähdettiin kehittämään "kunnan olohuone" hanketta, jotta keskushallinnon palveluita pystyttäisiin tulevaisuudessa tuottamaan lähikirjastoista.

Loppuvuodesta toiminta painottui palveluverkkoselvityksen käynnistämiseen ja organisoimiseen. Syksyn aikana päätettiin irtisanoa Kuntien Tiera Oy:n puite- ja palvelusopimukset ja siirtää tietotekninen palvelutoiminta takaisin omaksi toiminnaksi vuoden 2015 aikana. Henkilöstöhallinnossa jatkettiin tietojärjestelmien kehittämisprojektia, jonka avulla tullaan seuraavien vuosien aikana uudis-

tamaan niin toiminnallisia kuin teknisiäkin henkilöstöhallinnon toimintoja. Henkilöstöhallinnon kehittämistyötä ja järjestelmäuudistamista hidasti henkilöstöjohtajan siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen.

Keskushallinnon toiminnassa operatiiviset tehtävät, määräaikaisraportit ja suunnitelmat hoidettiin asetettujen vaatimusten ja määräaikojen mukaisesti. Keskushallinnon määrärahaksi vahvistettu muutettu toimintakate alittui 440 578 eurolla. Toimintakatteen alittumiseen vaikuttivat tuottojen lisääntyminen, henkilöstömenojen alittuminen eri tulosalueilla sekä työterveyshuollon, työllisyystöiden ja avustuksien pienempi käyttö.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisen lisäksi keskushallinnon toiminnan sisällystä voidaan mainita tulosalueittain seuraavaa:

Kehittämis- ja elinkeinopalvelut

Lohjan kaupunkiin perustettiin kertomusvuoden aikana 206 uutta yritystä, joista 38 % Novago Yrityskehitys Oy:n avustamana. Lohja osti yritysneuvontapalvelut Länsi-Uudenmaan kuntien yhteiseltä kehittämisyrityltä, Novago Yrityskehitys Oy:ltä. Perussopimuksensa mukaisesti Novago tarjoaa neuvontaa yrityksen käynnistämisen lisäksi rahoitus-suunnitelmien laadinnassa, markkinoinnissa ja myynnissä, kansainvälistymisessä, henkilöstön rekrytoinnissa ja kehittämisessä sekä avustaa omistajanvaihdostilanteissa. Lisäksi Novagon yhteydessä toimii uusien tuotteiden prototyyppien kehittämiseen erikoistunut protopaja. Yritys-talo BusinessLohjan tiloissa toimii Novagon ylläpitämä yritysautomato, johon kohdistuvat kaupungin vuokratuut ovat tilojen vähäisen kysynnän myötä kohonneet yli 100 000 euroon. Tiloja on markkinoitu aktiivisesti ja niitä on tarjottu myös etätyöpisteiksi pääkaupunkiseudulla pendelöiville.

Lohjan työttömyys oli kertomusvuoden lopussa 13,5 %. Yleisestä taloustilanteesta johtuen myös useat lohjalaiset yritykset vähensivät yt-neuvottelujen kautta henkilöstöään. Lohja sijaintipaikkakuntana on yrityksiä kiinnostava, mutta yleisestä heikosta taloudellisesta tilanteesta johtuen yritysten muutto Lohjalle oli vähäistä.

Lohjan kaupungin elinvoima- ja kilpailukykyohjelmaa vuoteen 2021 työstettiin yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ohjelma valmistuu vuoden 2015 aikana. Kaupunki teki yritys yhteistyötä ja järjesti neuvottelutapaamisia yrittäjäyhdistysten kanssa. Laaja-alaista yhteistyötä lohjalaisen elinkeinoelämän kanssa tehtiin myös BusinessLohjan neuvottelukunnassa. Kaupungin organisaatiossa poikkihallinnollisena elinkeinojen kehittämistyövälineenä on kaupunginjohtajan elinkeinoryhmä.

Kehittämis yhteistyökumppanina toimii myös maaseudun toimintaryhmä Ykkösakseli, jonka avulla yritykset ja yhteisöt voivat saada avustusta esim. käynnistys- ja investointitukina. EU-rahoituskauden vaihtumisen ja EU-tasojen päätösten viivästymisen johdosta uusia hake-muksia ei ole kertomusvuonna otettu vastaan.

Valtuuston päätösten mukaisesti toteutettiin kehittämis palveluiden organisoimana kaikkia kaupungin toimintoja koskeva tuottavuushanke. Hankkeen tavoitteena on nostaa kaupungin vuosikate kolmessa vuodessa 20 miljoonaa euroa ja että tuotteistetuissa yksikkökustannuksissa tavoitellaan 1 %:n tuottavuuden lisääntymistä vuodessa vuosina 2015 – 2016. Kaupungin asukkaille, luottamushenkilöille ja henkilöstölle avattiin tuottavuusrekisteri, johon kaikki tehdyt ideat ohjattiin. Tuottavuusideoita tehtiin yhteensä 237 kpl ja toteutuksessa on 52 ideaa. Ideoista 120 on siirretty valmisteluun ja päätösvalmiita ideoita on 29 kpl. Osa ideoista on mieli-piteitä ja osa on sellaisia, että niitä ei voida toteuttaa. Hallitus valitsi luottamushenkilöistä koostuvan palveluverkkotyöryhmän ja sen työ jatkuu kevääseen 2015. Palveluverkkoselvitystä organisoitiin kehittämistoimi.

Kaupungin markkinoinnissa keskityttiin asukas- ja imagomarkkinointiin. Kaupunki osallistui huhtikuussa Oma Koti -messuille, lokakuussa FinnBuild -messuille ja marraskuussa ELMA -messuille. Teemoina messuilla oli nostaa Lohjan imagoa, tunnettavuutta, monipuolista tontti-tarjontaa sekä kaupungin vahvaa rakennusteollisuutta. Messujen lisäksi järjestettiin touko-kuussa Gunnarlan tonttipäivät. Kaupunki uudisti tonttimarkkinoinnin tueksi uudet verkko- sekä Facebook -sivut, joissa esitellään laajasti elämää Lohjalla. Uusi yhteistyö Suomen koripallo-maajoukkueen eli Susijengin

kanssa on tuonut laajasti näkyvyyttä pääkaupunkiseudulla ja vahvistanut Lohjan imagoa perheystävällisenä ja ajan hermolla olevana potentiaalisena muuttokuntana.

Matkailupalvelut tekivät visitlohja.fi sivujen mobiilitoteutuksen ja paransi monikanavaista saavutettavuutta. Länsi-Uudenmaan Lumo Matkailu Oy aloitti toimintansa 1.8. ja syksyn aikana tehtiin Länsi-Uudenmaan matkailun brändi ja markkinointisuunnitelma sekä järjestettiin useita koulutuksia alan yrittäjille. Matkailu julkaisi kiinankielisen esitteen ja esitteli Lohjan kohteita yhdessä MEK:n (Matkailun edistämiskeskus) kanssa kymmenelle kiinalaiselle matkanjärjestäjälle. Lohjan kasvustrategian mukaisesti kehitettiin Tytyriä elämyskaivoskohteena laajasti yhteistyössä yritysten kanssa. Majoittuminen Lohjalla oli edellisvuoden tasolla. Kulttuurikierrosten ja avointen ovien kävijämäärät kaksinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Lakipalvelut antoivat toimialoille yleistä lakineuvontaa. Talous- ja velkaneuvonnan palveluiden kysyntä pysyi edelleen korkealla tasolla. Jonotusaikaa on osittain saatu hallittua kuntaliitoksen kautta saadun resurssin avulla. Pysäköinninvalvonta saavutti tavoitteensa, vaikka käytettävissä oleva henkilöresurssi on hiukan pienentynyt. Kaupunginhallitus muutti lauantaipysäköinnin kaupunkikustassa maksuttomaksi.

Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto toimii Inkoon kunnan isännöimänä. Aktiivitulojen määrä oli hiukan pienentynyt edellisestä vuodesta ja on nyt 432. Maatalouden tukihakemuksia jätettiin 1944 kpl. Maataloustukia myönnettiin lohjalaisille maataloustukien hakijoille vuonna 2014 yhteensä noin 10,9 milj. euroa. Tuen hakijoita oli Lohjalla 432 kpl. Keskimääräinen peltoala tilaa kohden on 41,5 ha.

Talospalvelut -yksikössä valmisteltiin Lohjan kaupungin vuoden 2013 tilinpäätös, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.5.2014. Lisäksi yksikkö koordinoi ja valmisteli kaupungin talousarvion joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 11.2014. Toimintavuoden aikana järjestettiin kaksi talousarvioseminaaria sekä keväällä että syksyllä. Talospalvelut -yksiköstä poistui 0,5 henkilötyövuotta eläköitymisen takia.

Vuonna 2014 tehtiin myyntilaskutusprosessin kilpailutus ja tuotanto uudella sopimuskaudella saatiin käyntiin joulukuussa. Lisäksi sitouduttiin hankkimaan KL-Kuntahankintojen kautta sähköinen kilpailutusjärjestelmä, jonka avulla tehostetaan kaupungin hankintatoimea. Talospalvelut aloitti toiminta vuonna tulostuksenhallinta hankkeen, tarkoituksenaan vähentää tulostuksen määrää sekä tulostukseen ja kopiointiin tarvittavia laitteita koko kaupungin tasolla. Talospalvelut -yksikkö osallistui aktiivisesti tuottavuushankkeen suunnitteluun ja toteutukseen erityisesti kustannuslaskennan näkökulmasta. Lisäksi vuoden aikana suunniteltiin talospalvelut -yksikön ja koko keskushallinnon tuotteistamista

Henkilöstöpalveluissa toiminnan painopisteenä oli vuoden 2013 toteutetun työhyvinvointikyselyn tulosten läpikäyminen ja parannusta vaativien toimenpiteiden toteuttaminen. Työhyvinvoinnin lisäämiseksi liukuvan työajan järjestelmiä laajennettiin useille aloille. Paikallisia sopimuksia tehtiin mm. säästövapaiden pitämisestä ja suun terveydenhuollon jononpurusta. Esimiestyön toimintaedellytyksiä on pyritty parantamaan säännönmukaisilla esimiestapaamisilla, joita vuonna 2014 järjestettiin neljä. Lisäksi esimiehille järjestettiin neljä muuta työpajaa. Työpajoissa käsiteltiin masennusta, haastavia tilanteita, osatyökykyisyyttä ja päihdeongelmia. Henkilöstöpalvelut vastasivat lisäksi YT-toiminnasta, työterveysneuvotteluista, TVA-toiminnan (työn vaatavuuden arviointi) valmistelusta sekä neuvottelujärjestelmästä eri järjestöjen kanssa.

Työhyvinvointiryhmä toteutti työhyvinvointikorttikoulutusta, vertaismentorointia ja työnohjausta. Työsuojelussa painopistealueina olivat sisäilmaongelmat ja henkilöstiriidat työpaikoilla. Työsuojelu on ottanut toiminnassaan käyttöön sähköisiä lomakkeita.

Kuntaliitoksesta johtuvat palkkaerot on harmonisoitu 1.1.2015 lukien. Lohja julistautui savuttomaksi työnantajaksi 31.3.2014 lukien. Henkilöstöjohtajan virka oli täyttämättä kesäkuusta alkaen. Resurssipuutteen takia mm. osaamiskartoituksen tekeminen ei edennyt.

Henkilöstöpalveluissa kartoitettiin nykyiset tietojärjestelmät (mukaan lukien palkanlaskenta). Selvityksien perusteella päätettiin jatkaa nykyisillä perusjärjestelmillä. Perusjärjestelmiin tullaan hankimaan uusia toiminnallisia moduuleita. Vuoden aikana otettiin käyttöön sähköinen verkkopalkkalaskelma ja uusi matkalaskujärjestelmä.

Hallintopalvelujen painopistealueena vuonna 2014 oli sähköisen luottamushenkilöportaalin ja kokouskäytännön käyttöönotto kaikissa lautakunnissa. Projekti eteni suunnitellusti. Viranhaltijat ja luottamushenkilöt sitoutuivat hankkeeseen kiittävästi. Monistamon tulostusmäärät ovat pienentyneet edellisestä vuodesta 29 %.

Hallintopalveluille siirtyi vetovastuu lähidemokratiatoiminnasta. Lähidemokratiatoiminta on vakiinnuttanut paikkansa osana Lohjan kaupungin päätöksentekokulttuuria. Aluetoimikunnat (8 kpl) ja alueiden johtokunta ovat olleet aktiivisesti vaikuttamassa lähialueidensa asioiden eteenpäin saattamiseen.

Nummen ja Karjalohjan palvelupisteiden siirto kirjastojen yhteyteen käynnistettiin syksyn aikana. Hanke on esitelty nimellä ”kirjastoista kunnan olohuoneiksi”. Kyse on poikkihallinnollisesta yhteistyöstä, jossa keskushallinto ja sivistystoimi hakevat tehokkaampia ja monipuolisempia toimintatapoja.

Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) on käynnistetty yhteistyössä järjestelmätoimittaja Innofactor Oyj:n kanssa. Kyseessä on projekti jossa kaupungin ydinprosessit kuvataan tiedon hallinnan näkökulmasta. Keskushallinto toimii pilottina hankkeessa.

Vuonna 2014 hallintopalvelut hoitivat eurovaalien valmistelut. Osana kaupungin tuottavuushanketta päätettiin vähentää eduskuntavaaleissa 2015 varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikkojen lukumäärä nykyisestä 24:stä 18:aan.

Tietopalveluissa Kuntien Tiera Oy:n alueellinen tuotantoyksikkö tuotti tietotekniikan palvelut yhteistyössä Lohjalle, Vihdille, Karkkilalle, Karviaiselle ja Luksialle. Näiden lisäksi yhteisen tietotekniikkayksikön palveluita käyttivät Inkoon ja Siuntion kunnat. Seudullisesti ylläpidettiin asiahallinta-, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä terveystoimen tietojärjestelmiä ja näistä yhteisiä tietoliittymiä yhteistyökumppaneille ja HUS:lle.

Yhteistoiminta Tieran Oy:n kanssa ei kaikilta osin edennyt suunnitellusti ja syksyn aikana päätettiin irtisanoa puitesopimus Kuntien Tieran Oy:n kanssa. Vuoden 2015 aikana palvelutuotanto palautetaan takaisin kaupungin omaksi toiminnaksi.

Kevään aikana aloitettiin työasemien käyttöjärjestelmien päivittäminen Windows 7:n ja Office 2010 versioihin sekä jatkettiin sähköpostijärjestelmän käyttöönottoa.

Tietohallinto oli tiiviisti mukana opetustoimen TVT-hankkeessa, jossa mm. rakennettiin eri kouluille langattomia tietoverkkoja ja oppimisympäristöjä. Keväällä kotihoito otti tuotantokäyttöön uuden mobiilitietojärjestelmän. Vuoden aikana rakennusvalvonta aloitti sähköisen lupapisteen käytön ja marraskuussa terveystoimen tietojärjestelmät liitettiin valtakunnalliseen eArkistoon. Talouspalveluissa otettiin käyttöön sähköisen kilpailutuksen tukijärjestelmät ja tulostuksen raportointiohjelmat. Tuottavuushankkeessa tietohallinto edisti ja avusti kaupungin eri yksiköitä sähköisen asiointin laajentamisessa. Vuoden aikana käynnistettiin useita sähköisten hankkeiden käyttöönottoja.

Esimiesten ja työntekijöiden osaamista ja tietoturvallisuutta pyrittiin parantamaan koulutustilaisuuksilla. Vuoden aikana otettiin käyttöön toinen atk-luokka, jossa mm. Hiiden opisto koulutti toimistojärjestelmien käyttöä. Terveystoimen henkilöstöä koulutettiin laajasti uusiin toimintamalleihin ja tietojärjestelmiin eArkistoon liittymisen yhteydessä. Kaupungin atk-koulutuksiin osallistui vuoden aikana yhteensä 646 henkilöä.

Tuottavuushanke keskushallinnossa

Keskushallinto toteutti tuottavuushanketta kahdesta näkökulmasta. Keskushallinto vastasi tuottavuushankkeen käynnistämisestä ja organisoinnista. Tuottavuushankkeen seurantaryhmä (kaupunginjohtaja ja keskushallinnon tulosalueiden esimiehet) kokoontui säännöllisesti kaupunginjohtajan alaisuudessa ja valmisti eri hankekokonaisuuksia. Keskushallinto järjesti tilaisuuksia, joissa tuottavuushanketta esiteltiin kaupungin esimiehille. Hankkeen yhteydessä rakennettiin sähköinen tuottavuusrekisteri, jonka avulla kaupungin eri yksiköt voivat hallita tehtyjä tuottavuusaloitteita.

Keskushallinnon oman tuottavuushankkeen painopisteenä oli palvelutarpeen, palvelutason ja tuotantotapojen arviointi. Syksyllä käynnistettiin keskushallinnon sisäinen tarkastelu erilaisista organisoitavaihtoehdoista sekä koko kaupunkia koskeva palveluverkkoselvitys (oma työryhmä). Tehtyjen kuntavierailujen ja benchmarkkaus tietojen perusteella lähdettiin laatimaan malleja toiminnan uudelleenorganisoinniseksi. Syksyn aikana aloitettiin keskushallinnon eri palveluissa sähköisten lomakkeiden suunnittelu ja käyttöönotto. Asiakaspalvelun kehittämiseksi käynnistettiin suunnittelu keskushallinnon palveluiden sijoittumisesta kirjastoihin eli ”kunnan olohuone” -hanke. Keskushallinnon palvelujen tuotteistusta jatkettiin ja samalla hankittiin suoriteperusteisen budjetointijärjestelmän (SPB-malli) lisenssi koko kaupunkiin.

Kaupungin tasolla käynnistettiin useita sähköisen asioinnin ja palvelutoiminnan kehittämishankkeita.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Valmistelu ja toteutustilanne 31.12.2014
- tonttimarkkinoinnin uudet toimenpiteet aloitetaan	- Parhaattontit.fi –verkkosivut sekä Facebook-sivut ovat toteutettu ja tuotu osaksi www.lohja.fi-sivuja. - toteutettu Gunnarlan tonttipäivä (kävijämäärä 150, 14 näytteilleasettajaa)
- sosiaalinen media osaksi kaupungin viestintää	- Facebook-toiminta aktivoitunut (kaupunkiprofiilissa lähes 800 tykkääjää)
- yrityshautomotilojen tehokkaampi käyttö	- Ei ole edetty. Hautomotilat ovat lähes tyhjä, kaupungin vuokratappiokulut nousevat (arvio 108 000 €/v). Novagon kanssa on neuvoteltu toistuvasti. Kaupungilla mahdollisuus myös sijoittaa omia toimintojaan tiloihin, haittana erittäin korkea vuokra.
- jatketaan neuvotteluita Nordkalk ja Koneen kanssa kaivoksen kehittämisestä	- Valtuusto päätti, että valmisteltua elämyskaivoshanketta ja sen toteuttamiseksi suunniteltua yhtiötä ei toistaiseksi perusteta. Sen sijaan yhdyskäytävä ja tieyhteys päätettiin rakentaa ja niihin varattiin määrärahat seuraavalle vuodelle.
- taajamaradan edistäminen eri forumeissa	- aiheesta jätetty kuntien yhteinen aloite radan kiirehtimisestä, radan eteen tehdään yhteistyötä myös Turun ja Salon kanssa
- uuden kauppakeskuksen edistäminen	- kauppakeskushankkeet eivät edenneet
- kuntaliitoksien mahdollinen valmistelu	- kuntaliitoksia ei ole vireillä, valmistelu kohdistunut metropoliratkaisuun ja SOTE-malleihin

Tasapainoinen talous	Valmistelu- ja toteutustilanne 31.12.2014
- talouden tasapainotuksen koordinointi ja johtaminen	- käynnistetty tuottavuushanke, joka on huomioitu Ta2015 valmistelussa
- keskushallinnon hinnoittelu tarkistetaan	- hinnat tarkistettu
- talousarvioprosessin tunnuslukujen ja suoritteiden uudelleenarviointi	- toteutetaan tuottavuushankkeen eri osa-alueiden yhteydessä - suoritteiden uudelleen arviointia tehdään keskushallinnon tuotteistuksen yhteydessä - aloitettu keskushallinnon suoriteperusteinen kustannuslaskentapilotti (kaikki tulosalueet)
- palveluiden benchmarkkaus toteuttaminen	- päätetyt kuntavierailut toteutettu - keskushallinnon benchmarkkauksen tulokset raportoitu kesäkuun valtuusto-seminaarissa
- hallinnon prosessien kriittinen tarkastelu	- kuntavierailujen pohjalta käynnistetty jatko selvittelyt mm. keskushallinnon organisointi vaihtoehtoista - tuottavuusrekisterin kautta saadaan ideoita hallinnon arviointia varten (237 tuottavuusaloitetta) - opettajien sijaisuusprosessin tarkastelu - työllistämistoiminnan selvitys ja arviointi - hankittu tulostuksen hallintajärjestelmä seuraamaan paperin kulutusta - hankittu sähköinen hankintajärjestelmä, käyttöönotto toteutunut
- keskushallinto osallistuu palveluverkkoselvityksiin	- kuntalaisille tarkoitettu kysely toteutettu nettissä, paperiversiona eri toimipisteissä sekä lisäksi Wilmassa - kysely toteutettu myös ruotsiksi

Hyvät peruspalvelut	Valmistelu- ja toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien uudistaminen ja henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - kartoitettu henkilöstöhallinnon prosessien ongelma- ja kehittämiskohdat - kartoitettu nykyisen toiminnan tietoteknisen ympäristön vaihtoehdot ja tarpeet ja päädytty vanhan tietojärjestelmän säilyttämiseen ja uusien osien hankintaan - uusi matkalaskujärjestelmä hankittu - otettu sähköinen verkkopalkkalaskelma käyttöön - sähköisen työajanseuran Timeconin käyttöönottoa laajennettu perusturvassa, uusia käyttäjiä 290 (liukuva työaika + tietotekniset muutokset) - aloitettu kirjastotoimen kanssa sähköisen työajanseurannan valmistelu
<ul style="list-style-type: none"> - kartoitetaan osaaminen ja tulevaisuuden osaamistarpeet, joita hyödynnetään henkilöstö- ja koulutussuunnitelmissa 	<ul style="list-style-type: none"> - ei ole aloitettu (henkilöstöjohtajan virka täyttämättä kesäkuusta alkaen)
<ul style="list-style-type: none"> - kuntaliitoksista johtuvien palkkauksessa ja muissa palvelusuhteen ehtoissa olevien perusteettomien erojen poistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - harmonisointi toteutettu
<ul style="list-style-type: none"> - selvitetään mahdollisuus perustaa kunnan ja valtion yhteispalvelupisteet Nummelle ja Karjalohjalle 	<ul style="list-style-type: none"> - on käynnistetty ”kirjastot kunnan olohuone” –hanke. - nykyisten valtionhallinnon linjausten perusteella ei ole syntymässä viranomaisten yhteisiä palvelupisteitä
<ul style="list-style-type: none"> - asiakaspalvelussa palvelua myös sähköisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - otettu videoneuvottelulaitteet käyttöön Monkolassa, Karjalohjalla ja Nummella
<ul style="list-style-type: none"> - toteutetaan työtyytyväisyystutkimus, jonka tulosten perusteella määritellään työtyytyväisyyden kehittämiskohteet kaupunki- ja työyhteisötasoisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - tutkimus toteutettu
<ul style="list-style-type: none"> - tuloksellisuuden parantamiseksi luodaan tulos-palkkiojärjestelmä, jota pilotoidaan vuonna 2015 	<ul style="list-style-type: none"> - ei ole aloitettu (henkilöstöjohtajan virka täyttämättä kesäkuusta alkaen)
<ul style="list-style-type: none"> - selvitetään mahdollisuudet Kesämetro ja vaaliauto toimintaan 	<ul style="list-style-type: none"> - kesämetrotoimintaan ei löydy rahoitusta - vaaliauto ei toteudu

Laadukas ympäristö	Valmistelu- ja toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - lähidemokratia hankkeen jatkaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - hallintopalvelut ottanut vetovastuulleen elokuun alusta alkaen - uutena toimintana aluefoorumi ja lähidemokratia tilaisuudet
<ul style="list-style-type: none"> - työsuojelu osallistuu aktiivisesti sisäilmakartoituksiin 	<ul style="list-style-type: none"> - sisäilmatyöryhmässä käsitelty kaikki tapaukset ja tehty toimenpide-ehdotukset - työsuojelu on ottanut käyttöön toiminnassa sähköiset lomakkeet

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelu- ja toteutustilanne 31.12.2014
- kotihoidon ja terveystoimen avopalveluiden sähköinen toimintaympäristö	- järjestelmä tuotantokäytössä.
- henkilöstökoulutuksessa otetaan käyttöön toinen atk-luokka	- toteutettu - henkilöstöä koulutettu Office tuotteisiin Hiiden opiston ostopalveluina
- kansallinen eArkisto hanke toteutettu	- työasema ja tietojärjestelmä uudistukset toteutettu. Otettu käyttöön potilastietojärjestelmä v.9.0.2. - toteutettu eArkistoon liittymiseen tarvittavat Lohja-HUS-Kela tietojärjestelmämuutokset, tietoliikenneyhteydet sekä jatkettu eArkiston vaatimien auditointikriteerien toteuttamista. - tietosuojaryhmä jatkanut toimintaa, valmistelussa sähköinen järjestelmä tietojärjestelmien hallintaan ja tietosuojan seurantaan.
- henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä-uudistus on käynnissä	- kartoitettu prosessien ongelma- ja kehittämiskohdat - selvityksen tuloksena jatketaan perusjärjestelmillä sekä hankitaan lisäksi uusia toiminnallisia moduuleja. - hankittu uusi matkalaskujärjestelmä ja käyttöönotto aloitettu - otettu sähköinen verkkopalkkalaskelma käyttöön ja sähköinen työajanseuranta laajentunut
- selvitetään mahdollisuus perustaa kunnan ja valtion yhteispalvelupisteet Nummelle ja Karjalohjalle	- nykyisten valtionhallinnon linjausten perusteella ei ole syntymässä yhteispalvelupisteitä
- visitlohja.fi sivustojen käyttö mobiililaitteilla	- toteutettu
- valtuusto siirtyy sähköiseen kokouskäyttöön	- valtuustosalin esitystekniikka valmis - valtuustoa koulutettu uuden portaalin käyttöön - valmiudet ottaa sähköinen kokouskäytäntö valtuustolle vuonna 2015
- atk-ajokorttikoulutusta kaikille käyttäjille	- laadittu Office- ja sähköpostikoulutus paketit, jatkuvat koulutukset käynnissä

Keskushallinnon tuloslaskelma

	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
16 Keskushallinto							
Toimintatuotot	3 305 159	3 007 620	0	3 007 620	3 199 303	106,4	-3,2
Myyntituotot	2 170 942	1 975 090	0	1 975 090	2 051 216	103,9	-5,5
Maksutuotot	70 425	80 070	0	80 070	84 435	105,5	19,9
Tuet ja avustukset	682 975	605 120	0	605 120	608 887	100,6	-10,8
Muut toimintatuotot	380 817	347 340	0	347 340	454 765	130,9	19,4
Toimintakulut	-10 307 236	-10 391 530	0	-10 391 530	-10 142 635	97,6	-1,6
Henkilöstökulut	-3 977 704	-4 259 060	0	-4 259 060	-3 976 850	93,4	0,0
Palkat ja palkkiot	-2 983 838	-3 143 860	0	-3 143 860	-2 950 715	93,9	-1,1
Henkilösivukulut	-993 866	-1 115 200	0	-1 115 200	-1 026 135	92	3,2
Eläkekulut	-825 392	-931 470	0	-931 470	-860 316	92,4	4,2
Muut henkilösivukulut	-168 474	-183 730	0	-183 730	-165 819	90,3	-1,6
Palvelujen ostot	-5 692 153	-5 549 460	0	-5 549 460	-5 473 022	98,6	-3,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-177 469	-134 290	0	-134 290	-195 403	145,5	10,1
Avustukset	-5 200	-62 880	0	-62 880	-3 000	4,8	-42,3
Muut toimintakulut	-454 710	-385 840	0	-385 840	-494 360	128,1	8,7
Toimintakate	-7 002 077	-7 383 910	0	-7 383 910	-6 943 332	94	-0,8
Suunnitelman muk. poistot	-479 609	-578 850	0	-578 850	-628 051	108,5	31,0
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	5 574 692				5 622 349		99,2
Kulut	-296 783				-28 0459		105,8
Netto	5 277 909				5 341 890		98,8

Keskushallinnon suoritteet ja tunnusluvut

tulosalue/ toiminto	TP2013	TP2014
1610 Kehittämis- ja elinkeinopalvelut		
Työpaikkojen määrä, kpl	16500	16845
Perustetut/siirtyneet yritykset, kpl	240	206
Työttömyysaste, % 31.12.2014	8,0	13,5
Maatalouden aktiivitalat (yli 3 ha), kpl	450	432
Maatalouden tukihakemukset, kpl	2050	1944
Kehittämis- ja elinkeinopalvelut yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	8,00	8,0
Toimintakulut /asukas, €	-43,29	-46,43
Toimintakate /asukas, €	-41,82	-41,98
1620 Talouspalvelut		
Taloushallinto		
Ostolaskut, kpl	66 595	61217
Tositteet, kpl	72670	66361
Talouspalvelut yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	12,09	11,0
Toimintakulut /asukas, €	-43,41	-40,96
Toimintakate /asukas, €	-43,19	-40,94

tulosalue/ toiminto	TP2013	TP2014
1630 Henkilöstöpalvelut		
Kaupungin vakinaisen henkilökunnan määrä (sis. tuntip.)	2502	2491
Määräaikaiset työntekijät	732	700,0
Työllistettyjen määrä	34	18
Kesätyöllistetyt	66	54
Vak+määräaik.työntekijä/henkilötyövuosi	143,2	136,4
Palkkasihteerit	10,3	11,6
Uudet palkkauspäätökset vuodessa/palkkasihteeri	1 100	1 020
Henkilöstöpalvelut yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	22,59	23,4
Toimintakulut /asukas, €	-61	-60,70
Toimintakate /asukas, €	-44,16	-45,25
1640 Hallintopalvelut		
Keskusjohdon hallintopalvelut		
Kokoukset, kpl (kv,kh,jaostot)	42	46
Virastopalvelut		
Arkistohyllyt, m	4030	4030
Monistamon kopiot, milj. kpl	0,9	0,6
Oikeudelliset palvelut		
Velkaneuvonnan asiakkaat	243	231
Pysäköintivirhemaksut kpl	6611	6678
Hallintopalvelut yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	21,95	22,8
Toimintakulut /asukas, €	-28,91	-29,23
Toimintakate /asukas, €	-16,68	-16,93
1650 Tietopalvelut		
Tietohallinto		
Käyttäjätunnukset yhteensä	3560	3504
Vak. henkilöstömäärä	5,00	5,0
*Käyttäjätunnuksia/vak.tietohallinnon henkilöstö	712	701
Työasemien lukumäärä, kpl	1651	1723
Kustannukset €/työasema	-27	-22
Tukipyyntöjen lukumäärä, kpl	15632	15590
Puheviestintä		
Puhelinvaihteen ala-liittymät, kpl	640	545
Matkapuhelimet, kpl	1280	1369
Vak. henkilöstömäärä	1,0	1,0
Tietopalvelut yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	6,0	5,0
Toimintakulut /asukas, €	-39,07	-35,54
Toimintakate/asukas, €	-0,92	-0,62
16 Keskushallinto yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	70,63	70,2
Toimintatuotot /asukas, €	69,28	67,04
Toimintakulut /asukas, €	-216,05	-212,84
Toimintakate /asukas, €	-146,77	-145,80
Asukasmäärä	47703	47624

11.1.5. Lohjan perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan toimintakertomus 2014

Perusturvalautakunta kokoontui kymmenen kertaa ja piti kaksi talousarvioseminaaria, joista toisen yhteydessä tutustuttiin Hämeenlinnan sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Erilaisia aloitteita käsiteltiin 14 kappaletta eli määrä puolittui edellisvuodesta. Lautakunnan alaisena toimi yksilöjaosto, joka käsittelee muutoksenhakusioita. Yksilöjaoston käsittelyssä oli 97 asiaa, kun asiamäärä oli edellisvuonna 81. Luottamushenkilökyselyn tulokset käsiteltiin lautakunnassa. Lautakunta hyväksyi Lohjan kasvustrategian toimenpideohjelman perusturvatoimessa 2014 - 2021 sekä konkretisoi tuottavuustavoitteita.

Perusturvalautakunnan nimeämät vanhus- ja vammaisneuvostot kokoontuivat sääntöjensä mukaisesti neljä kertaa. Vanhusneuvosto käsittelee 25 ja vammaisneuvosto 41 pykälää. Vanhusneuvosto järjesti vanhusten viikolla ikä-ihmisten juhlan kolmessa paikassa. Vammaisneuvosto järjesti Päivä vammaisena -tapahtuman ja kansainvälisenä vammaistenpäivänä tempauksen, jossa jaettiin kunniakirjat esteettömyyttä Lohjalla edistäneille. Perusturvalautakunta kävi aktiivista vuoropuhelua neuvostojen lisäksi toimialaa sivuavien järjestöjen kanssa monin eri tavoin.

Valtionperintöjä anottiin ja niiden käytöstä soveliaisiin kohteisiin päätettiin. Samoin testamentteina saatujen rahastojen varoja kohdennettiin mm. Kotona kokonainen elämä -hankkeeseen ja palveluasuntojen lisäämiseen Karjalohjalla. Kolmeen kehittämishankkeeseen haettiin Kaste-rahoitusta yhteistyössä mm. Sosiaalitalo Oy:n kanssa.

Perusturvatoimi jakautui viiteen tulosalueeseen: hallintopalvelut, vanhus- ja sairaalapalvelut, sosiaalipalvelut, erityispalvelut ja terveystalot. Perusturvatoimen vakinainen henkilöstömäärä oli 858 työntekijää, joista lähi/perushoitajia oli 37 prosenttia ja sairaan/terveydenhoitajia 21 prosenttia. Vanhus- ja sairaalapalveluiden organisaation perusteellinen uudistaminen käynnistyi loppuvuonna. Tulosalue päätettiin nimetä ikääntyneiden palveluiksi ja sen johtamis- ja esimiesjärjestelmä modernisoitiin ja kevennettiin. Pusulan vuodeosasto päätettiin muuttaa osaksi Pusulan vanhainkotiä. Palveluverkkotyö käynnistyi uudelleen.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointitilanne jatkui haasteellisena. Lääkäreiden rekrytointi puolestaan helpottui. Vakinaisiin lähihoitajan ja sairaanhoitajan työsuhteisiin saatiin päteviä työntekijöitä. Hoitohenkilöstön sijaisten saanti helpottui edelliseen vuoteen nähden. Vuosilomasesonkeina toimintaa keskitettiin aiempien vuosien tapaan. Sijaisten käyttö ohjeistettiin osana talouden tasapainottamista.

54-paikkainen Kultakartanon hoivakoti valmistui vuoden vaihteessa 2014-2015. Se korvasi Kartanomaen vanhainkodin ja lisäsi muistisairaiden hoivapaikkoja. Samassa yhteydessä rakennettiin uudet tilat työterveyskeskukselle ja geriatriselle keskukselle. Niilonpirtin korvaavan uudisrakennuksen tarveselvitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin ja avustushakemus Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle (ARA) jätettiin. Virkkalaan rakentuvan vaikeavammaisten Validia-talon ja Nummentaakse tulevan kehitysvammaisten asumispalveluyksikön rakennustyöt käynnistyivät. Keskusaukion hammashoitola laajennettiin merkittävästi ja siihen nivottiin kolme pientä hoitola. Lasten ja nuorten vastaanottoyksikön rakentaminen Ojamonkankaalle alkoi syksyllä.

Merkittäviä valmistelua, päätöksentekoa tai täytäntöönpanoa edellyttäviä kilpailutushankintoja olivat mm. Karjalohjan, Sammatin, Nummen ja Pusulan alueen lääkäripalvelut; lastensuojelun sijaishuoltopalvelut; mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut; seulontamammografiatutkimukset; pesula- ja tekstiilivuokrauspalvelut; lääkinnällisen kuntoutuksen puheterapia-, toiminta- ja lymfaterapiapalvelut; suun terveydenhuollon tarveaineiden ja tarvikkeiden sekä oikomishoitotarvikkeiden hankinta sekä Kultakartanon toimintavarustuksen hankinta.

Perusturvalautakunnan toimintakulut olivat 164 040 000 euroa. Toteuma oli 98,7 prosenttia suhteessa valtuuston lokakuussa muuttamaan perusturvalautakunnan talousarvioon, jossa toimintakuluja lisättiin 4 300 000 euroa. Ulkoiset kulut jäivät 3 812 000 euroa alle muutetun budjetin. Toimintatuotot olivat 21 961 000 euroa, joista ulkoisten tuottojen toteuma oli 19 189 000 euroa (99,9 %). Toimintakatteeksi vuodelle 2014 muodostui 142 079 000 euroa (97,3 %). Talousarvio alittui 4 005 000 euroa, josta ulkoisten erien osuus oli 3 794 000 euroa. Muutetun talousarvion pohjana oli ennuste, että mm. erikoissairaanhoidon kulut ylittyvät 2,9 miljoonalla eurolla ja vanhuspalvelujen sijaisten henkilöstökulut ylittävät budjetin 1,3 miljoonalla eurolla. Erikoissairaanhoidon kulut toteutuvat lopulta alkuperäisen talousarvion mukaisesti ja vanhuspalvelujen säästötavoitteet onnistuivat erinomaisesti, joten alkuperäisen talousarvion toimintakatteen ylitys oli vain noin 300 000 euroa.

Tuottavuushanke perusturvatoimessa

Perusturvatoimessa tehtiin toimintavuonna lukuisia tuottavuustoimenpiteitä. Palvelutarvetta, palvelutasoa ja tuotantotapoja arvioitiin mm. ikääntymispoliittisen ohjelman valmistelun ja palveluverkkotyön yhteydessä sekä laajalla kuntalaiskyselyllä. Tuottavuusaloiterekisteriin tehtyjä aloitteita käsiteltiin ja arvioitiin säännöllisesti.

Tuotteistamisessa keskeinen toimenpide oli Vertikal Oy:n SPB-mallin (suoriteperusteinen budjetointi) käyttöönotto avoterveydenhuollossa ja ikääntyneiden palveluissa. Lastensuojelupalveluissa ja aikuissosiaalityössä tuotteistamista kehitettiin Sosiaalitalo Oy:n koordinoimassa Lato-hankkeessa. Benchmarkkausta vertailukuntiin tehtiin aktiivisesti. Ainutlaatuista vertailutietoa saatiin myös Kuntaliiton johdolla vuosittain toteutettavasta keski suurten kaupunkien sosiaali- ja terveystoimen kustannusvertailusta, jossa on mukana 20 kuntaa.

Palveluverkkotyö käynnistyi kaupunginhallituksen työryhmän ja perusturvatoimen oman terveystalveluverkkoryhmän johdolla. Prosessityöpajoja järjestettiin säännöllisesti kaikille perusturvatoimen yksiköille. Työpajoissa perehdyttiin toimialan prosessiajatteluun, QPR-prosessityökalun käyttöön, prosessien kuvaamiseen, arviointiin ja kehittämiseen.

Sähköisen asioinnin kehittämisessä keskeisiä toimenpiteitä olivat Tiera Mobiilikotihoidon toiminnanohjauspalvelun käyttöönotto, tietoturvallisen asioinnin kehittäminen SAdE-hankkeessa sekä sähköinen terveystarkastus ja -valmennus kuntalaisille.

Henkilöstömitoituksia tarkistettiin vanhuspalveluissa. Vanhuspalveluiden organisaatio ja johtamisjärjestelmä uudistettiin ikääntyneiden palveluiksi: esimiestasot vähenivät, avohoitopainotteisuus lisääntyi ja prosesseja sujuvoitettiin.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Valmistelutilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Lohjan Vuokra-asunnot Oy:n kehittämissuunnitelman toteutus aloitetaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutus on aloitettu peruskorjausten osalta.

Tasapainoinen talous	Valmistelutilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Palvelu- ja tukiasumista lisätään omaisuuden tehokkaalla käytöllä (Nummelle dementiahoito, Paloniemen tukiasuntojen uudet tilajärjestelyt, erityisasumisen Teltasta tupaan -hanke) 	<ul style="list-style-type: none"> - Palvelu- ja tukiasumista on lisätty.
<ul style="list-style-type: none"> - Vuokratyövoimaa ostetaan vain erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> - Suun terveydenhuoltoon ja työterveyshuoltoon on jouduttu ostamaan.
<ul style="list-style-type: none"> - Tuottavuutta parannetaan kustannuslaskentaa kehittämällä 	<ul style="list-style-type: none"> - Tuotteistamis- ja tuottavuushankkeita on aloitettu kaikilla tulosalueilla.

Hyvät peruspalvelut	Valmistelutilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan aktiivisesti palveluverkon ja palveluiden järjestämistavan uudistamiseen taloudellisemmaksi ja järkevämmäksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Meneillään kaikilla tulosalueilla
<ul style="list-style-type: none"> - Esimiestyön osaamista lisätään 	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistuttu muun muassa Jet-koulutuksiin
<ul style="list-style-type: none"> - Vammaisten ja vanhusten kuljetuspalveluita tehostetaan ja nivotaan palveluliikenteeseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Palveluliikenne on käynnistynyt; kuljetuspalveluohjeistus uusittu.
<ul style="list-style-type: none"> - Lastensuojelussa ja päihde- ja mielenterveyspalveluissa vähennetään laitoshuollon käyttöä ja lisätään avopalveluja 	<ul style="list-style-type: none"> - Lastensuojelussa perhehoidon osuus on kasvanut ja vastaanottokotien kotiutusaste kohonnut pienten lasten osalta. - Päihde- ja mielenterveyspalveluissa avopalveluiden osuus on kasvanut.

Laadukas ympäristö	Valmistelutilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Kultakartanon asumispalveluyksikkö sekä geriatrian ja työterveyden uudet tilat otetaan käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> - Uudisrakennus on otettu käyttöön tammi-kuussa 2015.
<ul style="list-style-type: none"> - Toimitiloja uudistetaan terveellisiksi ja toimiviksi (mm. Keskusaukion hammashoitola laajennus, päihdekliniikka perheneuvola entisiin tiloihin, Lohjan lastensuojeluyksikön rakentamisen aloitus) 	<ul style="list-style-type: none"> - Keskusaukion hammashoitola saneeraus on valmistunut; lastensuojeluyksikön rakennustyöt ovat käynnistyneet. Päihdekliniikka on jäänyt entisiin tiloihin.

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelutilanne 31.12.2014
- "Kotona kokonainen elämä" -hanke tehostaa kotihoidon palveluja hyödyntämällä tietoteknologiaa	- Kotihoidon työntekijöiden asiakkaan luona vietetty aika on kasvanut keskimäärin puoleen työajasta.
- Potilastietojärjestelmän muutokset sähköisen asioinnin laajentamiseen etenevät	- Tietojärjestelmämuutokset on tehty, sähköinen asiointi on alkanut vuodenvaihteessa 2014-2015 muun muassa tekstiviestimuistutuksin.

Perusturvalautakunnan tuloslaskelma

20 Perusturvalautakunta	TP 2013	TA 2014	TA 2014		TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
			lis.mr.	TA 2014 lop.			
Toimintatuotot	20 610 968	20 162 310	0	20 162 310	21 960 974	108,9	6,5
Myyntituotot	5 073 743	5 064 700	0	5 064 700	5 711 718	112,8	12,6
Maksutuotot	9 564 584	9 321 400	0	9 321 400	10 158 969	109	6,2
Tuet ja avustukset	2 769 411	2 747 660	0	2 747 660	2 720 067	99	-1,8
Muut toimintatuotot	3 203 230	3 028 550	0	3 028 550	3 370 220	111,3	5,2
Toimintakulut	-160 860 229	-161 946 240	-4 300 000	-166 246 240	-164 039 865	98,7	2,0
Henkilöstökulut	-45 852 416	-46 066 140	-1 000 000	-47 066 140	-45 363 918	96,4	-1,1
Palkat ja palkkiot	-34 177 712	-33 998 960	-960 000	-34 958 960	-33 944 166	97,1	-0,7
Henkilösivukulut	-11 674 705	-12 067 180	-40 000	-12 107 180	-11 419 753	94,3	-2,2
Eläkekulut	-9 742 614	-10 063 360	8 000	-10 055 360	-9 507 674	94,6	-2,4
Muut henkilösivukulut	-1 932 091	-2 003 820	-48 000	-2 051 820	-1 912 079	93,2	-1,0
Palvelujen ostot	-97 685 299	-98 282 120	-2 800 000	-101 082 120	-101 013 968	99,9	3,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 648 928	-3 559 950	0	-3 559 950	-3 400 662	95,5	-6,8
Avustukset	-8 530 064	-8 631 460	-500 000	-9 131 460	-9 039 216	99	6,0
Muut toimintakulut	-5 143 521	-5 406 570	0	-5 406 570	-5 222 101	96,6	1,5
Toimintakate	-140 249 261	-141 783 930	-4 300 000	-146 083 930	-142 078 891	97,3	1,3
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	7 933 336				7 766 055		102,2
Kulut	-12 509 775				-12 334 060		101,4
Netto	-4 576 439				-4 568 005		100,2

Perusturvan suoritteet ja tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toimielin/toiminto			
PERUSTURVALAUTAKUNTA			
Hallintopalvelut			
Kaupungin hallitsemat wokra-asunnot, kpl	1 904	1 912	1 889
Asukasvalintapäätökset, kpl	397	600	569
Vak. henkilöstömäärä	16,5	16,5	15,5
Toimintakulut /asukas, €	44	47	43
Toimintakate /asukas, €	7	12	7
Vanhus- ja sairaalapalvelut			
Kotihoito, käynnit	197 410	220 000	209 350
<i>Kotihoidon käynnin hinta</i>	43	40	38
Omaishoidon tuki, tuen saajat	202	140	196
<i>Omaishoidon tuki / tuensaaja</i>	8 531	7 057	10 121
Ateriapalvelut, kotiinkuljetetut ateriat	64 359	64 000	54 217
<i>Kotiinkuljetetun aterian hinta</i>	10	9	8
Vanhusten päivätoiminta, käynnit	6 046	6 200	6 048
<i>Päivätoimintakäynnin hinta</i>	105	79	98
Vanhusten asumispalvelut, (omat) hoitopäivät	65 928	68 600	66 606
<i>Hoitopäivän hinta</i>	138	110	136
Vanhusten asumispalvelut (ostop.) hoitopäivät	34 834	20 000	35 637
<i>Hoitopäivän hinta</i>	132	112	129
Vanhusten pitkäaik. hoitopalvelut (omat.) hoitopäivät	30 018	30 300	30 666
<i>Hoitopäivän hinta</i>	123	109	114
Vuodeosastohoito, hoitopäivät (omat)	49 078	53 000	46 925
<i>Hoitopäivän hinta</i>	223	199	230
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	479	480	453
Toimintakulut /asukas, €	845	757	826
Toimintakate /asukas, €	657	590	640
Erityispalvelut			
Kehitysvammaisten palvelut, asiakkaat	251	310	252
<i>Kehitysvammaisten palvelun kulut / asiakas</i>	35 281	27 271	38 601
Vammaispalvelut, asiakkaat	518	500	555
<i>Vammaispalvelujen kulut / asiakas</i>	10 782	8 603	10 143
Mielenterveyspalvelut, asiakkaat	140	90	114
<i>Mielenterveyspalvelujen kulut / asiakas</i>	15 349	22 984	17 918
Omaishoidontuki, tuen saajat	109	110	97
<i>Omaishoidon tuki / tuensaaja</i>	6 418	8 283	7 469
Perheneuvola, käynnit (omat ja ostop.)	5 056	5 700	7 414
<i>Perheneuvolakäynnin hinta</i>	127	126	93
Päihdekliniikka, käynnit	4 175	3 900	3 956
<i>Päihdekliniikkakäynnin hinta</i>	95	93	93
Sijaisrekrytointi, työvuorot	3 246	3 900	*9871
* vuoden 2014 on sijaisvälityksessä ollut myös pidempiaikaisiin sijaistuksiin olevat varahenkilöt			
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	45	45	71
Toimintakulut /asukas, €	404	358	435
Toimintakate /asukas, €	377	339	380

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Sosiaalipalvelut			
Sijaisperhehoito, hoitopäivät	15 519	14 100	18 542
<i>Hoitopäivän hinta</i>	72	56	70
Lastensuojelun laitospalvelut, hoitopäivät	28 502	33 000	28 518
<i>Hoitopäivän hinta</i>	259	239	253
<i>Lastensuojelun laitospalvelut, hoitopäivät (omat)</i>	4 278		5 037
<i>Hoitopäivän hinta</i>	261		225
<i>Lastensuojelun laitospalvelut, hoitopäivät (ostop.)</i>	24 224		23 481
<i>Hoitopäivän hinta</i>	258		259
Toimeentulotuki, asiakasruokakunnat	1 721	1 800	1 827
<i>Toimeentulotuen määrä / asiakasruokakunta</i>	3 524	3 133	3 494
Työllistämispalvelut, työtoimintapäivät	15 763	21 000	17 501
<i>Työtoimintapäivän hinta</i>	47	39	51
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	72	72	72
Toimintakulut /asukas, €	411	390	411
Toimintakate /asukas, €	357	339	357
Terveyspalvelut			
Vastaanotto toiminta, lääkärikäynnit	40 926	54 000	45 165
<i>Lääkärikäynnin hinta</i>	127	102	110
*TA2014 lukemissa virheellisiä alkuoletuksia LOST-muutoksesta johtuen			
Vastaanotto toiminta, hoitajakäynnit	42 076	61 000	55 199
<i>Hoitajakäynnin hinta</i>	55	40	40
*TA2014 lukemissa virheellisiä alkuoletuksia LOST-muutoksesta johtuen			
Päivystyskäynnit	26 318	26 000	29 082
<i>Päivystyskäynnin hinta</i>	86	80	94
Kuntoutuskäynnit (fysioterapia)	11 973	14 000	14 632
<i>Kuntoutuskäynnin hinta</i>	95	82	80
Terveyden edistäminen, käynnit, lääkäri ja hoitaja	45 455	41 500	47 492
<i>Terveyden edistäminen, käynnin hinta</i>	49	57	47
Suunterveydenhuolto, hammaslääkärikäynnit	39 245	40 000	40 224
<i>Hammaslääkärikäynnin hinta (omat ja ostop)</i>	128	127	132
Suunterveydenhuolto, suuhygienistikäynnit	8 273	10 000	8 901
<i>Suuhygienistikäynnin hinta (omat ja ostop)</i>	75	63	74
<i>Erikoissairaanhoido, toimintakate/asukas, €</i>	1 130	1 168	1 177
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	234	234	235
Toimintakulut /asukas, €	1 668	1 703	1 726
Toimintakate /asukas, €	1 542	1 602	1 598
Perusturvalautakunta yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	846,5	847,0	846,5
Toimintakulut /asukas, €	3372	3 255	3 442
Toimintakate /asukas, €	2940	2 881	2 981

11.1.6. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sivistystoimen painopisteinä ovat olleet laadukkaat, uudistuvat ja monipuoliset palvelut, tasapainoinen talous, toimiva palveluverkko, ajanmukaiset tilat ja välineet sekä osaava, hyvinvoiva, innovatiivinen ja motivoitunut henkilöstö.

Laadukkaat, uudistuvat ja monipuoliset palvelut

Sivistystoimen ja perusturvatoimen johtoryhmät pitivät yhteistyöseminaarin, jossa käsiteltiin palvelujen järjestämistä, toimialojen rajapintoja ja etsittiin uusia yhteistyömahdollisuuksia.

Varhaiskasvatuksessa palveluiden järjestämisessä on kiinnitetty erityisesti huomiota avoimiin varhaiskasvatuksen palveluihin ja ohjattu asiakkaita mahdollisuuksien mukaan niiden piiriin silloin, kun perheessä ei ole tarvetta varsinaiseen päivähoitopaikkaan. Avoimen päivähoiton käyttö onkin vakiinnuttanut paikkansa palveluissa. Yksityisen päivähoiton palvelusetelin käyttö on kasvanut 27 % vuoden aikana.

Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen käytettävää tuntimäärää vähennettiin. Vähennystä kuitenkin tasapainotti opetusryhmien pienentämiseen saatu valtionavustus. Ryhmäkoon pienentämisrahalla on pienennetty luokkien ja ryhmien ryhmäkokoja, palkattu resurssiopettajia samanaikaisopetukseen ja lisätty jakotuntien käyttöä. Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmatyötä on tehty eri työryhmissä. Prosesseja on kehitetty kasvatuksen ja opetuksen tukipalvelujen vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Sähköisen ylioppilastutkinnon käyttöönottoa syksystä 2016 vaiheittain on valmisteltu. Lukioiden ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille on hankittu kannettavat tietokoneet yhteistyössä ulkopuolisen lahjoittajan kanssa. Verkkopedagogiikkaa kehitettiin edelleen osana kansallisen ISO-verstaan kurssitarjontaa ja LUKU-verkostoa. Perusopetuksessa digiagenda toteutettiin varustamalla Metsolan ja Karjalohjan koulut tieto- ja viestintäteknologialla.

Valtionavustuksella on järjestetty kerhotoimintaa, koulujen välituntiliikuntaa ja osallistuttu kansainvälistymishankkeisiin sekä tehty yhteistyötä Kisakallion ja WAU ry:n sekä liikuntakeskuksen kanssa. Ns. koulutuksen tasa-arvorahalla on palkattu psykiatrinen sairaanhoitaja ja erityisnuorisotyöntekijä Ristin ja Järnefeltin kouluille ja erityisnuorisotyöntekijä Oinolan ja Nummi-Pusulan kouluille. Lisäksi on järjestetty ratkaisukeskeistä koulutusta.

Yleissivistävän opetuksen arviointijärjestelmä ja osaamisen kehittämissuunnitelma ovat valmistumassa.

Syksystä 2014 lähtien Pusulan koulunjohtaja on hoitanut myös Ikkalan koulunjohtajan tehtävät ja Oinolan koulunjohtaja on hoitanut Hyrsylän koulunjohtajan tehtävät. Syksystä 2014 Ristin rehtorin tehtäviin liitettiin Karjalohjan rehtorin tehtävät.

Uusi oppilas- ja opiskelijahuollon laki astui voimaan 1.8.2014 lähtien. Uuden lain toimeenpanemiseksi on järjestetty koulutusta ja seminaareja. Palveluprosesseja on kuvattu. Kaikki koulupsykologien ja -kuraattorien työpisteet on sijoitettu kouluille. Oppilas- ja opiskelijahuollon taso jouduttiin laskemaan uuden lain lisävelvoitteiden ollessa suuremmat kuin resurssin lisäys. Koululaisten ilta- ja yötoiminnassa palvelua on tarjottu tarpeen mukaan. Virkkalan ruotsinkielinen ja Oinolan ilta- ja yötoiminta on siirtynyt kaupungin omaksi palveluksi. Sammatin kyläkoulua lukuun ottamatta kaikki ilta- ja yötoiminta on kaupungin järjestämää. Kesäkerhokokeilu onnistui tavoitteiden mukaisesti. Varhaiserityiskasvatustoimintaa tuoteistettiin suoriteperusteinen budjetointi -mallin mukaisesti.

Alueellisessa nuorisotyössä pääpaino on ollut edelleen nuorisotilatoiminnassa. Myös nuorille suunnattuja tapahtumia ja kesäleiritoimintaa järjestettiin edellisten vuosien tapaan. Alueellisen nuorisotyön ohjaajat osallistuivat monialaisen verkostotyön toteuttamiseen omilla alueillaan.

Vuoden 2014 suurimmaksi haasteeksi koettiin edelleen nuorisotakuun toteuttaminen. Nuorisotyöpajalla oli toimenpiteissä vuoden aikana yhteensä 104 alle 29-vuotiasta nuorta. Luksian, Hangon kaupungin nuorisotyöpajan ja Lohjan nuorisotyöpajan kesken käynnistettiin yhteistyöhanke pajatoinnin opinnollistamisen kehittämiseksi. Etsivän nuorisotyön/Linkin toimesta kehitettiin nuorisokeskuksen toimintamalliin pohjaavaa ohjaamotoimintaa. Päihdeohjausmalli perusopetuksen käyttöön jalkautettiin kouluille toimintakauden aikana.

Koulun kanssa tehtävää yhteistyötä kehitettiin. Nuoriso-ohjaajien ja erityisnuorisotyöntekijöiden yhdessä kouluaikana toteuttamat erilaiset toiminnot keräsivät vuoden aikana runsaasti kävijöitä. Näin nuorisopalvelut tavoitti myös niitä nuoria, jotka eivät osallistu nuorisotilatoimintoihin. Kaikilla yläkoululla järjestettiin aamukahvila- tai breikkitoimintaa, kävijöitä yhteensä noin 7 300.

Vuonna 2014 nuorisopalveluilla oli neljä erilaista hankekokonaisuutta: Etelä-Suomen Aluehallintovirastolta saatiin avustusta nuorisotyöpajatoiminnan tukemiseen 93 000 euroa ja lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen 4 000 euroa. Opetusministeriöltä saatiin etsivään nuorisotyöhön 120 000 euroa ja pienryhmätoimintaan 10 000 euroa.

Tasapainoinen talous

Kasvatus- ja opetuslautakunnalla oli haasteita pysyä talousarviossa. Talousarvioon jouduttiin hakemaan lisämäärärahaa 900 000 euroa: ylittyviin kotikuntakorvauksiin ja sairaalaopetukseen 230 000 euroa, päivähoiton palvelusetelin lisääntyneeseen käyttöön 230 000 euroa ja luottotappioihin 180 000 euroa. Lisäksi päivähoiton tuloarviota pienennettiin 260 000 eurolla. Lisätalousarvio toteutui luottotappioita lukuunottamatta suunnitellusti. Tämän lisäksi toimintaa sopeutettiin syksystä tiukentamalla sijaisten käyttöä ja asettamalla aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden osalta hankintakielto.

Varhaiskasvatuksessa suoriteperusteisen budjetin käyttöä on lisätty talousseurannassa ja kaikki yksiköt käyttävät sitä talousarvion ja lasten paikatilanteen seurantaan. Ensimmäisen kerran laadittiin myös vuoden 2016 talousarviopohja samalla työkalulla.

Kasvatuksen ja opetuksen tukipalveluille myönnettiin 40 00 euron lisämääräraha oppilas- ja opiskeluhoitoon palveluiden lainmukaiseen järjestämiseen erityisesti toisella asteella.

Toimiva palveluverkko, ajanmukaiset tilat ja välineet

Palveluverkkotyö käynnistettiin nykytilan kartoituksella.

Koisjärven ja Lohjansaaren koulujen toiminta lakkasi 1.8.2014 lähtien ja Hiiden koulun lakkauttamisesta 1.8.2015 lähtien päätettiin. Koisjärven oppilaat siirtyivät Oinolan ja Pusulan koulujen oppilaisiksi; Lohjansaaren oppilaat Ristin koulun oppilaisiksi.

Henkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta huolehdittiin, mm. toteuttamalla koulujen peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeet investointisuunnitelman mukaisesti. Nummi-Pusulan koulun ja lukion peruskorjauksen ja uudisrakentamisen hankesuunnittelutyö etenee, samoin kuin Ojaniitun ja Routionmäen toteutussuunnittelu. Tytyrin ja Anttilan koulujen lähiliikuntapaikka valmistui vuonna 2014. Sammatin koulu valmistui vuoden 2014 lopussa. Sisäilmatyöryhmä koordinoi koulujen sisäilmasta johtuvia korjaustarpeita. Teknisen työn tilat on kartoitettu ja korjaustyötä tehdään määrärahojen puitteissa. Vuonna 2014 korjattiin kiireellisimpiä ylä- ja alakoulujen teknisen työn laitepuutteita. taloudellisessa tilanteessa. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilanahtauden selvitystyö ja päätöksenteko ei edennyt suunnitelman mukaisesti.

Saukkolan nuorisotila oli rakennuksessa todettujen sisäilmaongelmien vuoksi poissa käytöstä koko vuoden. Tehtyjen puhdistus- ym. toimenpiteiden ansiosta tila voidaan ottaa jälleen käyttöön tammi-kuusta 2015.

Osaava, hyvinvoiva, innovatiivinen ja motivoitunut henkilöstö

Hallintopalveluissa käynnistyi tiimikoulutus. Työhyvinvointikyselyn tulokset on käsitelty ja niiden pohjalta on laadittu kehittämistoimenpiteet, jotka on nivottu osaksi tiimikoulutusta ja kehityskeskusteluja. Tuottavuushankkeen aloitejärjestelmään on tehty 38 sivistystoimea koskevaa aloitetta.

Henkilöstön työergonomiaa on parannettu vaihtamalla päiväkotien matalia kalusteita korkeampiin. Henkilöstön lääkehuollon osaamista toteutetaan lääkehuollon tenteillä ja näytöillä: kaikille alueille on saatu sekä tentin suorittaneita lähihoitajia että pistoshoidon hallitseva työntekijä.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa henkilöstön osaamista on edistetty erilaisilla Osaava- ja Kunning-hankkeiden monipuolisilla täydennyskoulutuksilla. Osaava-hankkeessa kehitetään yhteistyössä naapurikuntien kanssa opetustoimen henkilöstön osaamisen kehittämisen rakenteita. Koulut ovat laatineet erilliset osaamisen kehittämissuunnitelmat ja opetushenkilöstön kehittämissuunnitelma laaditaan kehityskeskustelujen yhteydessä. Lohjan kaupunki ei saanut enää jatkorahoitusta Osaava-hankkeeseen eikä muuhun tieto- ja viestintätekniikan kehittämishankkeeseen kuin opettajien tieto- ja viestintätekniolakoulutukseen.

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 19 710 vuorokautta (54,1 henkilötyövuotta). Näistä 37,4 % oli lyhyitä sairauslomia (1-5 päivää) omalla ilmoituksella ja loput 62,6 % pidempiaikaisia sairauslomia.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintatuottoja kertyi 8 399 558 euroa eli noin 162 200 euroa arvioitua enemmän saaduista harkinnanvaraisista tuista ja avustuksista johtuen. Toimintakatteeksi muodostui -73 134 572. Talousarvio alittui 365 618 eurolla. Suurimmat alitukset ovat ateriapalveluissa (394 300 euroa), puhtaanapitopalveluissa (142 950 euroa) sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (474 750 euroa). Ateriapalveluissa varhaiskasvatuksen osalta voidaan ateriat tilata nykyisin lasten läsnäolo aiempaa paremmin huomioon ottaen. Siivouksen osalta liikuntatilojen laskutus on kohdistunut osittain vuokriin, jolloin puhtaanapitomäärärahat ovat jääneet käyttämättä, Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden alitus selittyy hankintakiellolla.

Tuottavuushanke sivistystoimessa

Sivistystoimessa toteutettiin useita tuottavuushankkeeseen liittyviä toimenpiteitä. Palvelutarpeen ja -tason sekä tuotantotavan osalta koottiin tiedot tuotematriiseihin. Kaikkien sivistystoimen toimintojen osalta määriteltiin tuoteryhmät ja tuotteet. Aloiterekisteriin on tehty 39 sivistystoiminta koskevaa aloitetta. Aloitteet on käsitelty johtoryhmässä ja niille on nimetty vastuuhenkilöt.

Palveluverkkotyö käynnistyi palveluverkkotyöryhmän johdolla. Sivistystoimen ydinprosessit laadittiin ja palveluprosessien laadinta käynnistyi. Sähköisen asioinnin osalta laadittiin nykytilan kuvaus ja selvitys kehittämiskohteista ja -mahdollisuuksista.

Benchmarking-vierailuja tehtiin Järvenpäähän, Ouluun ja Porvooseen. Vertailutietojen raportoinnissa kiinnitettiin huomioita heti käyttöönotettavissa oleviin asioihin, kiinnostaviin, mutta selvitettyihin asioihin sekä omiin vahvuuksiin ja kehittämistä vaativiin asioihin.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Vahvistetaan Lohjan koulutuskaupunkimainetta 	<ul style="list-style-type: none"> - Täydennyskoulutusta järjestetään ja tarjotaan myös naapurikunnille

Tasapainoinen talous	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Sopeutetaan toiminta taloudelliseen tilanteeseen vähentämällä opetuksen määrää, tiivistämällä varhaiskasvatuksen toimipisteverkkoa ja vähentämällä nuorisotilojen aukioloaika 	<ul style="list-style-type: none"> - Sopeuttamista on tehty talousarvion mukaisesti. Säästöt ovat kohdentuneet erityisesti lukioiden opetustuntien määrään. Koisjärven ja Lohjansaaren koulujen toiminta lakasi 1.8.2014 lähtien ja Hiiden koulun 1.8.2015 lähtien. - Avustavan henkilöstön määrää on tarkistettu. - Nuorisotilojen aukioloja ei ole tarvinnut vähentää. - Varhaiskasvatuksessa koko Virkkalan alueen esiopetus on siirretty Ristin koulun yhteyteen
<ul style="list-style-type: none"> - Tehostetaan avoimien päivähoitopalveluiden käyttöä päivähoidon vaihtoehtona 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikki päivähoidon esimiehet ovat huomioineet sekä tulevien että jo päivähoidossa jo olevien lasten hoitopaikkaohjauksessa avoimen päivähoidon vaihtoehdon. Tämän myötä sekä avoimien päiväkotien että leikkipuiston käyttäjämäärät ovat suuria. Käsän talolla toimiva varhaiskasvatuksen kerho on selvästi vajaakäytöllä, ja sen siirtämistä toiselle päivähoitoalueelle arvioidaan varhaiskasvatuksen palveluverkon osana.
<ul style="list-style-type: none"> - Vakiinnutetaan päivähoidon palveluseteli-toimintamalli 	<ul style="list-style-type: none"> - Yksityisen päivähoidon palveluseteliä käytävien asiakkaiden määrä on noussut 45 lapsella; päiväkodeissa asiakasmäärän nousu on 23 ja perhepäivähoidossa 22. Setelinmallin kehittämiseksi on Lohja mukana kuntien ja Tieran Palvelusetelihankkeessa (PSOP), jonka tavoitteena on sähköistää seteliprosessin eri vaiheet. Palvelutuottajien ilmoittautumis- ja hyväksymisprosessi on jo toteutettu verkkopalveluna..
<ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan kaupungin tuottavuushankkeeseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Sivistystoimi on osallistunut tuottavuushankkeeseen suunnitellusti. - Varhaiskasvatuksessa resurssihoitamisen mallin kokeilun valmistelut on aloitettu Mäntynummen alueella ja henkilöstöä on infottu asiasta. Alueen varhaiskasvatuksen talousarvion yhteiskäytöstä ja seuraamisesta on luotu mallia huomioiden alueen tulospalkkiokokeilun vaatimukset . - Varhaiskasvatuksessa tuottavuushankkeessa tehty useita toimenpiteitä ja erityisesti kiinnitetty huomio manuaalisen työn vähentämiseen ja sähköisten asiakaspalveluiden mahdollistamiseen.

Hyvät peruspalvelut	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Laaditaan tulosalueiden kehittämissuunnitelmat 	<ul style="list-style-type: none"> - Kasvatuksen ja opetuksen kehittämissuunnitelma 2014 – 2021 on laadittu ja toimenpiteet etenevät suunnitellusti. - Nuorisopalvelujen kehittämissuunnitelma 2014 – 2021 on laadittu.
<ul style="list-style-type: none"> - Edistetään nuorisotakuun toteutumista verkostoyhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorisopalveluiden yhteistyö Luksian, Kovakin, Monitoimikeskuksen ja Luotain -hankkeen kanssa on tuottanut uusia malleja nuorisotakuun toteuttamiseen.
<ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään laatutyötä 	<ul style="list-style-type: none"> - Vuoden 2014 loppuun on laadittu yleissivistävän opetuksen arviointijärjestelmä, jossa määritellään mm. arvioitavat kohteet ja laaditaan aikataulut. - Nuorisopalveluiden laatutyön mittarit on laadittu ja arviointi tapahtuu vuosittain. - Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa on aloittanut yhteinen työryhmä laatutyön ja arvioinnin kehittämiseksi. - Kasvatuksen ja opetuksen tukipalveluissa on tuoteistettu erityispäivähoidon palvelua suoriteperusteinen budjetointi-mallin mukaan.
<ul style="list-style-type: none"> - Päivitetään ja tarkistetaan toimintaprosessit 	<ul style="list-style-type: none"> - Ydinprosessit on laadittu, palveluprosessien päivittäminen on käynnissä.
<ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään alueellisen toiminnan mallia 	<ul style="list-style-type: none"> - Erityisopetuksen järjestelyvaihtoehtoja on selvitetty, myös alueellisesti. Ala- ja yläkoulujen ja lukioiden keskinäistä yhteistyötä on tehostettu. - Monialaiset aluetyöryhmät ovat toiminnassa.

Hyvät peruspalvelut	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Vahvistetaan esimiesten ja henkilöstön osaamista kehittämällä osaamisen johtamista, rehtori- ja apulaisrehtorijärjestelmää ja hallinnon tiimityötä 	<ul style="list-style-type: none"> - Kouluille on laadittu osaamisen kehittämisohjelmat ja henkilökohtaiset kehittämissuunnitelmat. Sivistystoimen osaamisen kehittämissuunnitelmaa viimeistellään parhaillaan. Henkilöstön täydennyskoulutusta on toteutettu mm. Osaava- hankkeen koulutuksilla. Rehtoreita, vararehtoreita ja johdoryhmiä on koulutettu ja opetussuunnitelmatyö jatkuu ohjausryhmän aikataulun mukaisesti. Johtamisjärjestelyjä on tehty Oinola - Hyrsylä, Ikkala - Pusula ja Risti - Karjalohja kohdalla. - Varhaiskasvatuksessa on toteutettu päiväkodin johtajien Osaamisen johtamis-koulutus.
<ul style="list-style-type: none"> - osallistutaan työhyvinvointikyselyyn ja laaditaan yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat sen pohjalta, parannetaan työergonomiaa ja työturvallisuutta 	<ul style="list-style-type: none"> - Sivistystoimen henkilöstö on osallistunut kaupungin työtyytyväisyyskyselyyn. Yksikkökohtaiset työhyvinvoinnin jatkotoimenpiteet on laadittu ja niitä toteutetaan. - Kaikkein matalampien lasten kalusteiden vaihtaminen ergonomisimpiin on aloitettu muutamissa ryhmissä. - Työsuojelun ja työterveyshuollon työpaikkakäyntejä on suoritettu eri toimipisteissä.

Laadukas ympäristö	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Lisätään yhteisöllisiä toimintatapoja toimintayksiköissä 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteisöllisiä toimintatapoja on tehostettu uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolainsäädännön, tieto- ja viestintäteknikkahankkeen ja opetussuunnitelmatyön myötä. - Varhaiskasvatuksen yhteisölliset (yksikkökohtaiset) kasvatuskumppanuuskoulutukset ovat kestoaltaan 1,5 vuotta. Tällä menetelmällä on saatu hyviä tuloksia yhteisöllisten toimintatapojen lisäämisessä.

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Lukiot valmistautuvat sähköiseen ylioppilaskirjoitukseen osallistumiseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Sähköiseen ylioppilastutkintoon osallistumista on valmisteltu erillisessä työryhmässä. Tieto- ja viestintäteknikan suunnitelmassa, digiagendassa on lukioiden tieto- ja viestintäteknikan suunnitelma ja aikataulus sekä kustannusarviot vuosille 2014–2020.
<ul style="list-style-type: none"> - Perusopetuksen tieto- ja viestintäteknologian opetuskäyttöä kehitetään 	<ul style="list-style-type: none"> - Lohjan yleissivistävän opetuksen tieto- ja viestintäteknikan kehittämisohjelmassa vuosille 2014 – 2020, digiagendassa on määritelty tavoitetaso ja tarvittavat toimenpiteet sekä kustannusarviot vuosille 2014 – 2020.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tuloslaskelma

30 Kasvatus- ja opetuslautakunta	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
Toimintatuotot	8 361 608	7 556 310	681 080	8 237 390	8 399 558	102	0,5
Myyntituotot	3 205 960	3 350 050	-110 000	3 240 050	3 276 416	101,1	2,2
Maksutuotot	3 673 152	3 846 200	-260 000	3 586 200	3 635 953	101,4	-1,0
Tuet ja avustukset	1 409 438	181 870	1 051 080	1 232 950	1 388 341	112,6	-1,5
Muut toimintatuotot	73 059	178 190	0	178 190	98 848	55,5	35,3
Toimintakulut	-81 351 072	-80 116 500	-1 621 080	-81 737 580	-81 534 130	99,8	0,2
Henkilöstökulut	-54 924 885	-53 844 530	-947 155	-54 791 685	-54 942 588	100,3	0,0
Palkat ja palkkiot	-43 659 035	-42 735 680	-761 300	-43 496 980	-43 439 380	99,9	-0,5
Henkilösivukulut	-11 265 850	-11 108 850	-185 855	-11 294 705	-11 503 208	101,8	2,1
Eläkekulut	-8 778 411	-8 594 720	-142 085	-8 736 805	-9 037 701	103,4	3,0
Muut henkilösivukulut	-2 487 439	-2 514 130	-43 770	-2 557 900	-2 465 507	96,4	-0,9
Palvelujen ostot	-15 573 141	-15 670 850	-240 991	-15 911 841	-15 230 245	95,7	-2,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 512 314	-1 933 920	-22 934	-1 956 854	-1 482 101	75,7	-2,0
Avustukset	-3 916 938	-3 597 080	-230 000	-3 827 080	-4 531 284	118,4	15,7
Muut toimintakulut	-5 423 793	-5 070 120	-180 000	-5 250 120	-5 347 911	101,9	-1,4
Toimintakate	-72 989 464	-72 560 190	-940 000	-73 500 190	-73 134 572	99,5	0,2
Suunnitelman muk. poistot	-407 410	-504 420	0	-504 420	-354 948	70,4	-12,9
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	3 071 696	0	0	0	2 915 694	*****	105,4
Kulut	-14 497 385	-9 097 110	0	-9 097 110	-14 265 445	156,8	101,6
Netto	-11 425 689	-9 097 110	0	-9 097 110	-11 349 751	124,8	100,7

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suoritteet ja tunnusluvut

	TP2013	TA2014	TP2014
ka=keskiarvo keväästä ja syksystä			
Toimielin/toiminta			
OPETUSLAUTAKUNTA			
Varhaiskasvatus			
- 0-6 -vuotiaat	3 779	3 792	3 792
- 1-6-vuotiaat	3 338	3 332	3 332
- Läsnaolopäivät 1 (sis. kotihoidon tuki)	619 844	650 000	637 243
- Läsnaolopäivät 2 (ilman kotihoidon tukea)	404 367	405 000	368 128
- Hoitopaikat (sis. kotihoidon tuki)	3 395	3 400	3 316
- Päiväkotipaikat, % paikoista	57,3	53,9	53,7
- Perhepäivähoidon paikat, % paikoista	7,1	9,3	6,6
- Kotihoidontuen ja yksit. hoidon tuen paikat, % paikoista	32,6	31,8	32,2
- Ostopalvelupaikat, % paikoista	3,0	5,0	7,5
- Kotihoidontuen saajia (lapsia)	1 015	933	944
- Yksityisen hoidon tuen saajia (lapsia)	159	235	124
- Tehty työaika, henkilötyövuodet	378,5	378,5	361,6
- Läsnaolopäivät 2/henkilötyövuosi	1 068	1 070	1 018
- Käyttöaste, %	78,19	85	75,3
* Toimintakulut, euroa/0-6 v.	7 888	7 636	7 672
* Toimintakulut, euroa/läsnaolopäivä 1	48,09	44,55	45,65
* Toimintakate, euroa/0-6-vuotias	-5 542	5 908	5 361
* Toimintakate, euroa/läsnaolopäivä 1	-33,79	34,47	31,90
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	485,28	485,28	463,52
Toimintakulut /asukas, €	565,92	562,15	552,04
Toimintakate /asukas, €	-497,97	-496,54	-484,84
Yleissivistävä opetus			
- Peruskoulut	34	34	32
- Oppilasmäärä (ka)	5 444	5 501	5 507
- Kokonaistuntimäärä (ka)	412 844	408 959	410 547
- Päätoimiset opettajat	430	430	423
- Tuntia/oppilas	76,1	74,3	75,3
- Oppilaita/Päätoiminen opettaja	12,7	12,8	13,0
- Oppilas/koulu	160,1	161,8	172,1
- Vieraspaikkakuntalaisten osuus oppilaista %	5,8	5,0	5,8

	TP2013	TA2014	TP2014
Kasvatuksen ja opetuksen tukipalvelut			
- Oppilashuoltohenkilökunta	12	13	15
- Koulunkäyntiavustajat (yleisopetus)	91	91	91
- Oppilas/koulupsykologi	907,3	916,8	786,7
- Oppilas/koulukuraattori	777,7	785,9	688,4
- Koulunkäyntiavustajia/yleisopetuksen oppilas	0,06	0,06	0,06
- Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta, lapsia	476	490	420
- Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta, kerhopäiviä	68 045	75 000	70 229
Vak. henkilöstömäärä	144,28	144,28	150,99
Toimintakulut /asukas, €	113,84	118,35	119,48
Toimintakate /asukas, €	-106,14	-112,31	-112,34
Nuorisopalvelut			
- Nuorisotalojen ja muun toiminnan kävijämäärät	17 113	15 400	26 224
- Nuorisotalojen järjestöjen kävijämäärät	16 258	16 200	19 140
- Toimintakeskus Harjulan kävijämäärät	17 015	10 200	17 307
- Leirivuorokaudet	685	750	645
- Ehkäisevän erityisnuorisotyön asiakastyön asiakasmäärät	19	20	9
- Ehkäisevän erityisnuorisotyön käyntimäärät	100	100	38
- Omin Jalon -toiminnan asiakasmäärät	67	100	42
- Omin Jaloin -toiminnan käyntimäärät	357	580	164
- Ehkäisevän päihdetyön asiakasmäärät	25	25	24
- Ehkäisevän päihdetyön käyntimäärät	63	75	88
- Koulujen päihdekasvatustunnit/oppilasmäärät	2 265	1 900	2 555
- Linkin asiakasmäärät/kontaktit	1 500	1 000	1 944
- Linkin asiakasmäärät/yksilöohjaus	300	250	334
- Nuorisotyöpajan asiakasmäärät (pajanuoret 16-25 v.)	115	70	85
- Nuorisotyöpajan asiakasmäärät (pajalaiset yli 25 v..)	20	25	19
- Kierrätyskeskuksen ja pajaverstaan ulkoiset asiakkaat	85 500	85 000	85 600
- Etsivän nuorisotyön kontaktit	99	25	
Vak. henkilöstömäärä	30,48	26,48	26,48
Toimintakulut /asukas, €	43,02	40,28	40,30
Toimintakate /asukas, €	-29,47	-29,27	-28,01
Asukasmäärä	47 703	48 511	47 662
Toimiala yhteensä			
Vak.henkilöstömäärä	1219,5	1215,5	1199,3
Hallinto (sis. varhaiskasvatus ja opetus)	9,0	9,0	8,8
Varhaiskasvatus	485,28	485,28	463,52
Yleissivistävä opetus	550,46	550,46	549,56
Kasvatuksen ja opetuksen tukipalvelut	144,28	144,28	150,99
Nuorisopalvelut	30,48	26,48	26,48
Toimintatuotot /asukas, €	175,28	169,80	176,23
Toimintakulut /asukas, €	1 705,37	1 684,93	1 710,67
Toimintakate /asukas, €	-1 530,08	-1 515,12	-1 534,44

11.1.7. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Sivistystoimen painopisteinä vuodella 2014 ovat olleet laadukkaat, uudistuvat ja monipuoliset palvelut, tasapainoinen talous, toimiva palveluverkko, ajanmukaiset tilat ja välineet sekä osaava, hyvinvoiva, innovatiivinen ja motivoitunut henkilöstö.

Laadukkaat, uudistuvat ja monipuoliset palvelut

Kaupunginkirjaston lainausten määrä kasvoi 1,2 % Pääkirjaston lainaus pysyi entisellä tasolla. Eniten lainaus lisääntyi kirjastoautoissa. Uusi kirjastoauto otettiin käyttöön. Kirjasto- ja verkkokäyntien määrä pysyi edellisen vuoden tasolla. Lainaajia oli 16 898, joka on 35 % asukasluvusta. Mäntynummen kirjaston ja Mäntynummen yhtenäiskoulun sekä Muijalan koulun Lukuinto-yhteistyöhanke toteutettiin. Mäntynummen ja Sammatin kirjastoissa lasten ja nuorten kirjojen lainaus lisääntyi. Kirjaston hankinta oli 18 302 kpl, joista kirjojen osuus 14 621. Kokoelman suuruus oli vuoden lopussa 335 292 kpl. Kirjastoissa järjestettiin 81 näyttelyä. Tapahtumia järjestettiin yhteensä 333 ja näissä oli osallistujia 7 991. Kirjastonkäytön opetusta koululaisille ja opiskelijoille sekä tietotekniikan opastustilaisuuksia pienryhmille sekä digitointilaitteen opastuksia annettiin 329 kertaa 5 332 osallistujalle. Pääkirjastossa panostettiin yhteistyössä kaupungin tietohallinnon kanssa aikuisten tietotekniikkaopastuksiin, joita järjestettiin 55 kertaa. Kesäkuussa kulttuuripalveluiden ja paikallisten toimijoiden yhteistyöllä järjestetyssä Hannu Mäkelän kirjailijaseminaarissa Saukkolan Meijerimuseolla oli mukana 85 henkilöä.

Hiiden Opiston opiskelijamäärä oli 6 122 henkilöä. Toteutuneiden kurssien lukumäärä oli 931. Valtionosuuteen oikeuttavia tunteja oli 20 244 ja toteutuneita tunteja yhteensä 20 896 (sis. OPH:n rahoittamat ja tilauskurssit). Myyntikoulutus on kasvanut voimakkaasti.

Musiikkiopistossa jatkettiin panostamista yhteissoittoon viettämällä mm. perinteistä yhteissoittoviikkoa. Opistossa järjestettiin suuria produktioita, mm. sinfoniaorkesterin Chaplin-projekti ja Lartekuoron esiintymismatka Ruotsiin. Sähköisiä palveluja on tehostettu. Opisto teki aktiivista yhteistyötä muiden lohjalaisten taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa. Toimintaa on sopeutettu säästövaatimuksien mukaisesti mm. korottamalla lukukausimaksuja. Tunteja oli kaikkiaan 713, josta perusopetuksessa 634. Oppilaita oli yhteensä 903.

Orkesterin konsertteja oli oman paikkakunnan ohella seudullisesti ja alueellisesti koko Uudenmaan alueella. Yleisen kulttuuritoimen kanssa järjestetyt Tenoripäivät onnistuivat hyvin: konsertteja oli 12 ja yleisöä n. 5 900 henkilöä. Osana kulttuuripolkutoimintaa orkesteri järjesti konsertteja päiväkodeissa ja vanhusten palvelukeskuksissa. Kaikkiaan konsertteja oli 104 ja kuulijoita 41 945.

Museon vuoden päänäyttely oli Menopelit minikoossa. Näyttelyjä oli kaikkiaan 18. Lohjan Museossa kävijöitä oli 28 550 ja Kaivosmuseossa 11 222. Kaikkiaan kävijöitä oli 39 772. Maakunnallinen kokoelmakeskus-hanke eteni vuoden aikana. Tytyrin Elämyskaivos-suunnitelma valmistui. Kaivosmuseon hissihanke ja siihen liittyvä 110-tason yhdyskäytävän louhiminen etenivät.

Teatterissa vuoden aikana 2 omaa produktiota, Robin Hood ja Humiseva Harju. Loppukevällä oli kaksi vierailevaa produktiota. Kokonaiskatsojamäärä oli 8 271.

Kulttuuripolku jatkoi toimintaansa pilotoiden yhteistyötä teatterin, kaupunginorkesterin, kirjaston, museon kanssa. Lohjan Kesän yhteydessä järjestettiin iltamia, konsertteja, näyttelyjä ja tanssiesityksiä. Lohjan Muisti-hankkeen teemana oli Lohja kestäväällä pohjalla. Menneen ajan joulumarkkinat järjestettiin 20. kerran.

Liikuntapalvelut saavutti yhteistyösopimuksessa mainitut keskeiset tavoitteet. Liikuntapalveluiden kokonaissuoritemäärä laski 5,4% (vuonna 2013. Lasku johtuu alkuvuoden 2014 huonoista talviliikuntamahdollisuuksista. Neidonkeitaan vuoden 2014 kävijämäärä oli 282 270, kasvua 4,9 %.

Tasapainoinen talous

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioon saatiin lisämäärärahaa 280 000 euroa liikuntatöiden sopimuksen mukaisesti kustannuksiin. Kyseessä oli budjettitekkinen korjaus eikä sillä ollut kustannusvaikutuksia koko kaupungin tasolla, koska vastaava tulo kirjattiin tekniselle toimelle tuloksi.

Kulttuuripalvelujen tulosalue saavutti annetut säästötavoitteet. Kulttuuripalvelujen tulosalueen talous on tasapainossa, tulosalue alitti toimintakatteensa.

Liikuntapalvelujen toimintamenoista oli jäänyt huomioimatta Lohjan Liikuntahallien osuus, jonka vuoksi liikuntapalvelujen toimintakate ylittyi. Tästä huolimatta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pysyi talousarviossa.

Toimiva palveluverkko, ajanmukaiset tilat ja välineet

Palveluverkkotyö käynnistettiin. Investointimäärärahalla hankittiin yksiköihin uusia laitteita ja välineitä.

Osaava, hyvinvoiva, innovatiivinen ja motivoitunut henkilöstö

Työhyvinvointikyselyn tulokset on käsitelty ja niiden pohjalta on laadittu kehittämistoimenpiteet. Hallintopalveluissa käynnistyi tiimikoulutus. Tuottavuushankkeen aloitejärjestelmään on tehty 38 sivistystoimea koskevaa aloitetta.

Osaava, hyvinvoiva, innovatiivinen ja motivoitunut henkilöstö

Työhyvinvointikyselyn tulokset on käsitelty ja niiden pohjalta on laadittu kehittämistoimenpiteet. Hallintopalveluissa käynnistyi tiimikoulutus. Tuottavuushankkeen aloitejärjestelmään on tehty 38 sivistystoimea koskevaa aloitetta.

Työhyvinkyselyn tulokset on käsitelty yksiköissä ja kehittämistoimenpiteet on koottu.

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 810 vuorokautta (2,2 henkilötyövuotta). Näistä 35,3 % oli lyhyitä sairauslomia (1-5 päivää) omalla ilmoituksella ja loput 64,7 % pidempiaikaisia sairauslomia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvio alittui noin 8 550 eurolla. Toimintakate oli 11 350 266 euroa, joka on 99,9 % lautakunnan talousarviosta. Toimintatuottoja kertyi noin 310 700 euroa arvioitua enemmän. Toimintakulut toteutuivat 102,3 %:sesti, ylitystä 302 131 euroa. Ylitys johtuu Lohjan kaupungin ja Lohjan Liikuntakeskus Oy:n välisen sopimuksen aiheuttamista laskennallista muutoksista, joita ei kaikilta osin oltu otettu huomioon talousarviossa.

Tuottavuushanke sivistystoimessa

Sivistystoimessa toteutettiin useita tuottavuushankkeeseen liittyviä toimenpiteitä. Palvelutarpeen ja -tason sekä tuotantotavan osalta koottiin tiedot tuotematriiseihin. Kaikkien sivistystoimen toimintojen osalta määriteltiin tuoteryhmät ja tuotteet. Aloiterekisteriin on tehty 39 sivistystointa koskevaa aloitetta. Aloitteet on käsitelty johtoryhmässä ja niille on nimetty vastuhenkilöt.

Palveluverkkotyö käynnistyi palveluverkkotyöryhmän johdolla. Sivistystoimen ydinprosessit laadittiin ja palveluprosessien laadinta käynnistyi. Sähköisen asiointin osalta laadittiin nykytilan kuvaus ja selvitys kehittämiskohteista ja -mahdollisuuksista.

Benchmarking-vierailuja tehtiin Hämeenlinnaan, Ouluun ja Porvooseen. Vertailutietojen raportoinnissa kiinnitettiin huomioita heti käyttöönotettavissa oleviin asioihin, kiinnostaviin, mutta selvitettäviiin asioihin sekä omiin vahvuuksiin ja kehittämistä vaativiin asioihin.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Viimeistellään kaivosmuseon toimintakonsepti ja edistetään toiminnan käynnistymistä 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaivosmuseon toimintakonsepti viimeistely. Valtuusto päätti, että hankkeessa ei edetä, lukuunottamatta tien ja 110-tason yhdyskäytävän rakentamista.

Tasapainoinen talous	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Sopeutetaan toiminta taloudelliseen tilanteeseen nostamalla palveluiden hintoja ja vähentämällä palveluiden määrää 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuripalveluissa palvelujen hintojen nosto näkyy lisääntyneinä tuloina.
<ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan kaupungin tuottavuushankkeeseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuripalvelujen prosesseja on tarkistettu, tuottavuusaloiteita käsitelty, toteutettu benchmarking-vierailu, aloitettu tuoteiden määrittely ja tuottavuutta ja selvitty sähköisen asioinnin mahdollisuuksia. - LLK on käynnistänyt kaksi eri hanketta tuottavuushankkeeseen liittyen. - LLK on käynnistänyt Organisaatio2016- uudistustyön.

Hyvät peruspalvelut	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> - Käynnistetään kulttuuripolku-toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuripalveluissa kirjasto vastaa Lukuinto-hankkeesta. Osana kulttuuripolku-toimintona järjestetty mm. konsertteja päiväkoteihin ja vanhusten hoitolaitoksiin, järjestetty tutustumiskäyntejä museoon ja teatteriin.
<ul style="list-style-type: none"> - Monipuolistetaan kulttuuripalvelujen järjestämistapoja yhteistyössä kolmannen sektorin, yritysten ja seudullisten kumppanien kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuripalvelun yksiköissä hankkeita palvelujen järjestämistapojen monipuolistamiseksi. - Valmisteltu alueellista kokoelmakeskusta. - Orkesteri toteutti alueellisen toiminnan kehittämishankkeen.
<ul style="list-style-type: none"> - Laaditaan tulosalueiden kehittämissuunnitelmat 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuripalvelujen kehittämissuunnitelma laadittu.
<ul style="list-style-type: none"> - Päivitetään ja tarkistetaan toimintaprosessit 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuripalvelujen toimintaprosessien päivitys etenee.
<ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan työhyvinvointikyselyyn ja laaditaan yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat sen pohjalta 	<ul style="list-style-type: none"> - Työhyvinvointikyselyn tulokset analysoitu ja kehittämissuunnitelmat laadittu.
<ul style="list-style-type: none"> - Edistetään kuntalaisten hyvinvointia kasvattamalla liikuntasuoritteita ja kulttuuripalvelujen käyttäjien määrää 	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintayksiköiden toiminta- ja koulutuspäivi - Kulttuuripalvelujen käyttäjien määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Laadukas ympäristö	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Lisätään yhteisöllisiä toimintatapoja toimintayksiköissä	- Hallintopalvelujen tiimikoulutus käynnistynyt.

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelu- tai toteutustilanne 31.12.2014
- Edistetään asukkaiden ja henkilöstön tietoteknistä osaamista	- Henkilöstön koulutusta järjestetty. Asukkaiden koulutusta ja opastusta järjestetty Hii-den Opistossa ja kirjastossa. - Kirjastoissa avoin verkko.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tuloslaskelma

40 Kulttuuri- ja vapaa-ai- kalkk	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
Toimintatuotot	1 871 286	1 613 600	143 050	1 756 650	2 067 335	117,7	10,5
Myyntituotot	384 994	360 510	0	360 510	500 890	138,9	30,1
Maksutuotot	1 016 181	931 070	0	931 070	1 159 997	124,6	14,2
Tuet ja avustukset	169 324	33 630	143 050	176 680	114 673	64,9	-32,3
Muut toimintatuotot	300 787	288 390	0	288 390	291 775	101,2	-3,0
Toimintakulut	-13 126 150	-12 692 420	-423 050	-13 115 470	-13 417 601	102,3	2,2
Henkilöstökulut	-6 294 931	-6 329 590	-69 060	-6 398 650	-6 336 220	99	0,7
Palkat ja palkkiot	-4 800 412	-4 786 400	-56 579	-4 842 979	-4 907 557	101,3	2,2
Henkilösivukulut	-1 494 519	-1 543 190	-12 481	-1 555 671	-1 428 662	91,8	-4,4
Eläkekulut	-1 225 429	-1 264 550	-9 280	-1 273 830	-1 156 305	90,8	-5,6
Muut henkilösivukulut	-269 090	-278 640	-3 201	-281 841	-272 357	96,6	1,2
Palvelujen ostot	-4 124 128	-4 917 350	-55 490	-4 972 840	-4 410 633	88,7	6,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-595 919	-573 110	-14 000	-587 110	-566 716	96,5	-4,9
Avustukset	-1 440 231	-197 930	-284 500	-482 430	-1 326 834	275	-7,9
Muut toimintakulut	-670 941	-674 440	0	-674 440	-777 199	115,2	15,8
Toimintakate	-11 254 864	-11 078 820	-280 000	-11 358 820	-11 350 266	99,9	0,8
Suunnitelman muk. poistot	-145 757	-167 870	0	-167 870	-146 090	87	0,2
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	405 858				408 708		99,3
Kulut	-1 666 934				-1 751 427		95,2
Netto	-1 261 076				-1 342 719		93,9

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan suoritteet

Toimielin/toiminto	TP2013	TA2014	TP2014
KULTTUURI-JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA			
Kulttuuripalvelut			
-Opiskelijämäärä	14 816	14 412	15 216
Hiiden Opisto	12 453	12 000	12 866
Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto	951	1 000	903
Muut (Kuvataidekoulu, Funka, Undostres, Rytmiomena, Helmi, Aploodi)	1 412	1 412	1 447
-Tunnit	51 845	52 040	52 926
Hiiden Opisto	20 160	20 300	20 896
Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto	24 745	24 800	24 955
Muut (Kuvataidekoulu, Funka, Undostres, Rytmiomena, Helmi, Aploodi)	6 940	6 940	7 075
-Orkesterin konsertit, yht.	105	70	104
-Orkesterin kuulijat, yht.	34 342	30 000	41 945
-Teatterin näytökset, kpl	49	55	54
-Teatterin katsojat, yht.	7 616	6 700	8 271
-Näyttelyt, kpl	20	20	18
-Museon kävijämäärä (sis kaivos)	33 974	35 000	39 772
-Kulttuuritoimen avustukset, e/asukas	1,09	0,96	1,07
-Kirjastokäyntien lukumäärä vuodessa	376 598	398 900	377 005
-Verkkokäyntien lukumäärä vuodessa	284 612	230 900	285 271
-Lainausten määrä	815 472	821 200	824 957
-Tehty työaika, henkilötyövuodet (kirjasto)	38,9	38,4	38,3
-Lainaukset/henkilötyövuosi	20 963,3	21 385,4	21 528,1
-Lainausten määrä/asukas	17,09	16,93	17,31
-Kirjastokäyntien määrä/asukas	7,89	8,22	7,91
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	110,11	110,11	111,5
Toimintakulut /asukas, €	184,55	184,73	190,71
Toimintakate /asukas, €	-147,40	-150,15	-150,21
Liikuntapalvelut			
-Neidonkeidas, kävijämäärä	269 002	280 000	282 270
-Muiden liikuntapalvelujen käyttäjämäärä	960 838	920 000	902 664
-Liikuntatoimen avustukset, e/asukas	3,20	4,00	3,30
*Toimintakulut, e/kävijä	3,40	3,25	3,40
*Toimintakate, e/kävijä	-3,32	-3,19	-3,29
Tulosalue yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	0	0	0
Toimintakulut /asukas, €	85,53	80,50	85,59
Toimintakate /asukas, €	-83,46	-78,86	-82,72
Asukasmäärä	47 708	48 511	47 662
Toimiala yhteensä			
Vak. henkilöstömäärä	113,6	113,6	114,5
Toimintatuotot /asukas, €	39,22	36,21	43,37
Toimintakulut /asukas, €	275,14	-270,36	-281,52
Toimintakate /asukas, €	-235,91	-234,15	-238,14

11.1.8. Tekninen lautakunta

Lohjan kaupunginvaltuuston teknistä lautakuntaa sitovaksi määrärahasi vahvistama toimintakate oli -4 570 940 € ja toimintavuoden toimintakate toteutuma oli -4 003 616 €, jolloin määräraha alittui 567 324 €. Valtuusto tarkisti toimintavuoden aikana parantamalla sitä 273 500 €. Lohjan kaupungin ja Lohjan Liikuntakeskus Oy:n välisen yhteistyösopimuksen mukaista tuloa korotettiin 311 000 € ja lauantai pysäköinnin maksuttomuuden johdosta maksutuottoja alennettiin 37 500 €.

Suurimmat poikkeamat toimintatuotoissa oli seuraavat:

Toimintatuotoissa ateriapalvelumaksut alittuivat 455 276 €, varhaiskasvatuksen päivähoitomaksujen perustemuutoksen vähentäessä päivähoitoon ilmoitettujen lasten määrää ja vanhuspalvelujen siirtyessä osittain Menuumat - käytäntöön kotipalveluaterioissa. Oman konekeskuksen toimintatuotot alittuivat konepalvelujen osalta 204 424 €. Suurimmat poikkeamat toimintakuluissa oli seuraavat: eläkeperusteiset maksut toteutuivat 295 031 € varausta pienempänä, elintarvikeostot 217 540 € ja lämmityskustannukset 418 164 € pienempänä.

Kokonaisuutena voidaan todeta leudon ja vähälumisen talven vaikuttaneen merkittävästi teknisen lautakunnan toimintakateen kokonaistoteutumaan.

Hallinnon tulosalueen toimintakate on tilinpäätöksessä 135 291 € arvioitua parempi, pääosin johdettujen eläkemenojen toteutumisen poikkeamasta (67 761 €). Kunnallistekniikan tulosalue toteutui toimintakatteeltaan 348 819 € parempana lähinnä toimintavuoden suotuisien sääolosuhteiden johdosta. Vesihuollon toimintakate toteutui 173 651 € parempana, vesihuoltoavustuksiin oli varattu 153 000 € määräraha, toimintavuonna maksettuja avustuksia varten oli tasevaraus, josta osa jäi käyttämättä ja avustusten vaikutus tilinpäätöksessä oli kaikkiaan

168 264 €. Tilapalvelujen toimintakate toteutui 5 859 € parempana, vaikka palvelujen ostot ylittivät, niin syntyi vastaavasti säästöä ostoissa, erityisesti lämmitysenergian säästöissä leudon toimintavuoden johdosta. Ruoka- ja siivouspalvelujen toimintakate toteutui 76 928 € heikompana, suurimpana poikkeamana oli toimintatuottojen väheneminen varhaiskasvatuksen, päivähoito- ja vanhusten kotipalveluaterioiden osalta. Toimintakulusäästöillä (326 022 €) saatiin katettua tulovajetta (402 951 €).

Hallinto

Yksityisteiden avustusten hakuun ja käsittelyyn otettiin käyttöön sähköinen järjestelmä alkuvuodesta 2014. Joukkoliikennepalvelujen kehittämistoimenpiteenä käynnistettiin huhtikuussa kutsuliikenne Karjalohjan, Sammatin, Nummen, Saukkolan ja Pusulan kaupunginosissa.

Koulukuljetusten suunnittelu toteutettiin Reittigis järjestelmällä lukuvuodeksi 2014 - 2015.

Verottajan rakentamispalveluun liittyvä tiedonantovelvollisuus käynnistyi 1.7.2014 ja tiedonantoa varten valmisteltiin sähköinen tiedonkeruujärjestelmä. Vesilaskutusjärjestelmä siirrettiin omalle palvelimelle syksyllä 2014. Ulkoista tiedottamista parannettiin nimeämällä tulosaluekohtaiset vastuhenkilöt ja osallistamalla Facebook- Lohja sivulla tiedottamiseen.

Pelastustoimesta on vastannut Espoon kaupunki. Jätehuollon järjestämistehtävistä on vastannut Raaseporiin sijoittunut seudullinen jätelautakunta.

Kunnallistekniikka

Kunnallistekniikan (liikenneväylät ja viheralueet) kunnossapito on hoidettu entisen Lohjan alueella pääosin omana työnä sekä ostopalveluna. Karjalohjan, Sammatin ja entisen Nummi-Pusulan alueilla kilpailutettiin alueurakoitsijat vuoden 2014 aikana. Toimintavuonna kaupungin kunnossapitoon siirtyi ELY-keskuksen hoidossa ollutta katuverkkoa Vappulantien, Virkkalantien ja Lehmijärventien

osalta. Uusia kaava-alueita toteutettiin Gunnarlaan ja Routioon. Käyttötaloudessa kunnallistekniikan toiminta-alueen käyttömenot jäivät n. 0,5 milj.€ alle budjetoidusta johtuen pääosin edullisista sääolosuhteista.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Toimintavuonna käynnistyi tuotantokeittiön suunnittelu ja kesällä sen rakentaminen. Toiminnan pääpaino on ollut tuotantojärjestelmän muutoksen valmistelu. Toimintavuonna panostettiin poissaolojen vähentämiseen. Sähköinen tilausjärjestelmä ja muutokset päivähoitossa ja kotipalveluaterioissa vähensivät toimintatuottoja. Vaikutus näkyi myös toimintamenoissa, kun tuotanto toteutui tarkemmin päivähoiton läsnäolopäivien mukaisena.

Tilapalvelut

Toimintamenot alittuivat lämmityksen osalla 418 164 € leudon toimintavuoden ja kevytöljyn halpe-
nemisen johdosta. Toisaalta muiden toimintamenojen ylitys johtui pääosin loppuvuodesta tehdyistä äkillisistä/pakollisista sisäilma- ym. korjaustoista (mm. Tytyrin-, Perttilän- ja Asemanpellon koulut, Pusulan terveysasema/vanhainkoti, Veijolanpiha) sekä välillisistä veroista, joita ei oltu budjetoitu. Kiinteistöjen ylläpito päivitettiin ja isännöintialueita laajennettiin yhden isännöitsijän vähentämisen johdosta. Tilapalvelupäällikön vakanssi on toistaiseksi täyttämättä. Henkilöstön määrä väheni v. 2014 aikana 3:lla.

Uusina kohteina valmistuivat Sammatin koulun peruskorjaus/laajennus. Tilapalvelut toteutti Kultakartano rakennuksen (Lovan, Lohjan Vuokra-Asuntojen kohde), sekä samaan rakennukseen uudet Työterveyden ja Vanhusterveydenhuollon Geriatrian vastaanottotilat (Lohjan Kiinteistöt Oy:n kohde). Pappilankorvessa tuotantokeittiön rakentamisesta johtuen siirrettiin asuntoja alueella ja yksi yksiköistä sijoitettiin Braskin pellolle. Pusulan hakelämpölaitos valmistui v 2013 lopulla, laitoksen käytöstä vastaa kaukolämpöyhtiö. Lähiliikuntapaikka rakennettiin Tytyri-Anttilan koululle, Oinolan koululle ja vanhuslähiliikuntapaikka Liessaarekadulle. Sammatin koulun tilaelementit siirrettiin Oinolan koululle esikoulun käyttöön. Uusina kohteina käynnistettiin Ojaniitun koulu/päiväkoti, tuotantokeittiö Pappilankorpeen ja lasten/nuorten vastaanottokoti Ojamolle. Peruskorjauskohteita olivat mm Lohjan lukion sisäilmakorjaukset, Laurinkatu 57 hammashoitolan muutostyöt, Palvelukeskuksen vesikattoremontti, palvelukeittiömuutokset ja Ristin koulun asuntojen muutos esiopetus-
käyttöön. Suunnittelukohteina olivat Niilonpirtin uudisrakentamisen luonnosvaihe, Roution koulu/päiväkoti/nuorisotilahanke, Tytyrin koulun liikuntasali, Nummen koulukeskus.

Vesihuolto

Toimintavuoden aikana uutta ylläpidettävää vesihuoltoverkostoa tuli kaava-alueille 4,1 km vesijoh-
toverkostoa, 4,0 km jätevesiverkostoa ja 4,2 km hulevesiverkostoa (Gunnarlan uusi kaava-alue ja Roution uusi kaava-alue) sekä 1 uusi jätevedenpumppaamo. Haja-asutusalueilla osuuskuntien omaisuuden siirron myötä (Tavola, Jantoniemi ja Jakova) tuli n. 40 km sekä vesi- että jätevesiverkostoa. Osuuskuntien omaisuuden siirrossa mukana tuli myös 7 jätevedenpumppaamoja ja yksi paineenkorotusasema. Lempolan vedenottamon rikkinäinen kaivo uusittiin ja samoin uusittiin Hii-
dentialsalmen alittava vuotava vesijohto. Aseman vesitornin peruskorjaussuunnitelma valmistui.

Tuottavuushanke

Tekninen lautakunta käsitteli toteutetut tuottavuus- ja säästötoimenpiteet ensimmäisen kerran syksyllä ja sen jälkeen kokouksissaan, kun uusia toimenpiteitä otettiin käyttöön.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Valmistelutilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> Asumiseen houkuttelevan, laadukkaan kunnallistekniikan toteuttaminen tonttien käyttöönottamiseksi. V. 2014 toteuttamisaalueet Gunnarla, Routio 	<ul style="list-style-type: none"> Roution ja Gunnarlan kaava-alueet ovat valmistuneet
<ul style="list-style-type: none"> Laadukkaan palvelun varmistaminen myönteisen viestinnän perustaksi 	<ul style="list-style-type: none"> Ruoka- ja tilapalveluiden laatuun liittyen toteutettu asiakaskyselyt. Ruokapalveluiden kehittämisen ohjausryhmän loppuraporttiin on sisällytetty kyselyn palaute.
<ul style="list-style-type: none"> Hankintalain puitteissa tapahtuva hankintakokonaisuuksien kilpailuttaminen (alueelliset palvelut, saavutettavuus vaatimus) 	<ul style="list-style-type: none"> Hankinnoissa on toimittu nykyisten hankintaohjeiden mukaisesti. Hankintaohjeiden muutos työllistämisehdon sisällyttämiseksi on käsitelty kaupunginvaltuustossa.

Tasapainoinen talous	Valmistelutilanne 31.12.2014
<ul style="list-style-type: none"> Vuosittain tapahtuva maksujen ja myyntihintojen tarkistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Maksut ja hinnat on tarkistettu vuodelle 2014. Vesihuollon maksujen tarkistus vuodelle 2015 on päätetty teknisessä lautakunnassa.
<ul style="list-style-type: none"> Harkinnanvaraisten palveluiden hinnat kustannuksia vastaavat (mm. venepaikat, viljelyspalstat) 	<ul style="list-style-type: none"> Venepaikkamaksuja ja kaivuulupamaksuja on korotettu 20 %.
<ul style="list-style-type: none"> Palvelutasoluokitus ja –mitoitus alueelliset erot huomioiva (liikennöinnin määrä, palvelupisteen sijainti ja luonne) 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelutasoluokitus- ja mitoitus huomioidaan palveluverkkotarkastelun yhteydessä. Kiinteistöhoitotyön mitoitus päivitetty 3 alueen mallilla.
<ul style="list-style-type: none"> Palveluiden järjestämistapavertailu (vertailukunta vertailut Porvoo) 	<ul style="list-style-type: none"> Benchmarkkauskäynnit on toteutettu Hyvinkäälle, Porvooseen ja Hämeenlinnaan. Tekninen lautakunta osallistui Hämeenlinnan käyntiin.
<ul style="list-style-type: none"> Sisäisten palvelusopimusten mukainen toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelusopimusten valmistelu on käynnissä koulukuljetuksissa, ruoka-, siivous- ja tilapalveluissa.
<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkon tarkastelun jatkaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Hammashuoltoa on keskitetty Laurinkatu 57:n tiloihin, kolme sivupistettä on poistettu ja tilat siirtyvät sivistystoimen käyttöön.
<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkon ulkopuolista kiinteistöistä luopuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Sahakatu 4 purettiin, Impivaarantien esiopetustilojen vuokraus lopetettiin, Lohjansaaren ja Koisjärven kouluissa ei ole koulutoimintaa ja rakennukset ovat tyhjiällä, myynnin valmistelu on käynnissä. Ruolankatu 4 ("Wire-halli), Nummen kunnantalo, alatalo, apteekkaritalo ja Rantatie 6 on valmisteltu myyntiin. Partioniemen leirikeskus on vuokrattu ulos kunnossapitoa vastaan. Kärkölän, Jättölän ja Leppäkorven kylätalot on lahjoitettu kyläyhdistyksille. Vuokra-asuntojen

	osalta on valmisteltu omistuksen siirtämistä Lohjan Vuokra-asunnot Oy:lle (Perttiläkoti, Tuusankoti, Kaisankallion asunnot, Nummen asunnot, Pusulan vanhusasunnot, Massapelto, Hopearanta). Lagus-talo on tyhjillään.
– Hyviin käytänteisiin kannustaminen	– Prosessien toimivuus tarkastelussa benchmarkkausikäyntien tuloksia ja tuotavuusaloitteissa esitettyjä seikkoja huomioiden.

Hyvät peruspalvelut	Valmistelutilanne 31.12.2014
– Tietojärjestelmien hyödyntäminen (tilahallintajärjestelmä, reittisuunnittelu, Aromin ja Myslin kattavuuden kasvattaminen)	– Tilahallintajärjestelmä on käyttöönotto-vaiheessa. Reittigis järjestelmä, verotaja tiedonantojärjestelmä, ja vesihuollon tiedonantojärjestelmä on käyttöönotettu. Lupapiste.fi käyttöönottoa valmistellaan. Tilahankkeiden (Ojaniittutalohanke) projektihallintajärjestelmä on pilttikäytössä. Atops-siivousmitoitustajärjestelmän käyttöönotto koulutusvaiheessa.
– Asukasyhdistysten ympäristön siivoustalkoissa avustaminen välineillä ja kuljetuspalvelulla	– Osallistuttu toukokuun alussa pidettäviin siivoustalkoisiin
– Palveluverkkotyön jatkaminen	– Palveluverkkotyö käynnistyi vuoden loppupuolella
– Julkisen liikenteen täydentäminen vaihtoehtoisin liikennemuodoin myönnettujen määrärahojen puitteissa	– Kutsuliikenne käynnistyi 7.4.2014 alkaen ja palveluliikenne kattaa nyt koko kaupungin perusturvan osa rahoittamana. Muutettu palveluliikenteen reittiä Lohjansaaren kerran viikossa tapahtuvana. Tehty ELYn kanssa yhteisosto Lohjansaaren vuoroliikenteestä.
– JET-koulutuksen hyödyntäminen.	– JET-koulutukseen on osallistuttu. Osallistujat tuotekehittäjän ammattitutkintoon tähtäävä koulutus käynnistyi.

Laadukas ympäristö	Valmistelutilanne 31.12.2014
– Toimipisteiden toimivuuden varmistaminen kyläkeskuksissa	– Toimipisteiden toimivuudesta huolehditaan osana kiinteistöhoito-ohjelmaa.
– Infran toteuttaminen keskustan tarpeita vastaavasti	– Karnaistenkadun kevyen liikenteen väylä on toteutettu. Korttelin 42 ympäristön suunnittelu on käynnissä, Pusulan hakekukulämpö käytössä.
– Vanhojen kaatopaikkojen kunnostukset ensisijaisuusjärjestyksenä pohjavesialueet	– Harjun entisen kaatopaikan kunnostus on valmisteilla, ympäristölupa AVI:ssa.
– Vesihuoltolaitoksen omavalvonta ja ajantasaistettujen suojelusuunnitelmien mukaiset toimet	– Omavalvonta on toiminnassa ja suojelusuunnitelmien päivitys käynnissä

- Liikenneväylien hoito suolausta välttämällä	- Suolaus on minimoitu, käytetään suolahiekkaa kohdennetusti
- Toimenpideohjelman mukaiset toimet	- Toteutettu Hinku-toimenpideohjelmaa
- Sisäilmaryhmän säännöllinen reagoiva toiminta.	- Sisäilmatyöryhmä on työstänyt kuukausittain kohteita eteenpäin, työ on jatkuvaa
- Kuntokierroksen jatkaminen asuin-kiinteistöissä. Ennakoivat, budjetoidut korjaustoimenpiteet	- Toteutettu vanhusten asuntojen kuntokierros taustatiedoksi fuusioida asuntoja Lova:lle.

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelutilanne 31.12.2014
- Henkilöstön osaamisen varmistaminen, koulutukseen kannustaminen	- Koulutussuunnitelmaa on toteutettu
- Toimivat nettisivut, oma aktiivinen toiminta sivuilla olevan tiedon ajan tasalla pitämiseksi	- Toimialan nettityöryhmä on koulutettu ja sivujen ajantasainen päivitys ja tiedottaminen on käynnissä
- Sähköisten lomakkeiden ja sähköisen asiointin kehittäminen	- Lomakkeiden parantamista jatketaan, Lupapiste.fi käyttöönottoon valmistaudutaan
- Yksityistieavustusten sähköinen hakumenettely	- Hakumenettely on toteutettu sähköisellä järjestelmällä, rinnalla paperisen ilmoittamisen mahdollisuus
- Sähköinen kokouskäytäntö käytössä	- Teknisellä lautakunnalla on sähköinen kokouskäytäntö käytössä
- Reittisuunnitteluohjelma käytössä	- Suunnittelu on toteutettu Reittigis järjestelmällä
- Aromin käyttö reseptiikassa kattavasti, Mysli kattavasti tilaus- ja laskutus-työssä	- Aromi on kattavasti toiminnassa, Valmistaudutaan sähköisen tilausjärjestelmän käyttöönottoon
- Kartoitetaan mahdollisuudet sosiaalisen median hyödyntämiseksi	- Toimialan nettityöryhmä hyödyntää Lohja facebook sivustoa nopeaan ajankohtaistiedottamiseen

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelutilanne 31.12.2014
- Henkilöstön osaamisen varmistaminen, koulutukseen kannustaminen	- Toisen vuosipuoliskon koulutussuunnitelma on toteutuksessa
- Toimivat nettisivut, oma aktiivinen toiminta sivuilla olevan tiedon ajan tasalla pitämiseksi	- Toimialan nettityöryhmä on koulutettu ja sivujen ajantasainen päivitys ja tiedottaminen on käynnissä
- Sähköisten lomakkeiden ja sähköisen asiointin kehittäminen	- Lomakkeiden parantamista jatketaan, Lupapiste.fi käyttöönottoon valmistaudutaan
- Yksityistieavustusten sähköinen hakumenettely	- Hakumenettely on toteutettu sähköisellä järjestelmällä, rinnalla paperisen ilmoittamisen mahdollisuus
- Sähköinen kokouskäytäntö käytössä	- Teknisellä lautakunnalla on sähköinen kokouskäytäntö käytössä

Toimiva tietoyhteiskunta	Valmistelutilanne 31.12.2014
- Reittisuunnitteluohjelma käytössä	- Suunnittelu on toteutettu Reittigis järjestelmällä
- Aromin käyttö reseptiikassa kattavasti, Mysli kattavasti tilaus- ja laskutusikäytössä	- Aromi on kattavasti toiminnassa, Valmistaudutaan sähköisen tilausjärjestelmän käyttöönottoon
- Kartoitetaan mahdollisuudet sosiaalisen median hyödyntämiseksi	- Toimialan nettityöryhmä hyödyntää Lohja facebook sivustoa nopeaan ajankohtaistiedottamiseen

Teknisen lautakunnan tuloslaskelma

50 Tekninen lautakunta	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
Toimintatuotot	37 041 311	37 086 840	273 500	37 360 340	37 024 058	99,1	0,0
Myyntituotot	24 483 778	24 878 510	0	24 878 510	24 415 516	98,1	-0,3
Maksutuotot	298 208	336 860	-37 500	299 360	425 763	142,2	42,8
Tuet ja avustukset	227 075	154 270	0	154 270	243 159	157,6	7,1
Muut toimintatuotot	12 032 250	11 717 200	311 000	12 028 200	11 939 621	99,3	-0,8
Toimintakulut	-42 032 360	-41 871 280	-60 000	-41 931 280	-41 027 675	97,8	-2,4
Henkilöstökulut	-15 439 494	-15 644 100	0	-15 644 100	-14 943 515	95,5	-3,2
Palkat ja palkkiot	-11 301 549	-11 265 570	0	-11 265 570	-11 049 335	98,1	-2,2
Henkilösivukulut	-4 137 945	-4 378 530	0	-4 378 530	-3 894 181	88,9	-5,9
Eläkekulut	-3 491 763	-3 713 570	0	-3 713 570	-3 264 931	87,9	-6,5
Muut henkilösivukulut	-646 182	-664 960	0	-664 960	-629 250	94,6	-2,6
Palvelujen ostot	-14 807 400	-14 209 450	-60 000	-14 269 450	-14 396 778	100,9	-2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 294 687	-10 628 680	0	-10 628 680	-10 161 933	95,6	-1,3
Avustukset	-236 946	-393 420	0	-393 420	-243 422	61,9	2,7
Muut toimintakulut	-1 253 833	-995 630	0	-995 630	-1 282 027	128,8	2,2
Toimintakate	-4 991 049	-4 784 440	213 500	-4 570 940	-4 003 616	87,6	-19,8
Suunnitelman muk. poistot	-10 193 898	-10 767 470	0	-10 767 470	-10 501 905	97,5	3,0
Satunnaiset erät					1 484 365	*****	***
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	8 887 620				8 860 180		100,3
Kulut	-2 425 427				-2 403 055		100,9
Netto	6 462 194				6 457 125		100,1

Vesihuollon tuloslaskelma (sisältyy teknisen lautakunnan tuloslaskelmaan)

547 Vesihuolto

	TP 2013	TA 2014	TA 2014 lis.mr.	TA 2014 lop.	TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
Toimintatuotot	6 992 520	7 320 040	0	7 320 040	7 272 914	99,4	4,0
Myyntituotot	6 957 059	7 242 140	0	7 242 140	7 174 357	99,1	3,1
Maksutuotot	28 617	71 330	0	71 330	91 538	128,3	219,9
Muut toimintatuotot	6 843	6 570	0	6 570	7 020	106,8	2,6
Toimintakulut	-3 755 290	-3 981 790	0	-3 981 790	-3 761 014	94,5	0,2
Henkilöstökulut	-1 138 475	-1 118 680	0	-1 118 680	-1 143 504	102,2	0,4
Palkat ja palkkiot	-874 536	-827 870	0	-827 870	-858 699	103,7	-1,8
Henkilösivukulut	-263 939	-290 810	0	-290 810	-284 805	97,9	7,9
Eläkekulut	-213 089	-242 590	0	-242 590	-234 927	96,8	10,2
Muut henkilösivukulut	-50 850	-48 220	0	-48 220	-49 878	103,4	-1,9
Palvelujen ostot	-1 322 154	-1 480 740	0	-1 480 740	-1 263 017	85,3	-4,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 190 634	-1 138 750	0	-1 138 750	-1 258 507	110,5	5,7
Avustukset	-2 647	-153 000	0	-153 000	15 264	-10,0	-676,7
Muut toimintakulut	-101 380	-90 620	0	-90 620	-111 248	122,8	9,7
Toimintakate	3 237 230	3 338 250	0	3 338 250	3 511 901	105,2	8,5

Suunnitelman muk. poistot	-2348519	-2347910	0	-2347910	-2347251	100,0	-0,1

Teknisen lautakunnan suoritteet ja tunnusluvut

Suoritteet ja tunnusluvut	2013	2014
Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös	Tilinpäätös
Toimielin/toiminta		
TEKNINEN LAUTAKUNTA		
KUNNALLISTEKNIikka		
Liikenneväylät		
Liikenneväylät, km	403	403
Maksullisia p-paikkoja, kpl	468	468
* Toimintakulut / asukas, €	-108,91	-107,43
Yksityistiet, km	670	670
Avustetut yksityistiet, km	572	541
* Yksityistieavustukset €/km	-405,01	-398,11
Puistot ja yleiset alueet		
Hoidettuja puistoalueita, ha	87	87
Puistometsiä, ha	477	477
Talousmetsiä, ha	1997	1997
* Toimintakulut / asukas, €	-31,01	-34,57
Tulosalue yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	56	56
Toimintakulut /asukas, €	-137,63	-128,62
Toimintakate /asukas, €	-83,02	-79,96

VESI- JA VIEMÄRILAITOS	2013	2014
Myyty vesi, m ³	2 336 933	2 351 089
Puhdistettu jätevesi, m ³	4 125 849	4 048 651
Vesijohtoverkoston pituus, km	435	550
Viemäriverkoston pituus, km	454	540
Sadevesiverkoston pituus, km	185	220
Liittymisaste %	80	80
* Toimintakulut €/myyty m ³	-2,80	-2,64
* Toimintakate/€/myyty m ³	0,19	0,87
Veden hinta €/m ³	1,17	1,20
Jäteveden hinta €/m ³	1,82	1,87
Tulosalue yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	19	19
Toimintakulut /asukas, €	-78,72	-78,97
Toimintakate /asukas, €	67,86	73,74
TILAPALVELUT		
Hallinnassa olevat tilat, k-m ²	239069	239069
Korjaukset teknisestä arvosta %	3	3
Toimintakulut €/ k-m ²	-65,54	-68,32
Tulosalue yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	48	48
Toimintakulut /asukas, €	-216,63	-221,74
Toimintakate /asukas, €	21,75	18,08
RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT		
Ruokapalvelut		
Ateriat, kpl	3 197 466	3 100 429
* Toimintakulut / ateria, €	-2,52	-2,77
Siivouspalvelut		
Siivousala hum ²	153246	153246
* Toimintakulut/hum ² , €	-35,60	-35,25
Tulosalue yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	244	244
Toimintakulut /asukas, €	-281,37	-274,19
Toimintakate /asukas, €	-4,73	0,50
HALLINTOPALVELUT		
Keskuksen hallinto		
*Toimintakulut / asukas, €	-11,78	-11,61
Pelastustoimi		
* Toimintakulut /asukas, €	-68,13	-70,20
Joukkoliikenne		
Tuetut matkat, kpl	435672	432 702
Oppilaita kuljetuksen piirissä, kpl	1370	1569
Toimintakulut €/asukas	-69,68	-73,94
Tulosalue yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	13	13
Toimintakulut /asukas, €	-166,77	-157,89
Toimintakate /asukas, €	-106,48	-96,38
Toimiala yhteensä		
Vak. henkilöstömäärä	380	380
Toimintatuotot /asukas, €	776,50	777,42
Toimintakulut /asukas, €	-881,12	-861,49
Toimintakate /asukas, €	-104,63	-84,07
Asukasmäärä	47703	47624

11.1.9. Kaupunkisuunnittelulautakunta

Hallinto

Vuoden 2014 aikana hallintopalveluiden toiminta osana ympäristötoimen organisaatiota vakiintui ja muokkautui resursseja vastaavaksi. Toiminnan sujuvuutta tarkasteltiin ja toimintaprosesseja hiottiin saatujen kokemusten pohjalta pitkin vuotta.

Sähköisen kokouskäytännön ja luottamushenkilöportaalin käyttö vahvistui vuoden aikana entisestään ja kaupunkisuunnittelulautakunnan pilotointi sai jatkoa uuden portaaliversion myötä. Uusien toimintatapojen sisäistäminen ja luottamushenkilöviestinnän keskittäminen portaaliin sujuivat hyvin.

Kaavoitus

Lohja, maankäytön rakenne 2013-37 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.5.2014.

Taajamaosayleiskaava ja keskustan osayleiskaava olivat valituskäsittelyssä vuoden 2014, eivätkä ne ole toistaiseksi tulleet lainvoimaisiksi. Kaupunki antoi valitusten johdosta vastineensa hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Paloniemen osayleiskaavan luonnos oli nähtävillä valmisteluvaiheen kuulemista varten 30.10.-15.12.2014 välisen ajan. Lieviön ja Paunin maaseutualueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 9.4.-8.5.2014 välisen ajan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi kokouksessaan lokakuussa autopaikkojen mitoitusperiaatteen ja joulukuussa selvityksen polttonesteiden jakeluasemien paikoista sekä Karjalohjan lämpölaitoksen paikasta. Asemakaavoitettu alue laajeni 46 ha. Isotalon 48 ha ranta-asemakaava tuli lainvoimaiseksi.

Asemakaavoja valmistui ja käsiteltiin seuraavasti:

Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin:

- Hiidensalmen pohjoisosan asemakaava (kilpailualue) (valitettu)
- Taka-Roution asemakaava
- Hiidenmäentien asemakaava ja tonttijako
- Mäntsälänmetsän asemakaavan muutos ja laajennus

Ehdotuksena nähtävillä olivat:

- Paikkarinkadun asemakaavan muutosehdotus (ns. Keksitehdas)
- Roution koulu, asemakaavan muutosehdotus

Valmisteluvaiheen kuuleminen:

- Hiidensalmen itäosat, asemakaavan muutos
- Nahkurinraitti, asemakaavan muutos (ns. Shellin tontti)
- Rajavartiostonkatu, asemakaavan muutos

Valmistuneet tai nähtävillä olleet osallistumis- ja arviointisuunnitelmat:

- Haikarin ranta-alue, asemakaavamuutos
- Hiidensalmen ranta-alue, asemakaavan muutos
- Suojeluskuntatalo ja Åsvalla, asemakaavan muutos
- Karstunraitti, asemakaavan muutos
- Suurlohjankatu, asemakaavan muutos

Keskustan ranta-alueen käytöstä ja kaavamuutostarpeesta toteutettiin asukkaille kysely, jonka tulokset valmistuivat elokuun lopussa. Porlan suunnitteluvarausalueen esisuunnittelu jatkui. Koulu- ja laisten ideat ranta-alueen kehittämiseksi sekä alustavat ideasuunnitelmat olivat nähtävillä keväällä. E18 liittymäalueiden solmukohtien maankäytön kehittämisprojekti käynnistyi.

Kiinteistö- ja kartastopalvelut

Toinen toimintavuosi Lohjan, Karjalohjan ja Nummi-Pusulan kuntaliitoksen jälkeen jatkui samoilla teemoilla kuin ensimmäinen vuosi. Kartta- ja paikkatietoaineistoja, rekisteritietoja ja muita virheitä on korjattu mahdollisuuksien mukaan muiden juoksevien asioiden hoidon yhteydessä. Kevään aikana valmisteltiin uusi opaskartan painotuote. Uusi koko uuden Lohjan opaskartta saatiin painosta kesällä. Opaskartan myynti ja jakelu alkoi kesälomien jälkeen.

Työmäärä liitoskuntien alueilla jatkui ennen kuntaliitosta arvioitua suurempana. Vanhan Lohjan alueella olleiden rästitöiden tekemisessä on edistytty yleisten alueiden lohkomisten osalta, kun toinen toimitusinsinööri on näihin pystynyt panostamaan.

Merkittäviä isompia edenneitä asioita ovat olleet korttelin 42 tonttien luovutus Hartelalle, Lempolan tontinluovutus Autotalo Lohja Oy:lle, kahden kerrostalotontin luovutus Petteri Forströmin säätiölle sekä kerrostalotontin luovutus invalidiliitolle. Maapoliittinen ohjelma saatiin uudistettua valtuustossa kesäkuussa. Myös Taka-Roution maankäyttösopimukset saatiin usean vuoden neuvottelujen jälkeen päätökseen. Lisäksi Paloniemen alueella saatiin neuvoteltua ja päätökseen iso, 25 hehtaarin maakauppa.

Kaavanpohjakartan ylläpito tapahtui ainoastaan maastomittauksiin perustuen tarpeellisilta osin täydentäen. Kaupungin säästötoimenpiteenä pohjakarttaa ei vuonna 2014 täydennetty edellisvuosien tapaan ilmakuvauksiin ja stereokartoitukseen perustuen.

Kiinteistönmuodostukseen, kartaston ylläpitoon ja kunnallistekniikan rakentamiseen liittyviä maasto-töitä suoritettiin tarpeiden ja työohjelmien mukaisesti. Rakennuksia merkittiin maastoon 115 ja sijaintikatselmuksia tehtiin 394 kpl. Rakennusten merkintämittausten määrä laski n. 20 % vuodesta 2013, mutta sijaintikatselmuksia tehtiin hieman aiempaa vuotta enemmän.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan toimintatuottoja kertyi 1 589 482 e eli 340 482 e talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakulut olivat -2 287 114 e ja alittivat talousarvion 73 086 eurolla. Toimintakatteeksi muodostui -697 632 e ja sitovaksi määrärahaksi vahvistettu toimintakate alittui näin ollen 413 568 eurolla.

Tuottavuushanke ympäristötoimessa

Ympäristötoimessa on tuottavuushanketta toteutettu monipuolisesti palvelurakennetta ja tuotantotapoja arvioiden ja kehittäen. Sähköistä asiointia on edistetty rakennusvalvonnan Lupapiste.fi – ja sähköisen ajanvarauspalvelun avulla. Ympäristölupien lausuntomenettelyjä on yksinkertaistettu, jolloin on vapautunut enemmän resursseja lupakäsittelyyn. Maa-ainesluvut on siirretty johtosääntömuutoksella kaupunkisuunnittelulautakunnalta ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, jolloin saadaan selkeytettyä lupamenettelyjä ja tehostettua henkilöstöresurssien käyttöä ympäristö- ja maa-ainesvalvontaan liittyen.

Kaavoituksen suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat on delegoitu lautakunnalta viranhaltijoille ja kaavaprosesseissa on otettu käyttöön aloituskokoukset, jolloin sisäisten lausuntojen odoteltutarve on poistunut.

Kiinteistö- ja kartastopalveluissa on uuden mittauskaluston myötä saatu resursseja kohdennettua tehokkaammin ja sähköisen aineiston kehittämisellä on asiakaspalvelua pyritty tehostamaan. Ympäristötoimessa on myös useiden kuntavierailujen perusteella avoimesti arvioitu omaa toimintaa suhteessa muiden kaupunkien vastaaviin organisaatioihin ja pyritty huomioimaan parhaat käytännöt ja toteutustavat oman toiminnan kehittämisessä.

Tuottavuushankkeen edistäminen ympäristötoimessa jatkuu. Palveluiden tuotteistamisen myötä koko organisaation kustannustietoisuus lisääntyy ja palvelukokonaisuuksien järjestämistä voidaan tämän myötä miettiä uudelleen entistä tehokkaammin ja tuloksellisemmin.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Toteutunut 31.12.2014
- Kaavoitusohjelma on laadittu ja kaavoitus etenee ohjelman mukaisessa järjestyksessä.	- Kaavoitusohjelma hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 18.3.2014 ja kaavaprosesseja vietiin eteenpäin pääosin ohjelman järjestyksessä.
- Taajamaosayleiskaavan toteuttamisohjelma on laadittu.	- Toteuttamisohjelmaa käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnan seminaarissa maaliskuussa. Laatiminen on vireillä.
- Asemakaavojen ajantasaisuusselvitys on aloitettu.	- Ajantasaisuusselvitystä ei ole aloitettu.
- Kiinteistönmuodostuksen rästitöiden purkaminen on käynnistetty resurssien puitteissa.	- Katualueiden lohkomisten määrä on kasvussa.
- Kaupungin kasvua tukevan maapolitiikan hoito on varmistettu.	- Raakamaakauppa Paloniemestä saatiin toteutettua.
- Maapoliittinen ohjelma on päivitetty.	- Uusi maapoliittinen ohjelma hyväksytty valtuustossa.

Tasapainoinen talous	Toteutunut 31.12.2014
- Uuden Lohjan maankäytön kehityskuva ja rakennemalli on laadittu.	- Kaupunginvaltuusto hyväksyi rakennemallin kokouksessaan 14.5.2014 § 58.

Hyvät peruspalvelut	Toteutunut 31.12.2014
- Hallinnon resurssit on kohdennettu oikein ja ne palvelevat toimialan yhteisiä tarpeita.	- Resursseja on tarkasteltu ja järjestetty tilanteen edellyttämällä tavalla.
- Kartta- ja paikkatietopalvelut on kysynnän mukaisesti tehokkaasti järjestetty	- Uusi opaskartta on otettu käyttöön internet-karttapalvelussa ja uusi painettu opaskartta on valmistunut.
- Sujuva mittaustoiminta maastomittausta edellyttävissä toiminnoissa	- Yhden maastomittauskaluston päivitys on tehty investointiohjelman mukaisesti.

Laadukas ympäristö	Toteutunut 31.12.2014
- Ympäristötoimen koordinoimaa HINKU-hanketta on edistetty kaupungin kaikilla toimialoilla.	- HINKU-työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja HINKU-hankkeen poikkihallinnollista toteuttamista on jatkettu. Työryhmää on päätetty vahvistaa perusturvatoimen edustajalla. HINKU-hanketta tukevan ekotokitoiminnan toteuttamista on suunniteltu ja sen organisointia valmisteltu.

Toimiva tietoyhteiskunta	Toteutunut 31.12.2014
- Sähköinen kokouskäytäntö on vakiinnutettu osaksi tehokasta hallintoa.	- Kaupunkisuunnittelulautakunta on siirtynyt käyttämään sähköisen portaalin uutta versiota. Luottamushenkilöviestintä on pyritty keskittämään kokonaisuudessaan portaaliiin.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan tuloslaskelma

60 Kaupunkisuunnittelulautakunta	TP 2013	TA 2014	TA 2014		TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
			lis.mr.	TA 2014 lop.			
Toimintatuotot	1 881 732	1 249 000	0	1 249 000	1 589 482	127,3	-15,5
Myyntituotot	157 133	210 530	0	210 530	218 138	103,6	38,8
Maksutuotot	1 083 780	443 990	0	443 990	708 371	159,5	-34,6
Tuet ja avustukset	9 395	5 060	0	5 060	0	0	-100,0
Muut toimintatuotot	631 424	589 420	0	589 420	662 973	112,5	5,0
Toimintakulut	-2 218 580	-2 360 200	0	-2 360 200	-2 287 114	96,9	3,1
Henkilöstökulut	-1 741 181	-1 836 360	0	-1 836 360	-1 773 977	96,6	1,9
Palkat ja palkkiot	-1 360 139	-1 426 760	0	-1 426 760	-1 392 802	97,6	2,4
Henkilösivukulut	-381 043	-409 600	0	-409 600	-381 175	93,1	0,0
Eläkekulut	-305 583	-326 920	0	-326 920	-303 978	93	-0,5
Muut henkilösivukulut	-75 459	-82 680	0	-82 680	-77 197	93,4	2,3
Palvelujen ostot	-358 536	-390 820	0	-390 820	-396 586	101,5	10,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 580	-35 180	0	-35 180	-33 145	94,2	-14,1
Avustukset	0	-4 940	0	-4 940	0	0	
Muut toimintakulut	-80 283	-92 900	0	-92 900	-83 405	89,8	3,9
Toimintakate	-336 848	-1 111 200	0	-1 111 200	-697 632	62,8	107,1
Suunnitelman muk. poistot	-58 839	-77 040	0	-77 040	-56 453	73,3	-4,1
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	417 144				416 344		100,2
Kulut	-311 979				-314 386		99,2
Netto	105 164				101 959		103,1

11.1.10. Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Hallinto

Vuoden 2014 aikana hallintopalveluiden toiminta osana ympäristötoimen organisaatiota vakiintui ja muokkautui resursseja vastaavaksi. Toiminnan sujuvuutta tarkasteltiin ja toimintaprosesseja hiottiin saatujen kokemusten pohjalta pitkin vuotta.

Sähköisen kokouskäytännön ja luottamushenkilöportaalin käyttö vahvistui vuoden aikana entisestään. Uusien toimintatapojen sisäistäminen ja luottamushenkilöviestinnän keskittäminen portaaliin sujuivat hyvin.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta otti käyttöön lupapistepalvelun kyselyosion. Kysymykset ja vastukset tallentuvat järjestelmään kiinteistökohtaisesti ja niihin voidaan palata tarvittaessa. Maaliskuussa toiminta laajeni sähköiseen luvanhakuun. Rakennusvalvonta kutsui Lohjan alueella toimivat pää- ja rakennussuunnittelijat koulutustilaisuuteen, joka pidettiin 4.11. Koulutustilaisuuteen osallistui 40 henkilöä.

Rakennusvalvonnan haasteellisesta vuodesta selviytymiseen on oleellisesti vaikuttanut siviilipalvelustaan suorittaneen henkilön lisätyöpanos. Lisätyöpanosta tarvittiin yllättävän resurssivajauksen vuoksi lupavalmisteluun liittyvään selvitystyöhön. Lisätyöpanos mahdollisti myös kahdensadan rakennusrekisteristä puuttuvan rakennuksen lisäämisen rekisteriin. Näistä 60 rakennusta puuttui myös veroluettelosta.

Rakennusvalvonnan haasteellisen resurssitilanteen johdosta Nummen ja Karjalohjan palvelupisteiden asiakaspalvelusta luovuttiin marraskuussa. Palvelu korvattiin kamerayhteydellä. Asiakkaiden on mahdollista varata aika palvelupisteissä oleviin kameroihin, joista on yhteys kaupungintalo Monkolaan.

Luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön siisteyden valvontaa pystytään suorittamaan vain tulleiden valitusten perusteella. Rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpitovelvollisuudesta on jouduttu tinkimään.

1.9.2014 voimaan tulleet lakimuutokset edellyttävät kaikkien ohjeiden ja lomakkeiden päivitystä. Työ on resurssien vähyydestä johtuen kesken. Lakimuutokset vaativat rakennusvalvonnan toimintatapojen muutosta.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun vakituisen henkilökunnan resurssit kuluivat edellisvuosien tapaan pää-osin akuuttien ympäristöongelmien ja valitusten selvittämiseen sekä ympäristönsuojelulain-säädännön edellyttämien lupien, ilmoitusten ja raporttien käsittelyyn. Loppuun käsiteltyjä valitus- / ilmoitusasioita oli 147 kpl ja saapuneita raportteja 330 kpl.

Ympäristönsuojelussa oli neljä kesätyöntekijää tai harjoittelijaa. Heidän avullaan pystyttiin tehostamaan ympäristövalvontaa ja purkamaan työruuhkaa. Vuoden 2014 lopussa oli n. 240 vireillä olevaa asiaa.

Ympäristönsuojelumääräysten valmistelua jatkettiin, määräysluonnos oli nähtävillä ja lausunnoilla ja ympäristö- ja rakennuslautakunta hyväksyi osaltaan määräykset. Määräykset olivat myös kaupunginhallituksen käsittelyssä. Valmisteltiin ympäristönsuojelumääräysten tiedottamista ja ohjeistusta.

Hiiden ympäristökartasto siirrettiin Arcgis Online -ympäristöön ja sen luontotiedot päivitettiin kaikkien kuntien osalta. Kartastolla on nyt yli 80 käyttäjää lähes 20 eri organisaatiosta. Facta-ympäristöosiota päivitettiin ja ohjeistuksia laadittiin.

Vesistöjen kunnostamisessa osallistuttiin Hiidenvesi-projektiin ohjelman mukaisesti. Veden laadun seuranta tehtiin yhteistyössä paikallisten järviensuojeluyhdistysten kanssa ja Uudenmaan ELY -keskuksen sekä vesistöjen kuormittajien kanssa. Tulokset päivitettiin www.vesientila.fi -sivuille. Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke jatkui yhteistyössä Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Hankkeessa toteutettiin Lohjalla 216 kpl kiinteistökohtaisia neuvontakäyntejä.

Ilmanlaadun ja pohjavesien seuranta sekä ympäristöklusterin toimintaa jatkettiin toiminnan-harjoittajien kanssa. Mahis -projektin luonnonhoitoryhmä kunnosti luontopolkuja ja niiden rakenteita sekä hoiti arvokkaita luontokohteita ja perinnemaisemia. Selvitettiin luontopolun rakentamista Pusulaan. Luonnonsuojelua edistettiin järjestämällä paikallisten luontojärjestöjen kanssa luontoretkiä sekä neuvottelemalla maanomistajien kanssa arvokkaiden luontokohteiden suojelusta. Uhanalaisien lajien elinympäristöjä kartoitettiin ja hoidettiin. Vieraslajien esiintymien selvittämistä jatkettiin, samoin kasvustojen torjuntaa yhteistyössä lukuisten maanomistajien ja vapaaehtoisten talkoolaisien kanssa sekä Transmeri Oy:n kanssa.

Ympäristönsuojelu on tiedottanut kaupungin nettisivuilla eri tapahtumista sekä antanut neuvontaa erilaisilla tiedotteilla: öljysäiliöiden tarkastamisista, roskien poltosta, haravointijätteiden käsittelystä, vieraslajien esiintymisistä ja luontoretkestä.

Valvontasuunnitelma toteutui pääosin öljysäiliöiden tarkastusten ja pk-yritysvalvonnan sekä hajajätevesiasioiden osalta. Ympäristölupalaitosten osalta tehtiin suunniteltuja valvontatarkastuksia 19 kpl eli noin puolet ennalta arvioidusta määrästä. Pk-yrityskäyntejä oli 34 kpl.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan toimintatuottoja kertyi 630 239 e eli 81 509 e talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakulut olivat – 1 174 437 e ja alittivat talousarvion 16 183 eurolla. Toimintakatteeksi muodostui -544 199 e ja sitovaksi määrärahaksi vahvistettu toimintakate alittui näin ollen 97 691 eurolla.

Tuottavuushanke ympäristötoimessa

Ympäristötoimessa on tuottavuushanketta toteutettu monipuolisesti palvelurakennetta ja tuotantotapoja arvioiden ja kehittämisen. Sähköistä asiointia on edistetty rakennusvalvonnan Lupapiste.fi – ja sähköisen ajanvarauspalvelun avulla. Ympäristölupien lausuntomenettelyjä on yksinkertaistettu, jolloin on vapautunut enemmän resursseja lupakäsittelyyn. Maa-ainesluvat on siirretty johtosääntömuutoksella kaupunkisuunnittelulautakunnalta ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, jolloin saadaan selkeytettyä lupamenettelyjä ja tehostettua henkilöstöresurssien käyttöä ympäristö- ja maa-ainesvalvontaan liittyen.

Kaavoituksen suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat on delegoitu lautakunnalta viranhaltijoille ja kaavaprosesseissa on otettu käyttöön aloituskokoukset, jolloin sisäisten lausuntojen odottelutarve on poistunut.

Kiinteistö- ja kartastopalveluissa on uuden mittauskaluston myötä saatu resursseja kohdennettua tehokkaammin ja sähköisen aineiston kehittämisellä on asiakaspalvelua pyritty tehostamaan. Ympäristötoimessa on myös useiden kuntavierailujen perusteella avoimesti arvioitu omaa toimintaa suhteessa muiden kaupunkien vastaaviin organisaatioihin ja pyritty huomioimaan parhaat käytännöt ja toteutustavat oman toiminnan kehittämisessä.

Tuottavuushankkeen edistäminen ympäristötoimessa jatkuu. Palveluiden tuotteistamisen myötä koko organisaation kustannustietoisuus lisääntyy ja palvelukokonaisuuksien järjestämistä voidaan tämän myötä miettiä uudelleen entistä tehokkaammin ja tuloksellisemmin.

Sitovat tavoitteet

Kasvava Lohja	Toteutunut 31.12.2014
- Kaavoituksen ympäristöasioiden huomioiminen kaupungin strategian mukaisesti	- Kaavoitukseen on osallistuttu asiantuntijana ja annettu kaavaehdotuksista lausuntoja.

Tasapainoinen talous	Toteutunut 31.12.2014
- Rakennuslupamaksuja korotetaan 20,5 %.	- Korotus on astunut voimaan 1.3.2014.

Hyvät peruspalvelut	Toteutunut 31.12.2014
- Hallinnon resurssit on kohdennettu oikein ja ne palvelevat toimialan yhteisiä tarpeita.	- Resursseja on tarkasteltu ja järjestetty tilanteen edellyttämällä tavalla.
- Rakennustarkastajan päätösvaltaan kuuluvissa lupa-asioissa päätös tehdään kohtuullisessa ajassa resurssien puitteissa.	- Yllättävä resurssivaje aiheutti ongelmia rakennusvalvonnan toimintaan. Kohtuullisiin päätösaikoihin on päästy rakennusvalvonassa siviilipalvelusta suorittaneen henkilön tuoman lisäävun turvin. Rakennusrekisteriin on lisätty 200 rakennusta, joista 60 kpl on puuttunut veroluettelosta.
- Uuden toiminnan ympäristöluvan käsittely-aika 1 vuosi	- Uusien toimintojen ympäristölupavalmistelu on etusijalla
- Peruseläinlääkintäpalveluiden ja eläinlääkäripäivystyksen tarjoaminen ja kehittäminen	- Peruseläinlääkintäpalveluita ja eläinlääkäripäivystystä on tarjottu veloitteiden mukaisesti. Eläinlääkäripäivystyksen keskitetty yhteydenotto palvelu on otettu käyttöön 2.2.2015. Palvelun toimintaa seurataan aktiivisesti ja kehitetään tarpeen mukaan. Eläinlääkärivastaanottojen keskittämis-hanke on otettu osaksi Lohjan kaupungin palveluverkkoselvitystä. Hankkeen osalta selvitystyö tuotantoeläintilojen sijoittelusta kartalle sekä eläinlääkintähuoltoon liittyvät kustannusvertailut ja -arviot on toteutettu ja esitelty palveluverkkotyöryhmässä.
- Toimiva eläinsuojeluvalvonta	- Epäilyyn perustuvia tarkastuksia on tehty vuoden 2014 aikana 124 kpl, suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia 14 kpl. Kaikkiin ympäristöterveyspalveluissa vastaanotettuihin ilmoituksiin on reagoitu kiireettömissäkin tapauksissa keskimäärin kahden viikon sisällä. Eläinsuojeluilmoituksia, joista osa on johtanut tarkastukseen ja osa on hoidettu muulla tavalla, on vastaanotettu vuoden 2014 aikana n. 200 kpl.
- Riskiperusteisesti toimiva tehokas elintarvikevalvonta ja siihen liittyvä neuvonta	- Elintarvikevalvontakohteiden valvonnan yhdenmukaisuutta ja valvontaan liittyvää ohjeistusta sekä riskinarviointiperusteita on kehitetty laatujärjestelmän luomisen yhteydessä. Laatutyö elintarvikevalvonnan osalta on pääosin saatettu loppuun, järjestelmää on jo kehitetty ja päivitetty, kun siihen on huomattu tarvetta. Elintarvikeval-

	vonnan suunnitelmallisia tarkastuksia (sisältäen uusintatarkastukset) on tehty vuoden 2014 aikana 204 kpl ja niistä on laskutettu työtunteja 485,5 kpl (25 h näistä tunneista laskutetaan vuonna 2015).
--	---

Laadukas ympäristö	Toteutunut 31.12.2014
- Ympäristötoimen koordinoimaa HINKU-hanketta on edistetty kaupungin kaikilla toimialoilla.	- HINKU-työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja HINKU-hankkeen poikkihallinnollista toteuttamista on jatkettu. Työryhmää on päätetty vahvistaa perusturvatoimen edustajalla. HINKU-hanketta tukevan ekotukitoiminnan toteuttamista on suunniteltu ja sen organisointia valmisteltu.
- Rakennusjärjestyksen valmistelu valtuuston hyväksyttäväksi	- Rakennusjärjestysluonnos on ollut nähtävillä huhtikuussa ja -ehdotus joulukuussa.
- Kehitetään ennakkoneuvontaa, jolla varmistetaan hankkeen kaavanmukaisuus, turvallisuus ja terveellisyys.	- Ennakkoneuvontaan ei ole ollut riittävästi resursseja.
- Edellytetään suuremmissa hankkeissa suunnittelun aloituskokousta.	- Suunnittelun aloituskokouksia on pidetty 1-3 suurta kohdetta kohden.
- Ympäristön valvontaa suoritetaan resurssit huomioiden.	- Rakennusvalvonnassa ei ole ollut resursseja valvontaan. Valituksiin on pyritty puuttamaan.

Laadukas ympäristö	Toteutunut 31.12.2014
- Ympäristön tilan seurannan jatkaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	- Ilmanlaadun, pinta- ja pohjavesien laadun seuranta on jatkettu voimassa olevien seurantaohjelmien mukaan. Kartoitettu uhanalaisten kasvilajien tilaa.
- Valvontasuunnitelman päivittäminen ja toteuttaminen strategian tavoitteita noudattaen	- Valvontasuunnitelman mukaista pk-yritysvalvontaa, öljysäiliövalvontaa sekä Karjalohjan riskikohteiden selvitystyötä on tehty kesäharjoittelijoiden avustuksella.
- Uusien ympäristönsuojelumääräysten sisäänajo/tiedottaminen	- Ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin lautakunnassa ja asia meni hallituksen ja valtuuston käsittelyyn. Määräyksistä on laadittu tiedottamissuunnitelma.
- Rästitöiden purku jatkuu.	- Rästitöitä on saatu kohtuullisesti purettua ja purkua jatketaan.
- Pohjavesien suojelusuunnitelmat huomioidaan kaikissa toiminnoissa.	- Pohjavesien suojelusuunnitelma on huomioitu päätöksissä ja lausunnoissa.
- Karjalohjan pohjavesialueiden riskikohteiden kartoitus	- Karjalohjan riskikohteiden selvitystyötä on tehty kesäharjoittelijoiden avustuksella.

Toimiva tietoyhteiskunta	Toteutunut 31.12.2014
- Sähköinen kokouskäytäntö on vakiinnutettu osaksi tehokasta hallintoa.	- Kaupunkisuunnittelulautakunta on siirtynyt käyttämään sähköisen portaalin uutta versiota. Luottamushenkilöviestintä on pyritty keskittämään kokonaisuudessaan portaaliiin.
- Kotisivujen ohjeistuksen kehittäminen ja ylläpito	- Tietojen päivitystä on tehty.
- Rakennusvalvonnan aineiston siirto sähköiseen muotoon aloitetaan.	- Lupapisteen kautta on ollut mahdollista jättää lupahakemuksia maaliskuusta lähtien sähköisessä muodossa. Lupapistettä kehitetään edelleen. Jatkossa arkistointi on mahdollista järjestää lupapisteen kautta.
- Ympäristötietojärjestelmien edelleen kehittäminen	- Valmisteltu uutta laskutusperusteista valvontasuunnitelmaa. Valvontatietojärjestelmään on ostettu valvontasuunnitelmaa ja maksullista valvontaa palveleva osio.
- Informatiivisen sisällön luominen ympäristöterveyspalveluiden nettisivuille	- Ympäristöterveyspalvelut on luonut omille nettisivuilleen kokonaan uuden sisällön vuoden 2014 aikana. Sivut pyritään päivittämään uudella sisällöllä ja päivitettyillä ohjeilla alkuvuoden 2015 aikana.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan tuloslaskelma

65 Ympäristö- ja rakennusltk	TP 2013	TA 2014	TA 2014		TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
			lis.mr.	TA 2014 lop.			
Toimintatuotot	540 749	548 730	0	548 730	630 239	114,9	16,5
Myyntituotot	1 596	760	0	760	1 598	210,2	0,1
Maksutuotot	539 153	547 970	0	547 970	621 673	113,5	15,3
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	5 389	*****	***
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	1 579	*****	***
Toimintakulut	-1 127 092	-1 190 620	0	-1 190 620	-1 174 437	98,6	4,2
Henkilöstökulut	-768 714	-804 510	0	-804 510	-788 021	98	2,5
Palkat ja palkkiot	-605 288	-632 270	0	-632 270	-622 268	98,4	2,8
Henkilösivukulut	-163 426	-172 240	0	-172 240	-165 754	96,2	1,4
Eläkekulut	-130 181	-136 490	0	-136 490	-131 862	96,6	1,3
Muut henkilösivukulut	-33 245	-35 750	0	-35 750	-33 892	94,8	1,9
Palvelujen ostot	-322 160	-362 040	0	-362 040	-362 328	100,1	12,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 459	-12 260	0	-12 260	-9 063	73,9	-41,4
Avustukset	0	-110	0	-110	-100	90,9	***
Muut toimintakulut	-20 759	-11 700	0	-11 700	-14 925	127,6	-28,1
Toimintakate	-586 343	-641 890	0	-641 890	-544 199	84,8	-7,2
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	-2 220	*****	***
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	0				0		0
Kulut	-156 557				-153 930		101,7
Netto	-156 557				-153 930		101,7

11.1.11. Ympäristö- ja rakennuslautakunnan jaosto

Lohjan ympäristöterveyspalveluiden yhteistoiminta-alueen muodostavat Lohjan kaupungin lisäksi Karkkila, Siuntio ja Vihti. Asukkaita yhteistoiminta-alueella on noin 92 000. Toimipisteitä

organisaatiolla on yhteensä seitsemän, kolme toimistopistettä Lohjalla, Nummelassa ja Karkkilassa sekä neljä eläinlääkärivastaanottoa Lohjan asemalla, Pusulassa, Karkkilassa ja Vihdin kirkonkylällä. Henkilöstöresurssit ovat 14 henkilötyövuotta. Vuoden 2014 aikana yksi terveys-tarkastajan virka vapautui eläköitymisen myötä ja virkaan valittiin uusi henkilö joulukuun aikana. Lisäksi yksi toimistos sihteeri jäi osa-aikaeläkkeelle, mikä vähensi sihteeriresurssia 0,2 htv lähes koko vuoden ajan.

Yhteistoimintasopimuksessa on sovittu palvelusopimuksen laatimisesta. Palvelusopimuksessa määritellään toiminnan laajuus ja laatu sekä kuntalaskutuksen perusteet. 1.1.2013 tapahtuneen kuntaliitoksen ja organisaatiomuutoksen johdosta sovittiin yhteistoiminta-alueen kuntien kanssa vielä vuoden 2014 osalta, että kuntalaskutuksen perusteet pysyvät entisinä.

Yhteistoimintaorganisaation tehtäviin ovat vuoden 2014 aikana kuuluneet mm. elintarvikelain, eläinlääkintähuoltolain, eläinsuojelulain, eläintautilain, terveydensuojelulain, tupakkalain ja kuluttajaturvallisuuslain mukaiset tehtävät sekä mm. tietyt lääkelain ja ulkoilulain mukaiset tehtävät. Laki-sääteinen valvonta perustuu suunnitelmalliseen ja epäilyn perusteella suoritettavaan valvontaan.

Valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia elintarvikelain, terveydensuojelulain, kuluttaja-turvallisuuslain ja tupakkalain perusteella on tehty vuoden 2014 aikana yhteensä 295 kpl. Viranomaisnäytteitä elintarvike- ja terveydensuojelulain puitteissa on haettu yhteensä 563 kpl. Valvontasuunnitelman ulkopuolisia terveydensuojelulain perusteella tehtäviä asunnontarkastuksia sekä uuden toiminnan aloittamisen yhteydessä tehtäviä käyttöönototarkastuksia on tehty 83 kpl. Elintarvikelain mukaisia ilmoituksia on käsitelty yhteensä 54 kpl, terveydensuojelulain mukaisia ilmoituksia on tullut vireille 31 kpl ja ilmoitusten perusteella annettavia päätöksiä on tehty 12 kpl. Muita valvontasuunnitelman ulkopuolisia tehtäviä (mm. ohjaus ja neuvonta) on laskettu suoritteina siten, että esim. puhelimitse tai sähköpostilla annettu neuvonta on laskettu yhdeksi suoritteeksi. Näitä suoritteita on kertynyt vuoden 2014 aikana seitsemälle terveystarkastajalle yhteensä 1800 kpl.

Ympäristöterveyspalvelut on antanut lausuntoja vuoden 2014 aikana eri tahoille mm. rakennus- ja ympäristölupiin sekä kaavoitushankkeisiin liittyen yhteensä 49 kpl.

Vuoden 2014 aikana eläinsuojelulain mukaista suunnitelmallista valvontaa on toteutettu 14 tarkastuksella. Epäilyyn perustuvia tarkastuksia on tehty 124 kpl. Eläinsuojeluilmoituksia, josta osa on johtanut tarkastukseen ja osa on hoidettu muulla tavalla, on vastaanotettu vuoden 2014 aikana n. 200 kpl. Eläinsuojelupäätöksiä, joilla eläimen omistaja tai haltija on veloitettu poistamaan eläimen pitoon liittyviä epäkohtia, on tehty 38 kpl. Sivutuotevalvonnan puitteissa vuoden 2014 aikana on hyväksytty yksi sivutuoteasetuksen mukainen polttolaitos. Hyväksymisen yhteydessä tehtiin hyväksymistarkastus.

Eläintautilain mukaisia tarkastuksia on vuoden 2014 aikana tehty yhteensä 63 kpl, suurin osa näistä on ollut vientitarkastuksia. Eläintautivalvonnan puitteissa näytteitä on haettu yhteensä 5 kpl.

Eläinlääkärikäyntejä kertyi virka-aikana koko yhteistoiminta-alueella yhteensä n. 6230 kpl ja päivystyksessä hoidettiin potilaita n. 945 kpl.

Terveydensuojelua edistettiin arvioimalla yhteistyössä muiden sektoreiden kanssa hankkeiden, suunnitelmien ja kaavojen vaikutuksia, antamalla lausuntoja ja osallistumalla yhteistyöhön mm. eri kuntien sisäilmatyöryhmien toimintaan.

Elintarvikevalvonnan kehittämiseksi yksikössä on luotu laatujärjestelmä ja keskusteltu yhtenäisistä toimintatavoista laatuksikirjan ohjeiden luomisen ja päivittämisen yhteydessä. Suunnitelmallisen

valvonnan kehittämiseksi yksikössä on otettu käyttöön uudet henkilökohtaiset tarkastusmääräta-voitteet, jotka vastaavat paremmin valtakunnallista keskitasoa. Elintarvike-valvonnan kehittämistä on toteutettu vuoden 2014 aikana myös näyteenottoprojektilla, josta saatiin yksikölle sekä maksu- tuottoja että arvokasta tietoa näytetulosten muodossa.

Eläinlääkintähuoltoa on kehitetty vuoden 2014 aikana suunnitteleamalla eläinlääkäreiden puhe- linuudistus, joka käsitti uudistetut puhelinnumerot vastaanotoille sekä päivystysaikaan toimivan keskitetyn yhteydenottopalvelun. Asiakkaiden yhteydenottoa helpotettiin siten, että asiakkaan ei enää tarvitse soittaa useaan eri numeroon tavoittaakseen eläinlääkäriin. Keskitetyn yhteydenotto- palvelun on myös tarkoitus helpottaa asiakkaiden yhteydenottoa päivystävälle eläinlääkärille, koska asiakas soittaa aina samaan numeroon riippumatta siitä, missä toimipisteessä päivystys on. Lisäksi maksullinen yhteydenottopalvelu tuo yksikölle maksutuottoja sekä vähentää ns. turhia päi- vystysaikaisia yhteydenottoja erityisesti yöaikaan, mikä vähentää päivystävän eläinlääkäriin työ- taakkaa.

Eläinlääkäri vastaanottojen keskittämishanke, jossa selvitetään mm. mahdollisuutta yhteisvastaan- ottojen perustamiseen, on otettu vuoden 2014 aikana osaksi Lohjan kaupungin palvelu-verkkosel- vitystä. Hankkeen puitteissa on tehty selvitystyötä, jossa alueen tuotantoeläintilat on sijoitettu kar- talle, jotta voidaan hahmottaa kuinka tuotantoeläimet jakautuvat alueella. Lisäksi on tehty kustan- nuslaskentaa ja -arviointia vastaanottoihin liittyvien ja muiden eläinlääkintä-huollon kustannusten osalta

Henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa on edistetty henkilöstön osallistumisella alan koulutus-tilai- suuksiin sekä läpikäymällä koulutustilaisuuksien sisältöä yhteisesti.

Ympäristöterveysjaoston toimintatuottoja kertyi 599 516 e eli 13 766 e talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakulut olivat -988 633 e ja ylittivät talousarvion 82 403 eurolla. Toimintakatteeksi muodostui -389 116 e ja toimintakate ylittyi näin ollen 68 636 eurolla.

Vuoden 2014 talousarvion ylitys selittyy talousarviosta puuttuneilla menoerillä, jotka koostuvat pää- osin eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioista kertyvistä eläkemenoista. Lisäksi talousarviossa ei ole huomioitu eläinlääkäreille maksettavan korotetun vuosilomapalkan vaikutusta palkkamenoihin. Ta- lousarvion vääristymä on tältä osin ollut olemassa myös aiempina vuosina, mutta sillä ei ole ollut ylitysvaikutusta mm. täyttämättä olleiden virkojen vuoksi. Vääristymä pyritään korjaamaan tulevien vuosien talousarvioita laadittaessa.

Tuottavuushanke ympäristötoimessa

Ympäristötoimessa on tuottavuushanketta toteutettu monipuolisesti palvelurakennetta ja tuotanto- tapoja arvioiden ja kehittäen. Sähköistä asiointia on edistetty rakennusvalvonnan Lupa-piste.fi – ja sähköisen ajanvarauspalvelun avulla. Ympäristölupien lausuntomenettelyjä on yksinkertaistettu, jolloin on vapautunut enemmän resursseja lupakäsittelyyn. Maa-ainesluvut on siirretty johtosääntö- muutoksella kaupunkisuunnittelulautakunnalta ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, jolloin saa- daan selkeytettyä lupamenettelyjä ja tehostettua henkilöstöresurssien käyttöä ympäristö- ja maa- ainesvalvontaan liittyen.

Kaavoituksen suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat on delegoitu lautakunnalta viranhalti- joille ja kaavaprosesseissa on otettu käyttöön aloituskokoukset, jolloin sisäisten lausuntojen odot- telutarve on poistunut.

Kiinteistö- ja kartastopalveluissa on uuden mittauskaluston myötä saatu resursseja kohdennettua tehokkaammin ja sähköisen aineiston kehittämisellä on asiakaspalvelua pyritty tehosta- maan. Ym- päristötoimessa on myös useiden kuntavierailujen perusteella avoimesti arvioitu omaa toimintaa suhteessa muiden kaupunkien vastaaviin organisaatioihin ja pyritty huomioi- maan parhaat käytän- nöt ja toteutustavat oman toiminnan kehittämisessä.

Tuottavuushankkeen edistäminen ympäristötoimessa jatkuu. Palveluiden tuotteistamisen myötä koko organisaation kustannustietoisuus lisääntyy ja palvelukokonaisuuksien järjestä-mistä voidaan tämän myötä miettiä uudelleen entistä tehokkaammin ja tuloksellisemmin.

Ympäristöterveysjaoston tuloslaskelma

66 Ympäristöterveysjaosto	TP 2013	TA 2014	TA 2014		TP 2014	Tot. %	Muutos % 13/14
			lis.mr.	TA 2014 lop.			
Toimintatuotot	539 122	585 750	0	585 750	599 516	102,4	11,2
Myyntituotot	0	0	0	0	1 400	****	***
Maksutuotot	539 122	555 750	0	555 750	598 116	107,6	10,9
Tuet ja avustukset	0	30 000	0	30 000	0	0	***
Toimintakulut	-930 584	-906 230	0	-906 230	-988 633	109,1	6,2
Henkilöstökulut	-721 407	-739 090	0	-739 090	-821 226	111,1	13,8
Palkat ja palkkiot	-511 644	-566 000	0	-566 000	-580 391	102,5	13,4
Henkilösivukulut	-209 762	-173 090	0	-173 090	-240 834	139,1	14,8
Eläkekulut	-171 874	-140 180	0	-140 180	-198 142	141,3	15,3
Muut henkilösivukulut	-37 888	-32 910	0	-32 910	-42 692	129,7	12,7
Palvelujen ostot	-142 940	-109 390	0	-109 390	-111 371	101,8	-22,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 601	-12 420	0	-12 420	-8 486	68,3	-20,0
Muut toimintakulut	-55 637	-45 330	0	-45 330	-47 550	104,9	-14,5
Toimintakate	-391 462	-320 480	0	-320 480	-389 116	121,4	-0,6
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	-85	*****	***
Kustannuslaskennalliset erät							
Tuotot	0				0		0
Kulut	-118 456				-120 349		98,4
Netto	-118 456				-120 349		98,4

11.2. Tuloslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

Tuloslaskelman toimielimien yhteenlaskettu toimintakate alitti muutetun talousarvion 4,9 milj. eurolla ja ylitti alkuperäisen talousarvion 0,4 milj. eurolla. Valtuuston päättämään muutettuun talousarvioon verrattuna toimintatuotot ylittyivät 1,5 milj. euroa, josta myynti- ja maksutuottojen osuus oli yhteensä noin 2,0 milj. euroa, tukien ja avustusten osuus 0,1 milj. euroa, mutta muiden tuottojen osuus jäi 0,7 milj. euroa muutetusta talousarviosta. Suurimmat tuottojen ylitykset syntyivät perusturvatoimessa.

Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion kuluarvion noin 2,8 milj. eurolla, jolloin toteumaprosentiksi muodostui 97,9. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna alitus oli 0,7 milj. euroa.

Palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,9 milj. euroa, mutta verrattuna muutettuun talousarvioon palveluiden ostot alittuivat 1,3 milj. euroa. Merkittävimmät palvelujen ostojen ylitykset kohdistuivat sosiaali- ja terveydenhuollon tulosalueille. Sen sijaan erikoissairaanhoidon alkuperäinen määräraha riitti HUS:n laskutuksiin, johtuen kuntayhtymän 1,5 milj. euron palautuksesta Lohjan kaupungille. Materiaalien hankintoihin käytettiin 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Euromääräisesti merkittävimmät alitukset aiheutuvat liikenneväylien kunnossapidosta sekä tilapalveluissa lämmitys- ja sähkökustannuksista, johtuen leudosta talvesta. Avustuksissa ylitettiin muutettu talousarvio noin 1,2 milj. eurolla ja alkuperäinen talousarvio 2,3 milj. eurolla. Ylitykset aiheutuivat palveluseleiden käytön kasvusta, omaishoidon tuesta, vammaisavustuksista, työmarkkinatuen kuntaosuudesta sekä Lohjan liikuntakeskuksen tila-avustusten muutoksesta. Muut kulut ylittyivät 0,4 milj. euroa aiheutuen pääomavuokrista, koneiden ja laitteiden vuokrista sekä luottotappioista.

Lautakunnittain tarkasteltuna toimintakatteesta muodostuvan määrärahan ylitti vain ympäristö- ja rakennuslautakunnan jaosto, ylitys johtui ennakoitua suuremmista eläkemenoperusteisista maksuista.

Toimintakatteesta muodostuvan määrärahan alittivat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, yleinen luottamushenkilöhallinto, keskushallinto, perusturvalautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta, kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta, tekninen lautakunta, kaupunkisuunnittelulautakunta sekä ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Jos vertailu suoritetaan alkuperäiseen talousarvioon, ylittivät toimintakatteen ympäristö- ja rakennuslautakunnan jaoston lisäksi perusturvalautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta.

Verotulot alittivat alkuperäisen talousarvion 2,1 milj. eurolla. Verotuloarviota korjattiin 1. kolmannes-vuosiraportin yhteydessä ja muutettuun talousarvioon verrattuna verotulot ylittyivät arvion 1,2 milj. eurolla. Kunnallisveron kertymää ei osattu arvioida oikein alkuvuodesta, koska arviointia vaikeuttivat ns. verotekniset muutokset, jotka ovat kertaluonteisia sekä oikaisut. Valtionosuuksia kertyi 0,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän. Nettorahoituskulut jäivät 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienemmiksi. Vaikka kaupungin lainojen muutos oli vuoden aikana 12,2 milj. euroa, olivat korkokulut 0,3 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmät.

Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteen muodostui 11,2 milj. euroa. Myönnettyjen lisämäärärahojen ja tuloarvioiden tarkistusten jälkeen vuosikatteen muodostui 2,5 milj. euroa. Muutettuun talousarvioon verrattuna vuosikate muodostui oletettua paremmaksi 7,2 milj. euroa paremmaksi yhteensä 9,7 milj. euroon. Tämä ei kuitenkaan riittänyt 12,0 milj. euron poistojen kattamiseen.

Lohjan kaupunki tuloslaskelma 2014

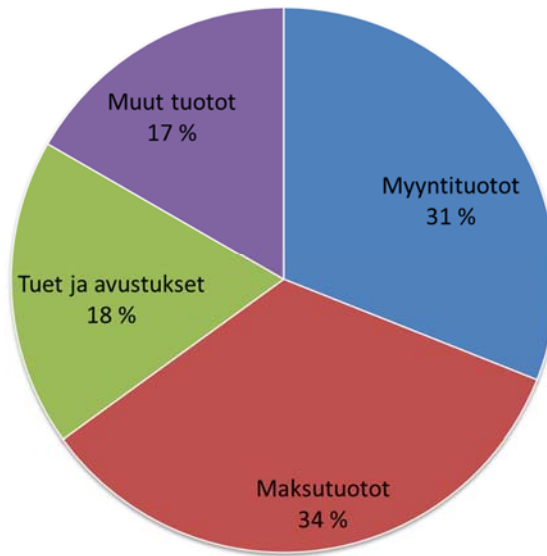
LOHJAN KAUPUNKI
Ulkoiset + sisäiset

TULOSLASKELMA 2014

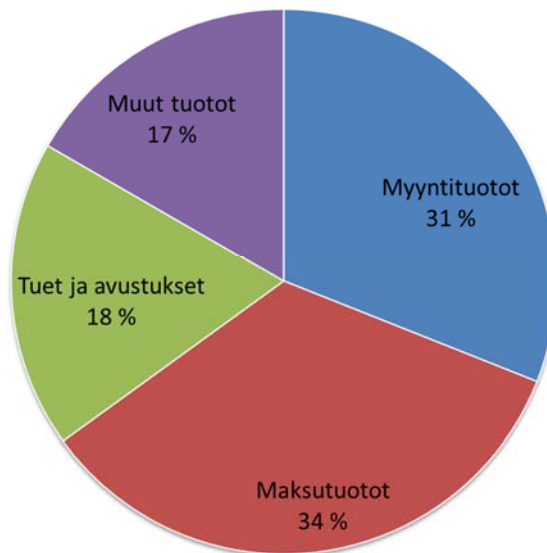
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma sisältää myyntivoitot ja - tappiot	Toteutuma %
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	35 840 150	-110 000	35 730 150	36 176 349	101,25
Maksutuotot	16 063 310	-297 500	15 765 810	17 335 269	109,95
Tuet ja avustukset	7 761 910	1 194 130	8 956 040	9 097 439	101,58
Muut tuotot	19 149 090	311 000	19 460 090	18 807 872	96,65
Yhteensä	78 814 460	1 097 630 [▼]	79 912 090	81 416 929	101,88
			sisältää myyntivoittoja	1 986 379	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	99 192 100	1 777 879	100 969 979	99 397 561	98,44
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	25 286 210	143 365	25 429 575	24 548 480	96,54
Muut henkilöstösivukulut	5 820 130	94 971	5 915 101	5 612 750	94,89
Palvelujen ostot	139 804 230	3 156 481	142 960 711	141 681 031	99,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 909 990	36 934	16 946 924	15 879 517	93,70
Avustukset	12 890 880	1 014 500	13 905 380	15 147 496	108,93
Muut kulut	12 713 140	180 000	12 893 140	13 337 937	103,45
Yhteensä	312 616 680	6 404 130 [▼]	319 020 810	315 604 772	98,93
			sisältää myyntitappioita	37 824	
TOIMINTAKATE	-233 802 220	-5 306 500	-239 108 720	-234 187 844	97,94
Verotulot	183 755 000	-3 350 000	180 405 000	181 615 706	100,67
Valtionosuudet	62 021 000	0	62 021 000	62 889 036	101,40
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT					
Korkotuotot	132 500	0	132 500	140 592	106,11
Muut rahoitustuotot	730 340	0	730 340	811 392	111,10
Korkokulut	1 622 000	0	1 622 000	1 320 384	81,40
Muut rahoituskulut	35 500	0	35 500	249 879	703,89
Yhteensä	-794 660	0	-794 660	-618 279	77,80
VUOSIKATE	11 179 120	-8 656 500	2 522 620	9 698 619	384,47
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	12 523 550	0	12 523 550	12 018 782	95,97
SATUNNAISET ERÄT					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	1 484 365	
TILIKAUDEN TULOS	-1 344 430	-8 656 500	-10 000 930	-835 798	8,36
Poistoeron lisäys/vähennys	81 500	0	81 500	81 505	100,01
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 262 930	-8 656 500	-9 919 430	-754 293	7,60

Investointeihin sisältyvä sisäinen erät on eliminointu toimintatuotoista 58.551,07 euroa

Ulkoiset toimintatuotot %-osuudet 2014, ilman myyntivoittoja

Ulkoiset toimintatuotot %-osuudet 2014, ilman myyntivoittoja

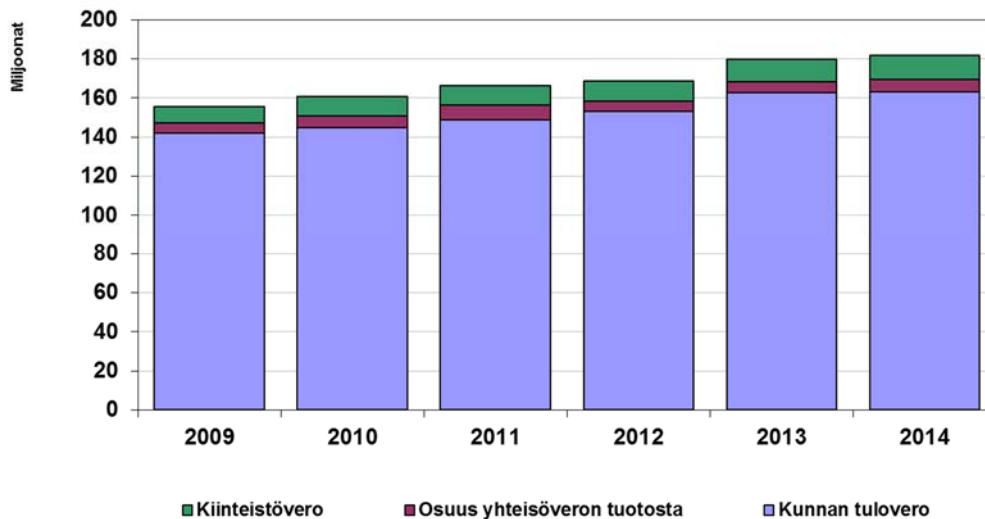

Seuraavissa taulukoissa on erikseen esitetty verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen euroina:

VEROTULOJEN ERITTELY

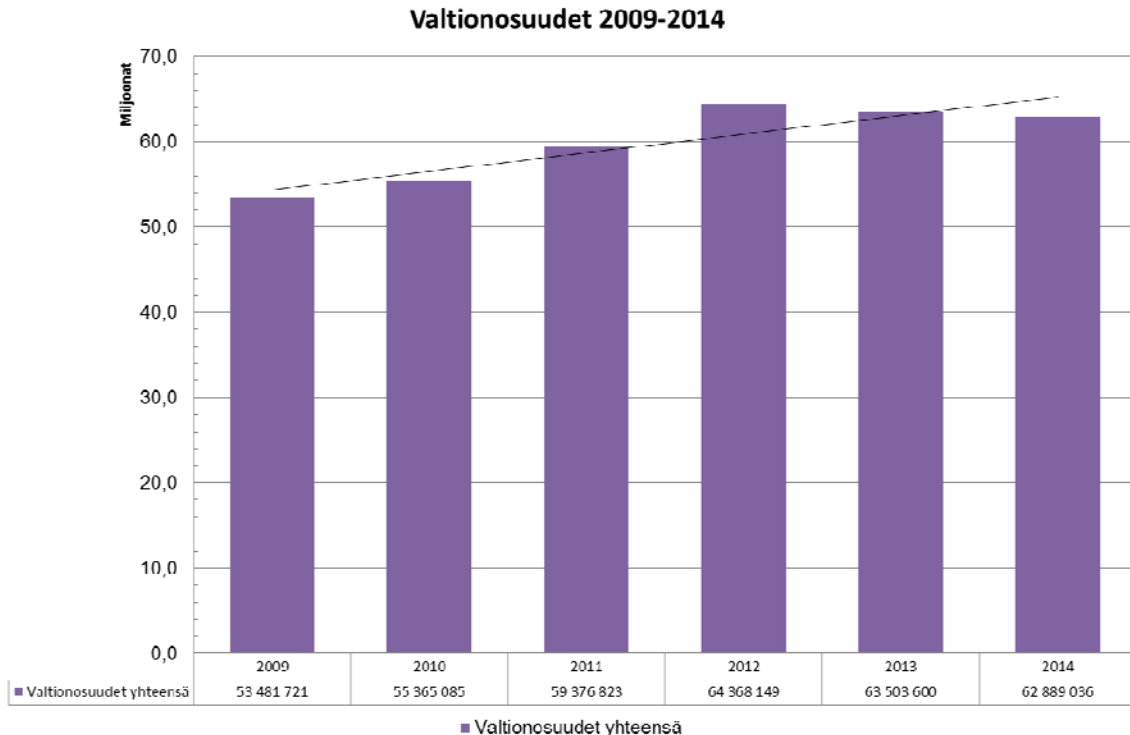
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	183 755 000	-3 350 000	180 405 000	181 615 705	-1 210 705
5000 Kunnan tulovero	165 500 000	-3 350 000	162 150 000	163 129 167	-979 167
5001 Kiinteistövero	12 503 000	0	12 503 000	12 177 522	325 478
5002 Osuus yhteisöveron tuotosta	5 752 000	0	5 752 000	6 309 016	-557 016

Verotulojen erittely 2009-2014

Ansiotulot - Vähennykset 2009 – 2014, tiedot veroennusteesta helmikuu 2015

Vero- vuosi	Tulovero- prosentti	Ansiotulot - vähennykset (1000 €)	Muutos %
2009	19,00	753 721	0,6
2010	19,50	764 962	1,5
2011	19,50	803 654	5,1
2012	19,50	832 855	3,6
2013	19,50	847 201	1,7
2014	20,00	858 379	1,3

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet	62 021 000	0	62 021 000	62 889 036	868 036
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	68 160 500	0	68 160 500	68 836 184	675 684
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-6 139 500	0	-6 139 500	-5 947 148	192 352

11.3. Investointi ja rahoitusosan toteutuminen

Alkuperäisen talousarvion mukaiset investointimäärärahat olivat 24,9 milj. euroa ja myönnettyjen ylitysten sekä edelliseltä vuodelta kaupunginhallituksen päätöksellä siirrettyjen määrärahojen kanssa yhteensä 31,0 milj. euroa. Määrärahoja siirrettiin kaupunginhallituksen päätöksellä muun muassa irtaimistohankintoihin, Sammatin alakoulun laajennukseen, keskuskeittiön rakentamiseen, Ojaniittu-talon rakentamiseen sekä Gunnarlan kaava-alueen kunnallistekniikan toteutukseen. Vuoden aikana investointeihin käytettiin 23,7 milj. euroa. Aikataulultaan viivästyneitä tai toistaiseksi toteutumatta jääneitä hankkeita oli yhteensä 7,3 milj. euroa, joista merkittävimmät olivat Sammatin alakoulu, Ojaniittutalo, keskuskeittiö sekä Suninhaan vesihuollon aluesaneerauksen toteuttaminen.

Hankkeiden siirtymisestä oli seurauksena, että merkittäviä määrärahojen ylityksiä ei myöskään syntynyt.

Investointeihin kohdistuneita rahoitusosuuksia kirjattiin 1,0 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntitulot olivat 2,1 milj. euroa, jotka alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta oli alkuperäisessä talousarviossa 13,2 milj. euroa alijäämäinen. Talousarvion muutosten jälkeen alijäämäksi ennustettiin 28 milj. euroa. Investointihankkeiden siirtymisen sekä talousarvio muutoksia paremman vuosikatteen myötä toiminnan ja investointien rahavirta muodostui 11,4 milj. euroa alijäämäiseksi.

Kun toiminnan tulo- ja rahoitustarve investointeihin oli 11,4 milj. euroa, rahoitettiin investoinneista noin puolet lainoituksen ja korottomien velkojen lisäämisellä. Alkuperäisessä talousarviossa lainamäärän arvioitiin kasvavan 12,2 milj. euroa ja 2. kolmannesvuosiraportin ennusteessa 17,0 milj. euroa. Toteutunut rahoitustarve katettiin 13,3 milj. euron lainamäärän kasvulla, -0,9 milj. euron korottomien velkojen vähennyksellä, 0,4 milj. euron liittymismaksuilla ja 0,4 milj. euron saamisten tulou- tuksella. Kaupungin kassavarat nousivat vuoden kuluessa 1,9 milj. euroa.

11.3.1. Investointiosan toteutuminen 2014

	Talousarvio	Ta-muutokset	Yhteensä	Käyttö	Jäljellä	Käyttö %
KAUPUNGINHALLITUS						
901 Kaupunginhallitus						
Tuotot	2 500 000,00	0,00	2 500 000,00	1 216 195,95	1 283 804,05	48,65
Kulut	-610 000,00	0,00	-610 000,00	-1 035 022,00	425 022,00	169,68
Netto	1 890 000,00	0,00	1 890 000,00	181 173,95	1 708 826,05	9,59
				sisältää myyntivoittoa 1 082 139,15		
912-916 Tietohallinto						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-609 281,42	9 281,42	101,55
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kaupunginhallitus yhteensä						
Tuotot	2 500 000,00	0,00	2 500 000,00	1 216 195,95	1 283 804,05	48,65
Kulut	-1 210 000,00	0,00	-1 210 000,00	-1 644 303,42	434 303,42	135,89
Netto	1 290 000,00	0,00	1 290 000,00	-428 107,47	1 718 107,47	-33,19
				sisältää myyntivoittoa 1 082 139,15		
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
921 Vanhus- ja vammaispalvelut						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-750 000,00	0,00	-750 000,00	-57 810,26	-692 189,74	7,71
Netto	-750 000,00	0,00	-750 000,00	-57 810,26	-692 189,74	7,71
923 Perusterv.huollon avopalvelut						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-20 813,35	-39 186,65	34,69
Netto	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-20 813,35	-39 186,65	34,69
924 Suunterveydenhuolto						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-90 000,00	0,00	-90 000,00	-89 971,33	-28,67	99,97
Netto	-90 000,00	0,00	-90 000,00	-89 971,33	-28,67	99,97
Perusturvalautakunta yhteensä						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00		
Kulut	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-168 594,94	-731 405,06	18,73
Netto	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-168 594,94	-731 405,06	18,73
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA						
931 Varhaiskasvatuspalvelut						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-40 702,65	-4 297,35	90,45
Netto	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-40 702,65	-4 297,35	90,45
932 Perusopetus						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-595 000,00	0,00	-595 000,00	-482 110,03	-112 889,97	81,03
Netto	-595 000,00	0,00	-595 000,00	-492 110,03	-102 889,97	82,71
933 Lukiokoulutus						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	57 300,00	-57 300,00	
Kulut	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	0,00	100,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	47 300,00	-57 300,00	-473,00
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	57 300,00	-57 300,00	
Kulut	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-532 812,68	-117 187,32	81,97
Netto	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-475 512,68	-174 487,32	73,16

	Talousarvio	Ta-muutokset	Yhteensä	Käyttö	Jäljellä	Käyttö %
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
940 Sivistystoimen hallinto						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-45 009,24	-4 990,76	90,02
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-45 009,24	-4 990,76	90,02
946 Kirjastotoimi						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	6 609,74	-6 609,74	
Kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	0,00	0,00	0,00	6 609,74	-6 609,74	
				sisältää myyntivoittoa	6 609,74	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yhteensä						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	6 609,74	-6 609,74	
Kulut	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-45 009,24	-4 990,76	90,02
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-38 399,50	-11 600,50	76,80
				sisältää myyntivoittoa	6 609,74	
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
950 Tekninen toimi hallinto						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00
954 Kadut ja yleiset alueet						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	511 200,00	-511 200,00	
Kulut	-4 810 000,00	-1 041 062,00	-5 851 062,00	-5 284 362,52	-566 699,48	90,31
Netto	-4 810 000,00	-1 041 062,00	-5 851 062,00	-4 773 162,52	-1 077 899,48	81,58
				sisältää myyntivoittoa	11 200,00	
955 Tilapalvelut						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	480 300,00	-480 300,00	
Kulut	-15 020 000,00	-4 084 522,00	-19 104 522,00	-13 431 782,15	-5 672 739,85	70,31
Netto	-15 020 000,00	-4 084 522,00	-19 104 522,00	-13 010 033,22	-6 094 488,78	68,10
956 Vesi- ja viemärilaitos						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-1 750 000,00	-963 800,00	-2 713 800,00	-2 085 137,28	-628 662,72	76,83
Netto	-1 750 000,00	-963 800,00	-2 713 800,00	-2 085 137,28	-628 662,72	76,83
960 Ruoka- ja siivouspalvelut						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-306 000,21	6 000,21	102,00
Netto	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-306 000,21	6 000,21	102,00
Tekninen lautakunta yhteensä						
Tuotot	0,00	0,00	0,00	991 500,00	-991 500,00	
Kulut	-21 895 000,00	-6 089 384,00	-27 984 384,00	-21 107 282,16	-6 877 101,84	75,43
Netto	-21 895 000,00	-6 089 384,00	-27 984 384,00	-20 115 782,16	-7 868 601,84	71,88
				sisältää myyntivoittoa	11 200,00	
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA						
952 Kiinteistötoimi						
Tuotot	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	912 993,50	87 006,50	91,30
Kulut	-185 000,00	-32 000,00	-217 000,00	-183 624,60	-33 375,40	84,62
Netto	815 000,00	-32 000,00	783 000,00	729 368,90	53 631,10	93,15
				sisältää myyntivoittoa	886 430,59	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Tuotot	3 500 000,00	0,00	3 500 000,00	3 184 599,19	315 400,81	90,99
Kulut	-24 890 000,00	-6 121 384,00	-31 011 384,00	-23 681 627,04	-7 329 756,96	76,36
Netto	-21 390 000,00	-6 121 384,00	-27 511 384,00	-20 497 027,85	-7 014 356,15	74,50
				sisältää myyntivoittoa	1 986 379,48	

11.3.2. Rahoituslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

LOHJAN KAUPUNKI	RAHOITUSLASKELMA				
	Talousarvio				
Ulkoiset + sisäiset	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talouden muutosten jälkeen	Toteutuma	Toteutuma %
TOIMINNAN RAHOITUS					
Vuosikate	11 179 120	-8 656 500	2 522 620	9 698 619	384,47
Satunnaiset erät	0	0	0	1 484 365	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 000 000	0	-3 000 000	-2 087 806	69,59
Yhteensä	8 179 120	-8 656 500	-477 380	9 095 178	-1905,23
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	24 890 000	6 121 384	31 011 384	23 681 627	76,36
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	1 037 600	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustul	3 500 000	0	3 500 000	2 146 999	61,34
Yhteensä	21 390 000	6 121 384	27 511 384	20 497 028	74,50
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 210 880	-14 777 884	-27 988 764	-11 401 850	40,74
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen vähennykset	6 325	0	6 325	43 000	679,84
Yhteensä	6 325	0	6 325	43 000	679,84
Pysyvien vastaavien saamisten lisäys					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 090 000		18 090 000	12 000 000	66,33
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 343 439	0	6 343 439	5 843 438	92,12
Lyhytaikaisten lainojen muutos	404 734	0	404 734	7 131 395	
Yhteensä	12 151 295	0	12 151 295	13 287 957	109,35
Oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	453 210	0	453 210		
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset				252 735	
Vaihto-omaisuuden muutos				5 463	
Saamisten muutos				370 590	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos				-892 805	
Liittymismaksut	600 000		600 000	367 450	
Rahoituksen rahavirta	13 210 830		13 210 830	13 316 588	
Yhteensä			-14 777 934	1 914 738	
KASSAVAROJEN MUUTOS					
Kassavarat 31.12.				4 743 446	
Kassavarat 1.1.				2 828 709	

11.3.3. Useammalle tilikaudelle jakaantuvat Investointiosan hankekohtaiset kustannukset

Investointiosan hankekohtaiset kustannukset, niiden hankkeiden osalta, joiden kustannukset jakaantuvat useammalle tilikaudelle									
Hanke	Kustannus-arvio	Päätös	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2014	Talous-arvio muutokset 2014	Talousarvio muutosten jälkeen 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama 2014	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.2014
Keittiöratkaisut	3.000.000	kv 13.6.07	886.358	3.000.000	1.567.956	4.567.956	1.637.517	2.930.439	2.523.875
		§ 51							
Sammatin koulun laajennus ja peruskorjaus	5.167.000	kv 13.2.2013	430.508	4.000.000	1.066.967	5.066.967	3.925.563	1.141.404	1.571.912
		§ 33							
Ojaniittu hanke	11.700.000	kv 10.10.2012 § 85	76.880	4.000.000	966.249	4.966.249	4.453.089	513.160	4.529.969
Lastensuojeluyksikkö	3.220.000	kv 13.11.2013 § 163	11.820	700.000	0	700.000	309.907	390.093	401.913

11.3.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2013

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Käyttötalousosa											
Keskusvaalilautakunta	N	106 060	0	106 060	100 989	5 071					
Tarkastuslautakunta	N	90 600	0	90 600	78 998	11 602					
Yleinen luottamush.hallinto	N	884 800	0	884 800	703 818	180 982					
Keskushallinto	N	7 383 910	0	7 383 910	6 943 332	440 578					
Perusturvalautakunta	N	141 783 930	4 300 000	146 083 930	142 078 891	4 005 039					
Kasvatus- ja opetuslautakunta	N	72 560 190	940 000	73 500 190	73 134 572	365 618					
Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	N	11 078 820	280 000	11 358 820	11 350 266	8 554					
Tekninen lautakunta	N	4 784 440	-213 500	4 570 940	4 003 616	567 324					
Kaupunkisuunnittelulautakunta	N	1 111 200	0	1 111 200	697 632	413 568					
Ympäristö- ja rakennusltk	N	641 890	0	641 890	544 199	97 691					
Ympäristö ja rak.ltk.jaosto	N	320 480	0	320 480	389 116	-68 636					
Rahoitusosa	B										
Pysyvien vast. myyntivoitot	B						3 000 000	0	3 000 000	1 986 379	1 013 621
Tulorahoituksen korjauserät	B						-3 000 000	0	-3 000 000	-1 986 379	-1 013 621
Yhdistymisavustus	B						3 944 100	0	3 944 100	3 944 133	-33
Pystyvien vast.myyntitappiot	B	0	0	0	37 824	-37 824					
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						183 755 000	-3 350 000	180 405 000	181 615 706	-1 210 706
Valtionosuudet	B						62 021 000	0	62 021 000	62 889 036	-868 036
Korkotulot	B						132 500	0	132 500	140 592	-8 092
Muut rahoitustulot	B						730 340	0	730 340	813 104	-82 764
Korkomenot	B	1 622 000	0	1 622 000	1 320 384	301 616					
Muut rahoitusmenot	B	35 500	0	35 500	248 142	-212 642					
Satunnaiset erät	B						0	0	0	1 484 365	-1 484 365
Invenstointiosa											
<i>Kaupunginhallitus</i>											
Pysyvät vastaavat. arvopaperit	B	0	0	0	0	0	0	0	0	109 383	-109 383
Kiinteä omaisuus	B	610 000	0	610 000	1 035 022	-425 022	2 500 000	0	2 500 000	1 106 813	1 393 187
Irtain omaisuus	B										
Tietohallinto	B	600 000	0	600 000	609 281	-9 281					
<i>Perusturvalautakunta</i>											
Vanhusten palv.kesk.varustus	B	50 000	0	50 000	48 866	1 134					
Terveysasemien varustus	B	50 000	0	50 000	16 555	33 445					

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Terveysneuvonnan varustus	B	10 000	0	10 000	4 258	5 742					
Hammashoitoloiden laitteet	B	90 000	0	90 000	89 971	29					
Kultakartanon varustus	B	700 000	0	700 000	8 944	691 056					
Vuodeosastojen varustus	B	0	0	0	0	0					
<i>Kasvatus- ja opetuslautakunta</i>											
Irtain omaisuus											
Roution koulu tilaleem varustus	B	0	0	0	0	0					
Teknisen työn varaustus	B	50 000	0	50 000	310	49 690					
Päivähoidon toimintavarusteet	B	45 000	0	45 000	40 703	4 297					
Opetustoimen erittel. kohteet	B	45 000	0	45 000	5 825	39 175					
Sammatin koulun varustus	B	400 000	0	400 000	270 340	129 660					
TVT	B	100 000	0	100 000	205 636	-105 636					
Lukion erittelemättömät	B	10 000	0	10 000	10 000	0	0	0	0	57 300	-57 300
<i>Kulttuuri- ja vapaa-aikalk</i>											
Irtain omaisuus											
Sivistystoimen erittelem. kohteet	B	50 000	0	50 000	45 009	4 991	0	0	0	6 610	-6 610
Kirjastoauto	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Tekninen lautakunta</i>											
Tekn.toimen tietojärjestelmät	B	15 000	0	15 000	0	15 000					
<i>Tilahallinto</i>											
Niilonpirtin vanhainkoti	B	300 000	-260 000	40 000	16 655	23 345					
Tuusankoti	B	0	55 000	55 000	69 164	-14 164					
Hopearannan asunnot	B	0	25 000	25 000	20 323	4 677					
Lohjan palvelukeskus	B	350 000	74 370	424 370	353 898	70 472					
Sammatin Kaisakallion rivitalot	B	0	55 000	55 000	48 693	6 307					
Pusulän terv.asema/vanhanikoti	B	0	10 000	10 000	23 470	-13 470					
Ammatilliset perhekodit	B	0	100 000	100 000	0	100 000					
Päihdeongelmaisten asuuntoyksikkö	B	0	84 031	84 031	87 701	-3 670					
Vastaanottoyksikön hankeselvitys	B	700 000	0	700 000	309 907	390 093					
Paloniemen sairaala	B	0	15 000	15 000	12 148	2 852					
Perusturvan erittelem.	B	300 000	-300 000	0	0	0					
Moision pk	B	0	35 000	35 000	41 027	-6 027					
Perttilän pk	B	0	55 000	55 000	72 536	-17 536					
Mäntynummen pk	B	0	40 000	40 000	52 703	-12 703					
Maksjoentien pk	B	160 000	0	160 000	154 912	5 088					
Vappulan uusi pk	B	0	43 178	43 178	0	43 178					
Anttilan koulu	B	0	66 892	66 892	0	66 892					

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ristin koulu	B	0	290 000	290 000	289 956	44					
Tytyrin koulu	B	500 000	0	500 000	67 480	432 520					
Nummentaustan koulu/pk	B	4 000 000	966 249	4 966 249	4 453 089	513 160					
Järnefeldtin koulu	B	0	35 000	35 000	35 893	-893					
Ojamon koulu	B	0	89 879	89 879	218 571	-128 692					
Metsolan koulu	B	0	85 000	85 000	86 808	-1 808					
Roution alueen koulu ym. Hankeselvitys	B	100 000	0	100 000	48 924	51 076					
Sammatin alakoulu	B	4 000 000	1 066 967	5 066 967	3 925 563	1 141 404					
Lohjan yhteislyseon lukio	B	0	400 000	400 000	385 157	14 843	0	0	0	250 000	-250 000
Nummi-Pusulan koulu	B	150 000	-140 000	10 000	17 013	-7 013					
Oinolan koulu	B	50 000	0	50 000	36 902	13 098					
Sivistystoimen erittelem. kohteet	B	450 000	-440 000	10 000	0	10 000					
Koulujen lähipihat	B	140 000	0	140 000	197 295	-57 295					
Lohjan liikuntakeskus erittelemätön	B	70 000	-30 000	40 000	24 881	15 119					
Eläinkääkäritalo	B	0	45 000	45 000	51 106	-6 106					
Nummen kunnantalo	B	0	20 000	20 000	0	20 000					
Tulevien hankkeiden suunnittelu	B	50 000	0	50 000	22 500	27 500					
Monkola	B	50 000	0	50 000	51 199	-1 199					
Laurinkatu 57 tilat	B	300 000	255 000	555 000	567 613	-12 613					
Rantakentän huoltorakennus	B	0	30 000	30 000	19 646	10 354					
Karjalohjan paloasema	B	0	0	0	0	0	0	0	0	125 000	-125 000
Pusulan hakelaitos	B	0	20 000	20 000	33 319	-13 319	0	0	0	105 300	-105 300
Teknisen toimen erittel.kohteet	B	200 000	-175 000	25 000	0	25 000					
Aluekeittöratkaisu	B	3 000 000	1 567 956	4 567 956	1 637 517	2 930 439					
ATK valvontalaitteet	B	50 000	0	50 000	56 763	-6 763					
Putkikorjaus	B	100 000	-100 000	0	0	0					
Kadut ja yleiset alueet	B										
E18 rahoitusosuus	B	0	0	0	0	0					
Liikenneväylät eritt.kohteet	B	1 400 000	-950 000	450 000	498 431	-48 431					
Katualueen aluesaneeraus kohteet	B	600 000	-600 000	0	0	0					
Hiidenpuronkaaren aluesaneeraus	B	0	200 310	200 310	92 937	107 373					
Sunihaan aluesaneeraus	B	0	423 792	423 792	56 228	367 564					
Immulan kunnallistekniikka	B	0	0	0	0	0	0	0	0	500 000	-500 000
Uudet kaava-alueet	B	2 000 000	-2 000 000	0	0	0					
Gunnarlan kaava-alue	B	0	1 761 345	1 761 345	1 611 061	150 284					
Roution kaava-alue	B	0	256 295	256 295	279 371	-23 076					
Sorakatualueen päällystäminen	B	0	400 000	400 000	422 853	-22 853					
Tynninharjun eritasoliittymä	B	200 000	0	200 000	15 919	184 081					

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Katupäällysteiden parantaminen	B	0	150 000	150 000	299 320	-149 320					
Liikenneopasteet	B	0	141 148	141 148	48 633	92 515					
Liikenneturvallisuuskohteet	B	0	50 000	50 000	77 557	-27 557					
Vappulan kevytliikenneväylä	B	0	358 172	358 172	331 596	26 576					
Ympäristötöiden erittelemätt.	B	240 000	-190 000	50 000	76 691	-26 691					
Keskusta ja ranta-alueiden kehittäminen	B	100 000	0	100 000	100 297	-297					
Leikkipuiston perusparantaminen	B	0	50 000	50 000	81 608	-31 608					
Venelaiturit	B	0	50 000	50 000	27 076	22 924					
Aluepuisto	B	0	40 000	40 000	38 500	1 500					
Lempolan lammen kunnost	B	0	50 000	50 000	23 667	26 333					
Asemanpellon saneeraaminen	B	0	300 000	300 000	196 689	103 311					
Gruotilankatu/Ratakatu liittym.	B	0	150 000	150 000	161 065	-11 065					
Liikunta-alueet erittelemättömät	B	20 000	0	20 000	14 422	5 578					
Maastoliikuntareitit	B	50 000	0	50 000	49 840	160					
Keskusta-alueen katujen parantaminen	B	0	200 000	200 000	382 603	-182 603					
Vesi- ja viemärlaitos											
Erittelemättömät kohteet	B	650 000	-500 000	150 000	424 290	-274 290					
Uudet kaava-alueet	B	500 000	0	500 000	0	500 000					
Gunnarlan kaava-alue	B	0	474 942	474 942	775 826	-300 884					
Roution kaava-alue	B	0	205 074	205 074	209 793	-4 719					
Seudullinen vesihuolto	B	0	0	0	0	0					
Vesihuollon aluesaneerauskohteet	B	600 000	-600 000	0	0	0					
Hiidenpuronkaaren aluesaneeraus	B	0	176 777	176 777	185 955	-9 178					
Sunihaan aluesaneeraus	B	0	407 007	407 007	46 963	360 044					
Asemanpellon saneeraus	B	0	300 000	300 000	97 301	202 699					
Peltoniemi jvp	B	0	100 000	100 000	55 982	44 018					
Kiinteistöliitännät	B	0	150 000	150 000	224 214	-74 214					
Jätevesipumppaamon uusiminen	B	0	100 000	100 000	22 069	77 931					
Vuotovedet	B	0	150 000	150 000	42 745	107 255					
Irtain omaisuus											
Konekeskus	B	200 000	200 000	400 000	397 997	2 003	0	0	0	11 200	-11 200
Keittiö	B	300 000	0	300 000	306 000	-6 000					
<i>Ympäristötoimi</i>											
Mittauskalusto	B	35 000	0	35 000	35 000	0					
ATK ohjelmat	B	100 000	32 000	132 000	41 039	90 961					
Kiinteä omaisuus	B	50 000	0	50 000	107 586	-57 586	1 000 000	0	1 000 000	912 994	87 006

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten väh/lis	B	0	0	0	117 804	-117 804	6 325	0	6 325	43 000	-36 675
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	6 343 439	0	6 343 439	5 843 438	500 001					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						18 090 000	0	18 090 000	12 000 000	6 090 000
Lyhytaik. lainojen muutos	B						404 734	0	404 734	7 131 395	-6 726 661
Oman pääoman muutokset											
Vaikutus maksuvalmiuteen	B						0	0	0	103 433	-103 433
Yhteensä		273 637 259	11 427 884	285 065 143	271 333 197	13 731 946	272 583 999	-3 350 000	269 233 999	273 349 364	-4 115 365
Käyttötalouden tulot		71 870 360	1 097 630	72 967 990	75 543 256	-2 575 266	71 870 360	1 097 630	72 967 990	75 543 256	-2 575 266
Yhteensä		345 507 619	12 525 514	358 033 133	346 876 453	11 156 680	344 454 359	-2 252 370	342 201 989	348 892 620	-6 690 631

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

12. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

12.1. Lohjan kaupungin tuloslaskelma

	31.12.2014	31.12.2013
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	15 409 798,19	15 433 830,02
Maksutuotot	16 890 567,12	16 287 168,02
Tuet ja avustukset	9 097 439,35	9 845 077,58
Muut tuotot	10 268 755,79	9 395 295,37
Yhteensä	51 666 560,45	50 961 370,99
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	99 397 560,78	99 791 454,18
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	24 548 479,82	24 774 156,98
Muut henk.sivukulut	5 612 749,79	5 660 887,26
Palvelujen ostot	120 948 053,60	118 897 044,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	15 410 917,65	15 908 384,74
Avustukset	15 136 347,45	14 125 059,89
Muut kulut	4 800 294,94	4 542 307,44
Yhteensä	285 854 404,03	283 699 294,71
TOIMINTAKATE	-234 187 843,58	-232 737 923,72
Verotulot	181 615 705,78	179 744 158,75
Valtionosuudet	62 889 036,00	63 503 623,00
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
Korkotuotot	140 591,58	134 736,51
Muut rahoitustuotot	811 392,47	798 005,30
Korkokulut	1 320 383,87	1 413 686,13
Muut rahoituskulut	249 879,20	202 700,29
Yhteensä	-618 279,02	-683 644,61
VUOSIKATE	9 698 619,18	9 826 213,42
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	12 018 782,16	11 601 651,33
SATUNNAISET ERÄT		
Satunnaiset tulot	1 484 365,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-835 797,98	-1 775 437,91
Poistoeron lisäys/vähennys	81 504,82	81 504,82
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-754 293,16	-1 693 933,09

12.2. Lohjan kaupungin rahoituslaskelma

	31.12.2014	31.12.2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	9 698 619,18	9 826 213,42
Satunnaiset erät	1 484 365,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-2 087 806,31	-1 007 785,97
Yhteensä	9 095 177,87	8 818 427,45
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	23 681 627,04	18 547 783,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 037 600,00	257 509,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 146 999,19	1 701 805,23
Yhteensä	20 497 027,85	16 588 468,15
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 401 849,98	-7 770 040,70
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainojen vähennys	43 000,00	0,00
Yhteensä	43 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien saamisten lisäys	117 804,00	12 151,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 843 438,00	6 503 033,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 131 395,37	-5 578 891,33
Yhteensä	13 287 957,37	2 918 075,37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	252 735,20	47 848,23
Vaihto-omaisuuden muutos	5 463,07	-1 761,18
Saamisten muutos	370 590,21	1 234 723,35
Korottomien velkojen muutos	-892 804,76	262 304,01
Liittymismaksut	367 450,46	504 732,36
Yhteensä	103 434,18	2 047 846,77
Rahoituksen rahavirta	13 316 587,55	4 953 771,14
Yhteensä	1 914 737,57	-2 816 269,56
KASSAVAROJEN MUUTOS	1 914 737,57	-2 816 269,56
Kassavarat 31.12.	4 743 446,12	2 828 708,55
Kassavarat 1.1.	2 828 708,55	5 644 978,11

12.3. Lohjan kaupungin tase

V A S T A A V A A	31.12.2014	31.12.2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	839 822,31	867 623,69
Muut pitkävaikutteiset menot	2 156 550,04	1 814 272,72
	2 996 372,35	2 681 896,41
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	37 694 999,60	36 679 223,01
Maa- ja vesialueiden arvonkorotus	126 981,88	126 981,88
Rakennukset	111 007 040,46	111 913 917,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	60 407 997,83	58 474 648,21
Koneet ja kalusto	4 111 063,31	3 767 664,27
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	10 894 316,08	3 129 509,18
	224 242 399,16	214 091 943,99
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	29 291 981,91	29 355 061,70
Muut lainasaamiset	3 366 780,53	3 409 780,53
Muut saamiset	198 656,00	55 902,00
	32 857 418,44	32 820 744,23
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	919 385,48	928 848,72
	919 385,48	928 848,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	59 942,90	65 405,97
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 189 962,93	1 762 910,03
	1 189 962,93	1 762 910,03
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 715 277,08	4 461 610,10
Lainasaamiset	93 691,94	988 891,37
Muut saamiset	3 068 996,56	2 352 862,48
Siirtosaamiset	2 292 805,72	1 165 050,46
	9 170 771,30	8 968 414,41
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	613 365,06	629 816,22
Rahat ja pankkisaamiset	4 130 081,06	2 198 892,33
Vastaavaa yhteensä	276 179 698,68	264 148 872,31

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	127 910 088,46	127 910 088,46
Arvonkorotusrahasto	126 981,88	126 981,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11 439 398,56	13 133 331,65
Tilikauden yli-/alijäämä	-754 293,16	-1 693 933,09
Oma pääoma yhteensä	138 722 175,74	139 476 468,90
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 765 537,73	1 847 042,55
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevastuuvaraukset	35 614,75	49 717,39
Muut pakolliset varaukset	1 102 777,63	1 227 925,67
	1 138 392,38	1 277 643,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	436,00	2 104,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 561 297,08	1 314 279,12
Muut toimeksiantojen pääomat	14 805,95	16 883,95
	1 576 539,03	1 333 267,07
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	63 041 729,22	57 326 000,84
Lainat julkisyhteisöiltä	502 000,00	698 614,92
Muut velat, liittymismaksut	6 637 099,03	6 269 648,57
	70 180 828,25	64 294 264,33
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 284 271,62	19 610 551,62
Lainat julkisyhteisöiltä	196 614,92	232 886,38
Lainat konserniyhtiöiltä	7 514 830,30	3 383 434,93
Saadut ennakot	417 105,84	614 999,27
Ostovelat	9 260 131,68	8 891 700,77
Muut velat	2 167 336,29	2 108 645,78
Siirtovelat	19 955 934,90	21 077 967,65
	62 796 225,55	55 920 186,40
Vastattavaa yhteensä	276 179 698,68	264 148 872,31

12.4. Konsernituloslaskelma

	31.12.2014	31.12.2013
Toimintatuotot	153 411 405,74	150 086 160,24
Toimintakulut	389 250 211,52	385 159 839,95
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	89 030,09	7 341,49
Toimintakate	-235 749 775,69	-235 066 338,22
Verotulot	181 615 705,78	179 744 158,75
Valtionosuudet	76 064 355,44	77 271 739,80
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	83 526,58	62 826,38
Muut rahoitustuotot	834 281,30	808 758,79
Korkokulut	2 470 638,65	2 616 342,62
Muut rahoituskulut	750 306,35	707 039,68
Vuosikate	19 627 148,41	19 497 763,20
Suunnitelman mukaiset poistot	19 869 877,33	19 294 527,25
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	-380,00
Arvon alentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	19 869 877,33	19 294 147,25
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 484 365,00	0,00
Tilikauden tulos	1 241 636,08	202 855,95
Tilinpäätössiirrot	-175 396,02	-596 784,85
Vähemmistöosuudet	-66 504,12	-32 728,18
Tilikauden yli/alijäämä	999 735,94	-426 657,08

12.5. Konsernin rahoituslaskelma

	31.12.2014	31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	19 627 148,41	19 497 763,20
Satunnaiset erät	1 484 365,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-1 759 753,99	-662 042,35
Toiminnan rahavirta yhteensä	19 351 759,42	18 835 720,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	35 329 666,18	29 520 029,51
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 040 782,31	257 564,20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 244 944,89	1 767 520,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 692 179,56	-8 659 223,80
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	6 933,39	535,32
Antolainasaamisten vähennykset	18 446,30	333,07
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 501 135,09	17 326 585,62
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 662 247,40	9 857 061,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 983 584,15	-4 376 264,65
Oman pääoman muutokset	15 449,01	-158 930,85
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	277 218,68	46 489,02
Vaihto-omaisuuden muutos	-303 980,58	-157 286,67
Saamisten muutokset	-935 349,99	2 654 211,69
Korottomien velkojen muutokset	1 744 711,75	1 493 812,67
Rahoituksen rahavirta	15 632 033,62	6 971 353,33
Rahavarojen muutos	2 939 854,06	-1 687 870,47
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	14 839 733,38	11 899 879,32
Rahavarat 1.1.	11 899 879,32	13 587 749,79
	2 939 854,06	-1 687 870,47

12.6. Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2014	31.12.2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 631 640,49	1 782 252,42
Muut pitkävaikutteiset menot	4 223 862,49	3 922 546,77
	5 855 502,98	5 704 799,19
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	42 516 423,21	41 425 245,54
Rakennukset	173 184 303,25	175 923 138,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	65 662 636,10	63 620 629,29
Koneet ja kalusto	9 387 163,17	8 379 357,35
Muut aineelliset hyödykkeet	128 019,12	150 811,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	24 562 603,38	11 930 058,24
	315 441 148,23	301 429 240,39
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	2 231 199,13	2 206 699,72
Osakkeet ja osuudet	2 866 701,69	2 821 570,80
Muut lainasaamiset	4 996,35	22 907,33
Muut saamiset	72 642,28	66 244,21
	5 175 539,45	5 117 422,06
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 238 431,59	1 248 907,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 959 158,47	1 655 177,89
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 581 943,22	1 823 175,32
Lyhytaikaiset saamiset	16 220 434,66	15 043 852,57
	17 802 377,88	16 867 027,89
Rahoitusarvopaperit	5 109 124,24	4 998 348,56
Rahat ja pankkisaamiset	9 730 609,14	6 901 530,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ	362 311 891,98	343 922 454,63

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	127 910 088,46	127 910 088,46
Osuuskuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	135 391,28	135 391,28
Arvonkorotusrahasto	126 981,88	126 981,88
Muut omat rahastot	2 024 352,73	2 006 086,04
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	11 111 237,17	11 528 571,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	999 735,94	-426 657,08
	142 307 787,46	141 280 462,22
VÄHEMMISTÖOSUUDET	778 863,89	714 199,50
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	3 253 293,43	3 434 107,92
Vapaaehtoiset varaukset	4 120 359,89	3 765 665,64
	7 373 653,32	7 199 773,56
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	137 917,61	152 020,25
Muut pakolliset varaukset	3 358 797,80	3 055 053,16
	3 496 715,41	3 207 073,41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 931 353,94	1 664 611,56
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	117 593 603,00	107 406 128,60
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 493 308,82	7 397 428,24
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	27 972 533,80	23 337 536,36
Saadut ennakot	1 008 644,63	947 388,22
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	51 355 427,71	50 767 852,96
	206 423 517,96	189 856 334,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	362 311 891,98	343 922 454,63

12.7. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (poistosuunnitelma tarkistettu KV 11.12.2013 § 179). Tarkistetun poistosuunnitelman poistoaikoja sovelletaan 1.1.2013 jälkeen hankittuihin pysyvien vastaavien hyödykkeisiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja -osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerättävä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta -periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman satunnaisissa tuotoissa on Hätäkeskuslaitoksen maksama kertakorvaus 1 484 365,00 euroa määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymisestä 31.12.2014 (Kh 15.12.2014 § 511). Muilta osin tuloksen ja taseen tiedot ovat vertailukelpoisia edelliseen vuoteen.

Konsernipankkitili

Kaupungin konsernipankkitilisopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamia vähentänyt muun yhteisön negatiivinen tilin saldo on esitelty vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena.

Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät muiden yhteisöjen alatilien saldoja 7 488 526,17 euroa, joka jakaantuu lainoihin muilta luotonantajilta 7 514 830,30 euroa ja lainasaamisiin 26 304,13 euroa.

Yhdistymisavustuksen käsittely

Yhdistymisavustusta on kirjattu maksuperusteen mukaisesti tuotoksi tuloslaskelman erään tuet ja avustukset, 3 944 1443,00 euroa.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Erittely sopimuksista liitetietokohdassa Muut vastuusitoumukset/koronvaihtosopimukset.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kuntalain perusteella kaupungilla on velvollisuus laatia täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja liitetiedot. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Immulan Vesi Oy:tä. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen. Kuntayhtymät yhdistetään konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen sisäisiä kiinteistöveroja ei ole eliminoitu. Liittymismaksujen osalta eliminointia ei ole tehty, lukuunottamatta Muihin saamisiin kirjatut liittymismaksut sekä uudet lämpöyhtiön ja taloyhtiöiden väliset liittymismaksut, jotka on eliminoitu. Muilta osin konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu. Pysyvien vastaavien osalta maa-alueisiin sisäisiä katteita muodostuu Lohjan Vuokra-asuntojen, L-U Ammattikoulutuskuntayhtymän, Eteva kuntayhtymän ja kaupungin välisistä hankinnoista. Rakennusten sisäisiä katteita muodostuu Lohjan Liikuntakeskuksen, L-U Ammattikoulutuskuntayhtymän ja kaupungin osalta. Aineettomiin oikeuksiin muodostuu sisäistä katetta Lohjan Vuokra-asunnot Oy:n ja Virkkalan Lämpö Oy:n liiketoiminnan myynnistä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet, muiden kuin konserniyhteisöjen omistusta vastaava määrä tilikauden tuloksesta on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty osakkuusyhteisöjen osalta seuraavia yhtiöitä As Oy Lohjan Marja, Kiinteistö Oy Ojamonkuusi, Kiinteistö Oy Poliisikuja ja As Oy Karjalohjan Kauppapuisto. Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Muut osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen tiedot ovat vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen verrattuna.

12.8. Tuloslaskelman liitetiedot

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €	Lohja 2014 1 000 €	Lohja 2013 1 000 €
Toimintatuotot				
Yleishallinto	1 858,5	1 824,3	1 502,3	1 454,9
Perusturvalautakunta	110 525,6	107 885,4	19 189,1	18 843,2
Kasvatus- ja opetuslautakunta	11 321,5	11 491,8	8 326,1	8 291,7
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	1 737,5	1 360,5	1 959,6	1 818,8
Tekninen lautakunta	19 295,7	18 555,4	12 010,4	11 584,3
Kaupunkisuunnittelulautakunta	1 586,6	1 872,9	1 586,6	1 872,9
Ymräristö ja rakennusltk ja jaosto	1 161,9	1 042,0	1 161,9	1 042,0
Yhdistymisavustus	3 944,1	4 577,5	3 944,1	4 577,5
Myyntivoitot	1 980,0	1 476,4	1 986,4	1 476,0
Yhteensä	153 411,4	150 086,2	51 666,5	50 961,3
Verotulojen erittely				
Kunnan tulovero	-	-	163 129,2	162 857,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	-	-	6 309,0	5 508,7
Kiinteistövero	-	-	12 177,5	11 378,4
Verotulot yhteensä	-	-	181 615,7	179 744,1
Valtionosuuksien erittely				
Yksikköhintarah. perustuva valtionosuus	13 175,3	13 768,1	0,0	0,0
Kunnan peruspalv. valt.osuus	72 211,1	72 438,1	72 211,1	72 438,1
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	-3 999,8	-3 341,9	-3 999,8	-3 341,9
Järjestelmämuutoksen tasaus	624,9	624,9	624,9	624,9
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtiosuudet	-5 947,1	-6 217,5	-5 947,1	-6 217,5
Valtiosuudet yhteensä	76 064,4	77 271,7	62 889,1	63 503,6
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
Satunnaiset tuotot, Hätäkeskuslaitos vuokran kertakorvaus			1 484,4	0
määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymisen, KH päätös 15.12.2014 § 511				

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua, valtuuston hyväksymää, poistosuunnitelmaa. Yhdistyneen kunnan poistosuunnitelma vahvistettu KV 11.12.13 § 179 Tarkennettua poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.13 jälkeen hankittuihin pysyviin vastaaviin hyödykkeisiin.

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot (E18 -hanke 20 v.)	3, 5 ja 20 v.	tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-30 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	käytön mukainen poisto	

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta Vuosina 2013-2017

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	12 915 775
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	21 280 679
Ero (€)	-8 364 904
Ero %	-39

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €	Lohja 2014 1 000 €	Lohja 2013 1 000 €
Tilikauden yli- ja alipariarvot (1000 €)				
Ylipariarvot	0,0	0,4		
Alipariarvot	0	0		
Yhteensä netto	0,0	-0,4		
Eläkejärjestelmän eläkevastuut 1.1.	152,0	181,4	49,7	68,6
Lisäykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähennykset tilikaudella	14,1	29,4	14,1	18,9
Eläkevastuut 31.12.	137,9	152,0	35,6	49,7
Muut pakolliset varaukset				
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus				
Hiidensalmi 1.1.	719,6	741,2	719,6	741,2
- vähennykset tilikaudella	114,7	21,6	114,7	21,6
Hiidensalmi 31.12.	604,9	719,6	604,9	719,6
Ojamonkangas 1.1.	10,4	18,3	10,4	18,3
- vähennykset tilikaudella	10,4	7,9	10,4	7,9
Ojamonkangas 31.12.	0,0	10,4	0,0	10,4
Immula, pilaantuneet maa-alueet 1.1.	85,9	85,9	85,9	85,9
- vähennykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
Immula, pilaantuneet maa-alueet 31.12.	85,9	85,9	85,9	85,9
Harjun vanha kaatopaikka 1.1.	412,0	0,0	412,0	0,0
- lisäykset tilikaudella	0,0	425,0	0,0	425,0
- vähennykset tilikaudella	0,0	13,0	0,0	13,0
Harjun vanha kaatopaikka 31.12.	412,0	412,0	412,0	412,0
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus 31.12.	1 102,8	1 227,9	1 102,8	1 227,9
HUS, pakolliset varaukset 1.1.	1 827,2	1 514,8	-	-
Lisäykset tilikaudella	428,8	312,4	-	-
Vähennykset tilikaudella	0,0	0,0	-	-
HUS, pakolliset varaukset 31.12.	2 256,0	1 827,2	-	-
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	3 358,8	3 055,1	1 138,4	1 277,6
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot				
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden myyntivoitot	65,6	68,5	65,6	68,5
Maa-alueiden myyntivoitot	1 896,5	1 282,6	1 902,9	1 300,6
Kaluston myyntivoitot	17,8	0,0	17,8	0,0
Rakennusten myyntivoitot	18,4	125,3	0,0	106,9
Yhteensä	1 998,3	1 476,4	1 986,3	1 476,0
Muut toimintakulut				
Kaluston myyntitappiot	0,0	102,3	0,0	102,3
Maa-alueiden myyntitappiot	18,5		18,5	0,0
Muut myyntitappiot	19,5	86,6	19,3	2,3
Yhteensä	38,0	188,9	37,8	104,6
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuotot				
Osinkotuotot muista yhteisöistä	25,8	31,0	42,5	68,0
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,0	0,0	484,1	484,1
Yhteensä	25,8	31,0	526,6	552,1

12.9. Taseen liitetiedot

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €	Lohja 2014 1 000 €	Lohja 2013 1 000 €
TASEEN LIITETIEDOT				
Arvonkorotukset				
Maa- ja vesialueet *)				
arvo 1.1.	127,0	127,0	127,0	127,0
Arvonkorotukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusten purkaminen	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	127,0	127,0	127,0	127,0

*) Lohjan kaupungin maa-alueiden arvonkorotuksiin sisältyy vuoden 1997 aloittavassa taseessa tehty arvonkorotus kuntayhtymältä korvauksetta siirtyneeseen maa-alueeseen. Arvonkorotus on 126.981,88 euroa.

Maa- ja vesialueet erittely

Kiinteistöjen liittymismaksut	1 445,1	1 436,6	170,5	162,0
Muut maa- ja vesialueet	40 944,3	39 861,7	37 524,5	36 517,2
Arvonkorotukset	127,0	127,0	127,0	127,0
Maa- ja vesialueet yhteensä	42 516,4	41 425,3	37 822,0	36 806,2

Saamiset**Lyhytaikaiset saamiset***Saamiset tytäryhteisöiltä*

Myyntisaamiset	-	-	77,7	391,5
Konsernipankkitilisaatava	-	-	26,3	901,5

Saamiset kuntayht., joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset	-	-	23,9	16,2
Siirtosaamiset	-	-	1 444,6	0,0

Saamiset osakkuusyhteisöiltä

Myyntisaamiset	-	-	34,8	0,0
----------------	---	---	------	-----

Siirtosaamiset, siirtosaamisiin sisältyvät**olennaiset erät**

HUS muut	1 682,3	187,9	0,0	0,0
Työterveyshuollon Kelan korvaus	630,9	670,6	470,0	500,0
HUS ylijäämän palautus	0,0	0,0	1444,6	0
Muut siirtosaamiset	774,1	1 151,5	378,2	665,1
Yhteensä	3 087,3	2 010,0	2 292,8	1 165,1

Lohjan kaupungin olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.2014	Tasearvo 31.12.2014	Kuntayhtymä 31.12.2014	Ero €
Kuntayhtymä				
HUS	15 711 410	15 711 410	16 137 043	-425 633
L-U ammattikoulutusyhtymä	5 513 387	5 513 387	6 097 865	-584 478
ETEVA	766 786	766 786	1 189 088	-422 302

Lohjan kaupungin rahoitusarvopaperit

Yhtiö	KPL	Hankinta-arvo 1.1.2014 €	Markkina- arvo 31.12.14	Kirjanp.arvo 1.1.2014 €	Arvon muutos/lisäys	Kirjanp. arvo 31.12.14 €
Kuntarahoitus Oyj	93 125	199 007		199 007		199 007
DNA /Lohjan Puhelin Oy	1 651	383 700		383 700		383 700
St Laurence Golf	3	9 250		9 250		9 250
Elisa Communications Ab	6 750	12 330	152 618	12 330		12 330
M-Real	1 980	9 458	8 851	6 237	2 614	8 851
YIT-yhtymä	40	55	171	55		55
Coverion Oy (YIT yritysjä)	40	55	266	55		55
Metsäliitto Osuuskunta	4 350	18 982		18 982	-18 982	0
Lounais-Suomen Osuusteurastamo		34		34		34
Lohjan Seudun Op	2	167		167	-82	85
Yhteensä		633 037	161 905	629 816	-16 451	613 365

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €	Lohja 2014 1 000 €	Lohja 2013 1 000 €
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot				
Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	127 910,1	127 910,1	127 910,1	127 910,1
Peruspääoma 31.12	127 910,1	127 910,1	127 910,1	127 910,1
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.1	135,4	135,4	0,0	0,0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	127,0	127,0	127,0	127,0
Vähennykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	127,0	127,0	127,0	127,0
Muut omat rahastot 1.1.	2 006,1	2 013,2	0,0	0,0
Siirrot rahastoon tilikaudella	18,3	20,2	0,0	0,0
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,0	-32,3	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	5,0	0,0	0,0
Muut omat rahastot 31.12.	2 024,4	2 006,1	0,0	0,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	11 101,8	11 702,4	11 439,4	13 133,3
Edellisten tilikausien oikaisut	9,4	-168,9	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	-5,0	0,0	0,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	11 111,2	11 528,5	11 439,4	13 133,3
Tilikauden yli-/alijäämä	999,7	-426,7	-754,3	-1 693,9
Oma pääoma yhteensä	142 307,8	141 280,4	138 722,2	139 476,5
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 530,4	43 201,3	27 118,0	18 759,2
Lainat julkisyhteisöiltä	11 195,5	12 701,3	0,0	75,0
Yhteensä	66 725,9	55 902,6	27 118,0	18 834,2
Pakolliset varaukset				
Ympäristövastuuvaraus 31.12	1 102,8	1 227,9	1 102,8	1 227,9
Potilasvakuutuspooli 31.12.	2 256,0	1 827,1	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	3 358,8	3 055,0	1 102,8	1 227,9
Velkojen erittely				
Lyhytaikaiset velat				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	-	-	227,3	461,7
Konsernipankkitilivelka	-	-	7 514,8	3 383,4
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	-	-	909,5	442,6
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteis- yhteisöille				
Ostovelat	-	-	0,0	45,8

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €	Lohja 2014 1 000 €	Lohja 2013 1 000 €
Siirtovelat				
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Palkkajaksotukset sis. lomapalkkajaksotukse	26 668,9	25 899,0	16 160,6	16 209,6
Siirtyvien henkilöiden lomapalkat	0,0	504,4	0,0	504,4
Korjojaksotukset	212,5	229,9	144,4	138,5
Potilasvakuutuspooli	404,2	243,9	-	-
Muut HUSin siirtovelat	303,5	237,3	-	-
KVTEL, eläkemaksut	2 205,5	2 210,1	2 205,5	2 210,1
VEL, opettajien eläkemaksut	312,6	300,6	312,6	300,6
Muut siirtovelat	2 140,3	2 795,7	1 132,8	1 714,7
Yhteensä	32 247,5	32 420,9	19 955,9	21 077,9
Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot				
Leasingvastuiden yhteismäärä				
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	1 264,6	911,8	582,1	571,9
Myöhemmin erääntyvät	1 946,9	1 723,0	998,4	1 315,1
Vuokravastuut	12 225,4	12 565,5		
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta				
Konserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta annettut takaukset				
Alkuperäinen pääoma	100,0	200,0	24 419,8	22 119,8
<i>tytäryhtiöt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>24 319,8</i>	<i>21 919,8</i>
<i>osakkuus- ja muut omistusyhteisyyshyönteisöt</i>	<i>100,0</i>	<i>200,0</i>	<i>100,0</i>	<i>200,0</i>
Jäljellä oleva pääoma	100,0	200,0	18 867,3	16 605,3
<i>tytäryhtiöt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>18 767,3</i>	<i>16 405,3</i>
<i>osakkuus- ja muut omistusyhteisyyshyönteisöt</i>	<i>100,0</i>	<i>200,0</i>	<i>100,0</i>	<i>200,0</i>
Muut vastuusitoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 468,3	14 518,3	14 468,3	14 518,3
Jäljellä oleva pääoma	6 754,4	7 613,0	6 754,4	7 613,0
Oman velan vakuutena olevat pantit ja kiinnitykset				
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta sekä julkisyhtiöiltä	41 077,1	37 987,9	0,0	0,0
Velan vakuutena olevat pantit ja kiinnitykset	60 619,2	54 943,7	0,0	0,0
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12			217 684,4	207 052,6
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takausk.rahastosta 31.12			150,5	138,9
Maankäyttösopimus, Kisakalliosäätö				
- kevyenväljänrakentaminen 500 000,00 euroa				
Korkojohdannaissopimukset				
Nordea, nro 818138/993982				
27.2.2009-27.4.2037, pääoma 10.000.000,00 euroa				
Nordea, nro 1211286/1605845				
24.4.2015-24.1.2023, pääoma 10.000.000,00 euroa				
Kuntarahoitus Oyj, KSWAP -002/10				
15.3.2010-15.3.2015, pääoma 8.513.520,00 euroa				
Kuntarahoitus Oyj, KSWAP -005/11				
25.5.2011-25.5.2021, pääoma 6.500.000,00 euroa				
Kuntarahoitus Oyj, KSWAP -001/12				
26.3.2012-24.3.2017, pääoma 10.000.000,00 euroa				

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €	Lohja 2014 1 000 €	Lohja 2013 1 000 €
Huollettavien varat				
Huollettavien varat ja pääomat			271,8	184,3
Elatustukisaamiset 31.12				
Kirjattu rahoitusomaisuuden muihin saamisiin			0,0	61,3
Muut taloudelliset vastuut				
Arvonlisäveron palautusvastuu (ALV 33 §)				
Kiinteistöihin liittyvä;	3 145,7	2 218,2		
Muut taloudelliset vastuut	3 289,3	1 744,6		
Sitoumukset				
Rosk'n Roll Oy Ab (KV 10.10.07 § 95)				
Kaatopaikkatoiminnan osalta	1.500.000 euroa			
Muun toiminnan osalta	100.000 euroa			
Tilintarkastajan palkkiot				
BDO Aludiator Oy				
Tilintarkastuspalkkiot			37,7	29,0
Tilintarkastajan lausunnot			2,0	1,7
Karjalohjan ja Nummi-Pusulän v. 2012 tilintarkastukset			0,0	8,6
Palkkot yhteensä			39,7	39,3
Henkilöstöä koskevat liitetiedot				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	147 490,8	146 944,5	100 775,6	101 362,7
Henkilöstökorvaukset			-1 378,0	-1 571,2
Palkat ja palkkiot yhteensä	147 490,8	146 944,5	99 397,6	99 791,5
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	36 281,5	36 394,2	24 562,6	24 793,1
Eläkevarauksen purkaminen	0,0	0,0	-14,1	-18,9
Eläkekulut yhteensä	36 281,5	36 394,2	24 548,5	24 774,2
Muut henkilösivukulut	8 345,1	8 359,3	5 612,7	5 660,8
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	192 117,4	191 698,0	129 558,8	130 226,5
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	527,3	472,0	527,3	459,0
Yhteensä henkilöstökulut	192 644,7	192 170,0	130 086,1	130 685,5
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	kpl	kpl	kpl	kpl
Yleishallinto	80	82	77	79
Perusturvatoimi	2 055	2 067	996	1 037
Opetus- ja sivistyspalvelut	1 899	1 942	1 671	1 719
Tekninen toimi	400	407	396	403
Ympäristötoimi	69	71	69	71
Yhteensä	4 503	4 569	3 209	3 309

12.10. Lohjan vesi- ja viemärilaitos

Vesilaitoksen eriytetyn liiketoiminnan tilinpäätöslaskelmat

Vesihuoltolaitoksen kirjanpito on eriytetty laskennallisesti. Laskennallisesti eriytetystä liiketoiminnasta on laadittu tulos-, tase- ja rahoituslaskelma.

TULOSLASKELMA	31.12.2014	31.12.2013
Liikevaihto	7 244 291,15	6 955 125,65
Liiketoiminnan muut tuotot	28 623,17	37 394,12
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 258 507,41	-1 190 633,92
Varastojen lisäys/vähennys	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-1 263 017,21	-1 322 153,98
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 521 524,62	-2 512 787,90
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-858 699,22	-873 311,99
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-234 927,22	-213 089,11
Muut henkilösivukulut	-49 877,82	-52 074,35
Henkilöstökulut yhteensä	-1 143 504,26	-1 138 475,45
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 347 251,18	-2 348 518,65
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 347 251,18	-2 348 518,65
Liiketoiminnan muut kulut	-230 177,37	-239 063,37
Liikelylijäämä	1 030 456,89	753 674,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 344,29	9 645,16
Muut rahoitustuotot	31 814,08	29 331,28
Korvaus jäännöspääomasta 2,8%	-784 204,15	-809 901,73
Muut rahoituskulut	-33 064,08	-30 512,87
Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus	-781 109,86	-801 438,16
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	249 347,03	-47 763,76
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Ylijäämä ennen varauksia	249 347,03	-47 763,76
Poistoeron lisäys/vähennys	4 235,50	4 235,50
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	253 582,53	-43 528,26

RAHOITUSLASKELMA	31.12.2014		31.12.2013	
Tulorahoitus				
Liikeliikäämä/alijäämä	1 030 456,89		753 674,40	
Poistot ja arvonalentumiset	2 347 251,18		2 348 518,65	
Rahoitusuotot ja -kulut	-781 109,86		-801 438,16	
Satunnaiset erät				
Muut tulorahoituksen korjauzerät				
Sisäiset tuotot	-400 454,00		-344 494,99	
Sisäiset kulut	342 177,06	2 538 321,27	282 383,55	2 238 643,45
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 788 705,02		-4 683 418,85	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Sisäiset kulut	569,00	-2 788 136,02	612,10	-4 682 806,75
Tulorahoitus ja investoinnit, netto		-249 814,75		-2 444 163,30
Rahoitustoiminta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 040,03		-68 358,90	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-20 318,87	-68 358,90	-10 814,62	-79 173,52
Oman pääoman muutokset				
Sisäisten liittymismaksujen muutos	-8 532,26		-50 189,25	
Sisäiset tuotot	0,00	-8 532,26	0,00	-50 189,25
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	72 598,55		153 050,45	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	344 300,43		476 112,09	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. sisäisten velkojen muutos	0,00	416 898,98	0,00	629 162,54
Rahoitustoiminta, netto		340 007,82		499 799,77
Vaikutus kunnan kassavaroihin		90 193,07		-1 944 363,53

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	44 055,73	75 212,65
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	23 729,35	23 729,35
Rakennukset	2 729 671,17	2 886 368,78
Kiinteät laitteet ja rakenteet		
- vesijohtoverkosto ja jätevesiverkosto	26 230 961,79	24 979 736,28
- vesi- ja jätevesipumppaamot	3 457 657,99	3 531 976,96
- muut kiinteät rakenteet ja laitteet	1 259 839,45	1 432 924,13
- sadevesiverkosto	3 221 272,27	3 607 517,69
- koneet ja kalusto	11 731,93	0,00
Muut saamiset, liittymismaksut	74 221,51	65 689,25
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	162 935,77	235 534,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 216 076,96	36 838 689,41
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	27 859 390,20	28 007 291,21
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 811 047,74	1 854 576,01
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	253 582,53	-43 528,26
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
Poistoero	70 358,38	74 593,88
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	204 827,60	250 344,84
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	2 522,79
Liittymismaksuvelka	6 637 099,03	6 269 648,57
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset lainat	48 040,03	68 358,90
Ostovelat	331 731,45	354 881,48
Siirtovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 216 076,96	36 838 689,41

12.11. Käyttöomaisuus

LOHJA

PYSYVIEN VASTAAVIEN AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Keskeneräiset
Poistamaton hankintameno 1.1.	867 624	1 814 273	2 681 896	36 679 223	111 913 917	58 474 648	3 767 664	210 835 453	3 129 509
Lisäykset tilikauden aikana	362 168	567 613	929 781	1 151 140	2 445 059	6 946 716	1 846 015	12 388 930	10 362 916
Rahoitusosuudet tilikaudella					480 300	500 000	57 300	1 037 600	
Vähennykset tilikauden aikana				135 364				135 364	
Siirrot erien välillä					2 598 110	-24 950			-2 598 110
Tilikauden poisto	389 969	225 336	615 305		5 469 745	4 488 416	1 445 316	11 403 477	
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Hankintameno 31.12	839 822	2 156 550	2 996 372	37 695 000	111 007 040	60 407 998	4 111 063	213 221 101	10 894 316
Arvonkorotukset				126 982				126 982	
Kirjanpitoarvo 31.12.	839 822	2 156 550	2 996 372	37 821 981	111 007 040	60 407 998	4 111 063	213 348 083	10 894 316

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöiltä	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkuus ja muut omistusyht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 105 036	22 099 292	1 032 496	1 118 238	2 962 727	502 955	32 820 744
Lisäykset						117 804	117 804
Vähennykset			40 028	23 052	43 000		106 080
Siirrot erien välillä						24 950	
Hankintameno 31.12.	5 105 036	22 099 292	992 468	1 095 186	2 919 727	645 709	32 857 418
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 105 036	22 099 292	992 468	1 095 186	2 919 727	645 709	32 857 418

12.12. Omistukset muissa yhtiöissä

LOHJA 444

Kuntakonsernin yhtiöt 31.12.2014
Omistukset muissa yhtiöissä 2014

	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytär yhteisöt						
Lohjan Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-3 572,6	41 819,4	-333,6
Lohjan Palvelutalosaatiö	Lohja	100%	100%	223,3	883,3	4,8
As. Oy Veijolanpiha (Palvelutalosaatiön tytär 100 %.)	Lohja	100%	100%	30,2	622,2	13,7
Kiinteistö Oy Ventelän Sammutus	Lohja	77,50 %	77,50 %	28,8	44,0	-10,9
Lohjan Liikuntahallit Oy	Lohja	74,10 %	82,18 %	340,4	281,3	-19,4
Lohjan Liikuntakeskus Oy	Lohja	82,39 %	82,39 %	743,8	665,4	62,7
Kiint. Oy Lohjan Kuplahallit (Liikuntakeskuksen.tytär 70 %)	Lohja	0	57,67 %	31,9	23,5	19,7
Lohjan Energiahuolto Oy Loher	Lohja	100%	100%	5 273,3	5 056,7	1 058,8
Virkkalan Lämpö Oy	Lohja	54,19 %	70,32 %	1 069,7	170,6	106,3
Nummi-Pusulan Vuokra-asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-529,3	2 239,8	-5,5
As Oy Sato-Ahti	Lohja	70,67 %	70,67 %	15,0	108,7	-2,4
Kiinteistö Oy Passinpelto	Lohja	100 %	100 %	-174,7	358,3	3,1
Kiinteistö Oy Keppihevonen	Lohja	100 %	100 %	-124,0	242,7	-9,3
As oy Karjalohjan Kukkasmäki	Lohja	72,67 %	72,67 %	-51,4	172,5	-5,2
Lohjan Kiinteistöt Oy	Lohja	100 %	100 %	1,8	1 465,5	-6,8
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Immulan Vesi Oy	Lohja					
Kuntayhtymät						
HUS	Hki	4,12 %	4,12 %	16 274,3	23 630,8	192,4
Kärkulla kommunal samkommun		0,04 %	0,04 %	3,9	7,2	0,0
L-U Ammattikoulutus kuntayhtymä	Lohja	46,43 %	46,43 %	10 699,3	3 304,5	671,1
ETEVA	Mäntsälä	7,38 %	7,38 %	862,9	3 862,1	80,2
Uudenmaan päihdehuollon ky	Hyvinkää	9,48 %	9,48 %	137,9	35,6	-10,1
Uudenmaan liitto	Hki	3,97 %	3,97 %	65,2	73,1	1,8
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Lohjan Keskusaukio	Lohja	27,20 %	27,20 %	199,0	7,8	2,2
Mäntynummen Lämpö Oy	Lohja	41,66 %	41,66 %	89,2	160,2	10,3
Roution Huolto Oy	Lohja	39,29 %	39,29 %	52,7	11,1	-5,1
Lohjan Biolämpölaitos	Lohja	49,00 %	49,00 %	830,6	6 769,3	-2,1
Novago Yrityskehitys Oy	Lohja	48,40 %	48,40 %	78,4	199,1	3,4
Kiinteistö Oy Nummi-Pusulan						
Jokirannan liikekeskus	Lohja	42,82 %	42,82 %	616,6	1,8	2,7
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Lohjan Marja	Lohja	25,00 %				
Kiinteistö Oy Ojamonkuusi	Lohja	45,37 %				
Kiinteistö Oy Poliisikuja	Lohja	40,00 %				
As Oy Karjalohjan Kauppapuisto	Lohja	39,70 %				

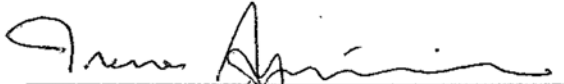
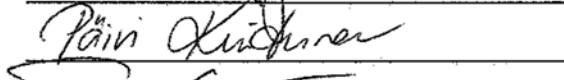
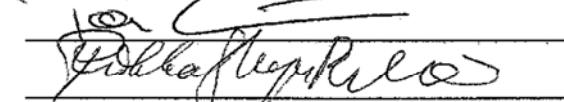
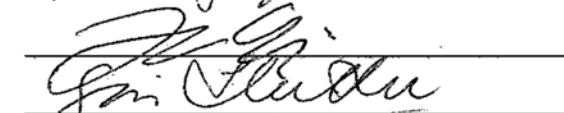
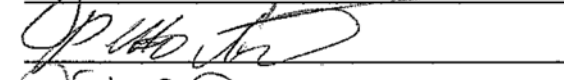
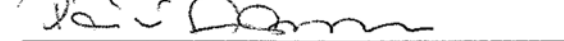
12.13. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista

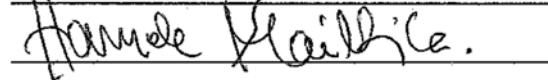

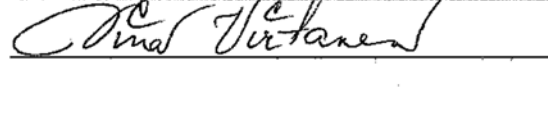
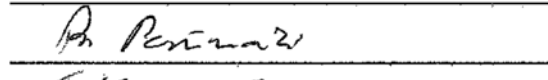

* päiväkirja	sähköisessä muodossa Rondo
* pääkirjat	sähköisessä muodossa Rondo
* tasekirja	sidottuna kirjana
* tilinpäätöserittelyt	sidottuna kirjana
* käyttöomaisuuskirjanpito	paperitulosteena/sähköisenä tiedo

Tositelajit

BUD, BUDM	talousarvio ja talousarviomuutokset
ALKUSA	avaavan taseen saldot
MEMO	muistiotositteet
MUIST	sisäiset muistiotositteet
M03-M99, PEGK,M45K, AVISTE	myyntilaskutukset
MANU	manuaalisuoritukset
MANUAS, MANUV, MANUHO	manuaalisuor. asuntovuokrat, vesilaskutus ja Hiiden Opisto
ORPAL	ostoreskontran pal.aineisto
VIITEA, VIITEV, VIITEL	myyntiresk. viitesuoritukset
TILLOT, TILIO2	kassa- ja pankkitilit
PAL310-PAL999	palkat
OSTOKI-OSTOU	ostoreskontra
CPU	cpu-kassat
SONET	varastokirjanpito
SOST	osiaalityö
AROMI	ruokahuolto
MATKA	matkalaskut
VYÖR. HLÖ	vyörytykset, henkilömäärä

KAUPUNGINHALLITUS 7.4.2015

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lohjalla 30/4 2015

 BDO Auditor Oy
 JHTT-yhteisö

LOHJA

LOHJAN KAUPUNKI / LOJO STAD

Karstuntie 4/ PL 71 / 08101 Lohja

» WWW.LOHJA.FI